

Apostasia
**Donar-se de baixa
del catolicisme**

A FONS PÀGINES 1 a 3

Teun Van Dijk
**Els nous vestits
del racisme**

MIRALLS | ENTREVISTA PÀGINES 4 i 5

SETMANARI DE COMUNICACIÓ

DIRECTA

d N172

17 de febrer de 2010

www.setmanaridirecta.info · 1,70 euros

Els immigrants reclosos a la Zona Franca inicien una vaga de fam

AIXÍ ESTÀ EL PATI · PÀGINES 9-10

Les persones preses denuncien les condicions infrahumanes en què viuen i les pallisses i amenaces de la policia espanyola i del director del centre

XAVI MARTÍ

Nou focus de contaminació al Baix Llobregat

Ciments Molins està construint un forn de 120 metres d'alçada i participa en projectes centrats en la utilització de residus de les depuradores com a combustible

Darrere del camió, es pot veure l'edifici de la nova Línia 6 de ciment portland. A la dreta, el vèrtex de les teules d'unes cases properes a la fàbrica recullen l'acumulació de pols de ciment emesa a l'atmosfera

L'alcalde d'Ascó reconeix que treballa en el projecte del cementiri des de 2006

AIXÍ ESTÀ EL PATI · PÀGINA 8

Les consultes del 28F volen evitar ser un instrument dels partits

AIXÍ ESTÀ EL PATI · PÀGINA 7

Els terrenys del Barça Parc són quatre vegades més barats del que s'ha pagat

AIXÍ ESTÀ EL PATI · PÀGINA 11

Una empresa de Sant Joan Despí vol tancar tot i l'increment de producció

AIXÍ ESTÀ EL PATI · PÀGINA 12

Els EUA i el Pakistan, junts contra els talibans

RODA EL MÓN · PÀGINA 15

Memòria de l'Exèrcit Popular Català

EXPRESSIONS · PÀGINA 18

, estirant del fil

BAIX LLOBREGAT · L'EMPRESA PODRIA UTILITZAR RESIDUS COM A COMBUSTIBLE A LA NOVA LÍNIA DE PÒRTLAND QUE ESTÀ AIXECANT

Cementos Molins fa un forn de 120 metres d'alçada tot i l'oposició d'ecologistes i veïns

Xavi Martí
baixllobregat@setmanaridirecta.info

Joaquim Molins, vocal del consell d'administració de Cementos Molins, es troba ocupa el lloc 46 al llistat de les 100 fortunes de l'Estat espanyol. El poder econòmic de la família Molins s'ha forjat, en gran part, gràcies a la planta de ciment situada al Baix Llobregat, entre Pallejà i Sant Vicenç dels Horts. El grup Cementos Molins produeix cada any 40.000 tones de ciment aluminat de calci i 1,6 milions de tones de ciment pòrtland, una activitat que, l'any 2008, va comportar una xifra de negoci consolidada de 805 milions d'euros a l'empresa. Aquesta xifra, fins el setembre de 2009, va ser de 504 milions. L'estiu de 2009, Cementos Molins va començar a construir una nova línia de fabricació de ciment pòrtland (Línia 6) a la planta del Baix Llobregat, formada per un molí de cru (que pot tractar 380 tones de matèries primeres cada hora), un refredador de graella, un nou forn (de 56 metres de longitud i 4,75 metres de diàmetre) que pot fer cada dia 4.100 tones de clínquer (el principal component del ciment pòrtland) i una nova sitja de clínquer (amb 35.000 tones de capacitat). A tot això, cal sumar-hi la torre de cícions, la instal·lació de la Línia 6 més visible i espectacular i que ha despertat més crítiques entre les entitats ecologistes i la població de la comarca, ja que temen que, en aquest nou forn, s'utilitzi com a combustible els fangs de les depuradores i els residus industrials i municipals.

El 2009, Cementos Molins va anar a una reunió centrada en la utilització de residus com a combustible

Els temors dels ecologistes es van fer més evidents a mitjans de desembre de 2009, quan la web de l'Institut Cerdà (IC) va publicar que els participants en el Projecte +CDR (Oportunitats de la utilització de residus com a combustibles alternatius) -entre els quals trobem Cementos Molins, IDEA, l'Agència de Residus de Catalunya, la Junta de Castella i Lleó, CESP, SAICA i la Gestora de Runes- s'havien reunit "a la seu de l'IC per conèixer els avenços del projecte".

Cas omís a les al·legacions

La torre de cícions és un edifici que tindrà 120 metres d'alçada i que posarà en contacte el cru amb els gasos de combustió. Ciments Molins ha pogut

Aspecte de la torre de cícions de Cementos Molins vista des del pont que porta al poliesportiu de Molins de Rei, a dos quilòmetres de la fàbrica

començar a construir la Línia 6 amb la complicitat del Departament de Medi Ambient que, per mitjà d'una resolució del 12 de maig de 2006, va atorgar l'autorització ambiental per "modernitzar la planta dels termes municipals de Sant Vicenç i Pallejà" a l'empresa.

Un total de 20 organismes catalans (ajuntaments, associacions veïnals, grups ecologistes i partits polítics) van presentar al·legacions a l'autorització ambiental de 2006. Les al·legacions sostenien que l'autorització ambiental a Cementos Molins amagava una "activitat encoberta d'incineració de residus". També argumentaven que mancava "informació per acabar de valorar el projecte", que el pla no contemplava "l'objectiu de la Directiva 2000/76/CE del Parlament Europeu d'impedir o reduir la contaminació atmosfèrica", que les partícules emeses podien "produir afecions als recursos hídrics de la Vall Baixa i del Delta", que "no existeix un estudi de salut ambiental" i que "l'estudi de soroll està incomplet". Entre les al·legacions, també es va demanar que l'Ajuntament de Pallejà gestionés, "amb càrrec a Cementos Molins, el control de contaminació ambiental de partícules, gasos i olors".

El principal argument presentat per Medi Ambient per desestimar les al·legacions va ser aquest: "En cap cas es coincidirà cap tipus de residus a les instal·lacions existents o a la nova

L'acord de 2006 diu que les cimenteres són "òptimes" per fer servir el fang sec com a combustible

Línia 6; al projecte s'indica la reserva d'espai per si algun dia és necessari fer les instal·lacions per emmagatzemar i dosificar combustibles alternatius". Des de la Generalitat també es va dir, simplement, que amb el projecte del nou forn es preveia "assolir una reducció de les emissions de partícules de l'empresa entre un 30 i un 50% respecte de les emissions actuals sense variar la capacitat de producció".

Via lliure als fangs

L'any 2006, l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA), Cementos Molins, CEMEX, Lafarge Asland i Uniland van signar un conveni -d'un mínim de deu anys

prorrogables- per aconseguir que "els fangs secs generats per les plantes de tractament puguin tenir com a destí la valorització energètica mitjançant la seva combustió a les fàbriques de ciment de Catalunya". El conveni va concloure que les característiques tècniques de les quatre fàbriques de ciment catalanes les convertia "en la via òptima i adequada per utilitzar el fang sec com a combustible alternatiu i evitar la combustió d'altres materials, com poden ser l'hulla, el coc o els lignits (que emeten gasos d'efecte hivernacle)" i també per evitar "la disposició dels fangs en un abocador".

En aquest conveni, l'ACA es va comprometre a col·laborar amb les cimenteres en l'obtenció de les autoritzacions, permisos o llicències per poder gestionar els fangs, que podrien ser superiors a les 100.000 tones. El conveni també assenyalava que les cimenteres properes a l'àrea metropolitana de Barcelona gestionarien els fangs secs procedents de les depuradores de Banyoles, el Besòs, Granollers, Mataró, Montornès, el Prat de Llobregat, Rubí, Sabadell i Vic. A canvi d'aquesta feina, les cimenteres rebrien cinc euros per cada tona de fang sec gestionada, més una quantitat situada entre els cinc i els divuit euros per cada tona transportada des de les

depuradores catalanes. El conveni, a més, va desestimar tenir en compte els altres usos dels fangs (definitos pel Pla Nacional de Fangs de Depuradores d'Aigües Residuals 2001-2006), que són dos: l'aplicació al sòl amb finalitats de fertilització i reciclatge de nutrients i matèria orgànica i el dipòsit als abocadors.

També cal manifestar que la planta que CEMEX té a Alcanar ja disposa fins l'estiu que ve, aproximadament, de l'autorització de Medi Ambient per cremar residus municipals sota la denominació *Enerfuel*.

Diversos ocells d'un tret

Des del CEPA de Molins indiquen: "Cementos Molins ha venut la Línia 6 com una renovació que té en compte el medi ambient, però nosaltres tenim la sospita que només és una ampliació de la fàbrica". El grup ecologista diu que "utilitzar residus és més econòmic que el gasoil" i que, "com que les empreses del ciment estan obligades a pagar els drets d'emissions i complir amb el Protocol de Kyoto, volen entrar al negoci de la gestió de residus per cobrir per aquest concepte i reduir els costos derivats de la utilització dels combustibles convencionals".

El CEPA denuncia que "el tripartit, des del primer moment, ha apostat

XAVI MARTÍ

> L'Agència Catalana de l'Aigua, l'Agrupació de Fabricants de Cement de Catalunya-Ciment Català i les empreses cimiteres CEMEX España, Lafarge Asland, Uniland Cementera i Cementos Molins Industrial van signar un conveni marc de col·laboració, el 2006, per gestionar els fangs secs d'estacions depuradores d'aigües residuals. Aquest acord permet que les cimiteres facin servir els fangs de les depuradores com a combustible, uns residus que són més barats que el gasoil. La mesura topa amb l'oposició dels grups ecologistes, que denuncien l'alt cost que suposa per la salut de les persones i pel medi ambient fer servir residus com a combustible.

, estirant del fil

per fomentar la incineració de residus per solucionar de manera fàcil una problemàtica que té sobre la taula i que es deriva de la gran quantitat de fangs que generen les depuradores". En aquest sentit, el CEPA també diu que "CIU, a finals dels 90, ja va signar convenis amb les cimiteres per fer servir residus" i que "ICV, per mitjà de la directora general de Qualitat Ambiental Maria Comellas i del seu exmarit, Francesc Baltasar, conseller de Medi Ambient, no ha dubtat mai a secundar aquesta política".

Els ecologistes també denuncien que "l'àrea metropolitana de Barcelona està declarada zona especial de protecció ambiental" i que "ICV, per complir amb això, només s'ha fixat en la contaminació que genera el trànsit i ha deixat de banda els perjudicis que comporta l'activitat de la indústria del ciment, de Solvay o de Celsa".

Fer front a la crisi del totxo

Per les cimiteres, entrar al negoci de la gestió de residus s'ha convertit en una eina per fer front a la crisi de la construcció. Cementos Molins, fins el setembre de 2009, va patir un descens del 30% de la xifra de negoci a l'Estat espanyol. A escala internacional, la davallada es va situar en el 3%, amb un descens del 10% a Mèxic (on l'empresa tindrà enllestida una nova fàbrica de ciment gris l'estiu d'enguany) i del 6% a Túnez (durant el primer trimestre de 2011 ja podrà funcionar la nova fàbrica de Kairouan). Tot i això, però, les fàbriques de Cementos Molins a l'Argentina i Bangladesh van experimentar un augment del negoci del 2% i el 27%, respectivament.

La gestió de fangs i residus podria ajudar Cementos Molins a fer front al préstec de 60 milions d'euros que va demanar per fer la nova Línia 6

El negoci de la gestió de fangs i residus industrials també podria ajudar Cementos Molins a fer front al préstec de 60 milions d'euros (a dotze anys) que va demanar l'11 de maig de 2009 al Banc Europeu d'Inversions per finançar part de la nova Línia 6, que estarà enllestida el segon trimestre de 2010.

120 metres de contaminació visual

En aquests moments, la torre de cicles és d'uns 50 o 60 metres d'alçada (en tindrà 120) i ja s'ha convertit en un element de contaminació visual important, ja que es pot veure des de diversos municipis de la comarca. Hem de recordar que, a Molins de Rei, per exemple, l'edifici més alt té onze plantes, al voltant de 40 metres. Uns dels edificis més alts de l'Estat espanyol, les Torres Mapfre, tenen 154 metres. Des de la plaça del Mas de Molins, a uns dos quilòmetres de la cimitera, sembla que la torre de cicles estigui inserida dins el casc urbà del municipi.

B. LLOBREGAT · EL FULL DE SEURETAT DIU QUE EL PÒRTLAND "IRRITA ELS ULLS I LES VIES RESPIRATÒRIES"

La pols de la planta forma una capa gruixuda de ciment a unes cases properes

Xavi Martí
baixllobregat@setmanaridirecta.info

A quinze metres de la planta de Cementos Molins, a l'altre cantó de la N-340, hi ha un petit complex de cases, on hi viuen treballadors i extreballadors de la fàbrica. Aquest setmanari ha pogut comprovar que la pols que emet la planta a l'atmosfera -tot i que el veïnat diu que "la fàbrica ja no contamina perquè té molts filtres"- està formant una capa gruixuda de ciment a les teules, les parets i les escales d'accés dels habitatges ocupats i dels que estan abandonats. L'únic carrer d'aquest complex de cases presenta una capa de ciment a terra i les fulles de les plantes del voltant són verdes i grises.

"El vessament de grans quantitats de ciment a l'aigua podria representar certa toxicitat per la vida aquàtica"

El full de dades de seguretat, publicat a la web de Cementos Molins, reconeix que el pòrtland "irrita els ulls, la pell i les vies respiratòries". També diu que "inhalar habitualment grans quantitats de pols inerta durant llargs períodes de temps augmenta el risc de desenvolupar malalties pulmonars" i que "el contacte directe amb els ulls sense la protecció adequada pot provocar lesions greus i potencialment irreversibles". A nivell mediambiental, el full de seguretat diu que "no es coneixen danys ecològics causats per aquest producte". La utilització de partícules inferiors a pm10 (nanopartícules, que tenen un tamany de pm 0,1), unes dimensions que -segons el científic irlandès Vyvyan Howard- burlen el filtre dels pulmons i, des del rec sanguini, arriben directament al cervell.

La Alianza Global Para Alternativas a la Incineración, la Plataforma Cívica per la Reducció de Residus i CAPS van fer pública, el 15 de juliol de 2009, la *Declaració de metges contra la incineració*, on s'alerta dels

Les plantes que hi ha al voltant de les cases properes a Cementos Molins presenten una capa gruixuda de ciment

Les escales d'aquesta casa estan cobertes per una capa gruixuda de pols de ciment que ha quedat solidificada

perills de la incineració de residus a les cimiteres. Els metges diuen que "la incineració transforma els residus en gasos, aigües contaminades, cendres (partícules en suspensió) i escòries" i que "aquests productes resultants són més tòxics que els residus originals; és a dir, la incineració no elimina els residus, sinó que els concentra". La declaració indica que "els productes o residus resultants de la incineració es poden dispersar per l'aire, el sòl i l'aigua i arribar als aliments i les persones" i que "les cendres dels filtres s'han de dur a abocadors de residus perillosos". Els productes resultants de la incineració "contenen partícules en suspensió (moltes d'elles molt fines) que passen fàcilment als pulmons i, allà, s'absorbeixen a la sang". Entre aquestes partícules, cal destacar els metalls pesants, compostos orgànics volàtils, dioxines i furans, diòxids de sofre, monòxid i diòxid de carboni i altres compostos. Els metges alerten que "molts d'aquests productes són

tòxics i tenen efectes cancerígens i teratògens, fins i tot en concentracions baixes, a causa de la bioacumulació". La incineració de residus -diuen els metges- produeix milers de substàncies contaminants i "d'aquestes, solament el 10-20% són conegudes". La declaració acaba fent

pública una gran preocupació "davant la voluntat manifestada per la proposta del Pla de Residus de cremar residus, també, a les grans fàbriques de ciment de la zona metropolitana (Montcada i Reixac, Sant Feliu de Llobregat, Sant Vicenç dels Horts i Vallcarca)".

> Un aliat a la comarca en format paper

La revista *El Llaç de Molins de Rei* (antiga *El Llaç d'Unió*, controlada i editada per l'Església del municipi), durant els darrers mesos, ha publicat un parell d'articles amb fotografies que només recullen la versió de l'empresa davant la construcció de la nova Línia 6 i que ignoren els arguments de les entitats ecologistes i del veïnat de la comarca. A l'exemplar del juny de 2009, *El Llaç* va publicar un article que, sota el títol "Ciments Molins construeix un nou forn per reduir la contaminació i ser més eficients" recollia frases com: "Aquest projecte permetrà afrontar el futur amb optimisme i seguretat i amb la tecnologia més moderna i eficaç", segons indica Ciments Molins". Al número del mes de gener, el text "L'empresa Ciments Molins felicita el Nadal als molinencs" va destacar aquest fet i va dir, com a màxim: "Confiem que la torre, tot i contaminar-nos la vista, permeti que puguem respirar una mica millor".

, impressions

Joan Pujolàs i Vilar · Militant de la CUP
opinio@setmanaridirecta.info

Avanços i reptes del MALG i de la lluita contra el patriarcat

Després d'una època dinàmica per a la lluita contra el patriarcat (alliberament de gènere, lèsbic i gai, moviment *trans* i intersexual...), cal fer-ne balanç i una mica d'autocrítica. Els darrers anys hi ha hagut una progressiva assimilació de noves teories i pràctiques sortides més o menys del moviment queer, que aposta per l'abolició dels gèneres (home i dona) i qüestionava l'existència dels sexes (masculí i femení) més enllà d'una falsa dicotomia creada per al control social. Les pràctiques queer es basen en una exhibició de les minories sexuals i en la tendència a no utilitzar etiquetes per a definir-les, o a utilitzar-ne moltes, per qüestionar-les i criticar les visions essencialistes. El moviment queer

Hi ha hagut un 'boom' en l'ús del concepte antipatriarcal entre els diferents àmbits de lluita contra el patriarcat

conté elements allunyats de la nostra realitat i d'altres que fa anys que hem assumit. Últimament s'ha popularitzat el concepte "bord" com a equivalent català de queer, no només pel canvi idiomàtic sinó també per l'adaptació del concepte al nostre àmbit sociocultural.

Així, hi ha hagut un "boom" en la utilització del concepte antipa-

OLGA CAPDEVILA MUNTAL

triarcal i en les dinàmiques unitàries (per altra banda històriques) entre els diferents àmbits de lluita contra el patriarcat. Ho hem vist al si d'organitzacions del Moviment

d'Alliberament Lèsbic i Gai (MALG), de l'Esquerra Independentista (EI), en plataformes unitàries, etc. Això ha generat tant dinàmiques positives com negatives. Cal valorar

positivament el canvi en alguns sectors majoritàriament militants, especialment homes heterosexuales de l'EI. Sumat a l'augment de consciència per l'alliberament de gènere i, pràcticament per primer cop, aquest sector ha començat a assumir l'alliberament LG com a propi. Ho veiem en l'augment d'assistència de membres de l'EI a les manifestacions del 28 de juny. També cal destacar la consolidació d'un discurs coherent, evitant la institucionalització d'una part important del moviment.

El primer 'Pride Barcelona', a l'estil del 'Gay Pride' més despolititzat, és una trista prova de la pèrdua d'influència del MALG

Com a mancança veiem que, tot i mantenir un nucli dur de discurs radical, sovint hem estat incapaços de transmetre'l. Això s'evidencia en la pèrdua d'influència del MALG sobre la majoria de lesbianes i gais d'aquest país. La celebració del primer *Pride Barcelona* el juny passat, a l'estil del *Gay Pride* més despolititzat, amb més gent que a la històrica manifestació de la Comissió Unitària 28J, n'és una trista prova. O els actes del 28 de juny de Girona, on cada any hi ha més

assistència però menys gais i lesbianes (les víctimes de l'homofòbia més dura). Una causa d'aquest fet són els avanços aconseguits amb anys de lluita (aquí no ens condemnem a mort ni a presó, i fins i tot podem casar-nos i adoptar). L'homofòbia és més dissimulada, però segueix existint. Ens donem les molles per evitar que demanem el pa sencer i, per desgràcia, sovint funciona. Altres punts febles són la invisibilització de gais i lesbianes sota l'etiqueta antipatriarcal i l'oblit d'objectius prioritaris com la lluita contra l'homofòbia a favor d'altres temes de més difícil concreció. Cal fer-ho tot, però entenent que no anem al mateix ritme a tot arreu.

El ràpid creixement amb sectors tradicionalment allunyats del MALG ha afavorit aquestes mancances. I la culpa és de tothom. D'uns, per ser incapaços d'entendre res més enllà del seu món militant heteronormatiu, i dels altres per no explicar perquè i com lluitem. Un exemple en són les crítiques d'aquests sectors al caràcter faranduler del MALG. Explicar que una cosa són les marxades comercials i heterosexistes de l'*Orgull* i una altra la "ploma" pròpia del MALG és feina nostra, però la voluntat d'entendre-ho, seva. S'ha intentat introduir formes clàssiques d'agitació revolucionària alienes al MALG que no ens han beneficiat gens. No es poden rebutjar les formes pròpies del MALG amb l'excusa de la defensa d'una suposada seriositat.

Cal, doncs, que sense renunciar a res replantegem la nostra tàctica per corregir mancances i seguir avançant.

Rolando del Guerra · 'Cane sciolto'
opinio@setmanaridirecta.info

Abolim l'oficina del Síndic de Greuges

No sé si ja ho han fet l'FMI o el Banc Mundial. Per si un cas, aconsello caldament al govern que elimini, esborri, recicli, anul·li l'oficina del Síndic de Greuges amb totes les seves variants ciutadanes i nacionals, així com les oficines de defensa del consumidor, i els observatoris de protecció de tota mena que esquitxen la geografia catalana, especialitzats en protecció de dones maltractades, infants abandonats, iaies desvalgudes, presos, immigrants, etcètera.

Per començar, donen una mala imatge de les nostres democràcies: un ciutadà de les illes Fiji en viatge de negocis a Barcelona podria pensar que tenim un sistema ben fotut si necessitem tants aparells de defensa.

Podria fins i tot arribar a pensar que vivim en una societat dominada per lladres, *matons* i titelles dels diversos poders i no en una democràcia avançada on el ciutadà és respectat, agomolat, mimat; on les grans superfícies i els bancs vetllen pels nostres interessos; la policia, l'exèrcit, la Guàrdia Urbana, els Mossos i me'n deixo, per la nostra seguretat; on les administracions estan al nostre servei; on els funcionaris de presó tanquen a les fides dels dolentots, però de bon rotllo. On els mitjans de comunicació s'escarrassen per donar-nos accés a una informació verídica i contrastada. I les escoles i les universitats preparen esperits lliures i instil·len en el jovent els valors de solidaritat, respecte, cooperació.

Els governants ens volen donar el millor, fins i tot inventant-se organismes de control social d'última generació. Ja en teníem prou amb el "vuelva usted mañana"

En segon lloc, no serveixen per a una merda: no tenen potestat executiva, no s'entén ben bé quins són els seus àmbits de competència, els seus parers no són vinculants per a ningú... Això sí: fan informes. Però els polítics, que ja en tenen una pila dels seus assessors i dels diversos *lobbys*, se'ls passen pel calaix. On s'hi queden.

En tercer lloc, ens fan perdre un munt de temps. És com si haguessin deslocalitzat el "vuelva usted mañana" de franquista memòria. Abans, el ciutadà exasperat terminava aviat els recursos de queixa institucional i, en general, acabava *atxantant* però amb una considerable dosi de mala llet que s'anava acumulant. Ara, amb aquesta galàxia d'organismes de

defensa a disposició, el ciutadà no té prou anys de vida, tot i els avenços mèdics, per exhaurir tots els tràmits reclamatoris que se li ofereixen i acaba *atxantant* però amb la sensació de no haver insistit prou.

I quan ho fa i arriba al final es troba, com al joc de l'oca, que ha de tornar a la casella de sortida.

Ja sé que els nostres governants ens volen donar el millor, fins i tot inventant-se organismes de control social d'última generació com aquests. Però, de debò, no cal! Ja en teníem prou amb el "vuelva usted mañana".

* Expressió que es feia servir per a la gent no adscrita a organitzacions o corrents que significa "gos lliure".

Esther Vivas · Coautora dels llibres 'Del campo al plato' i 'Supermercados, no gracias'
opinio@setmanaridirecta.info

On són les pageses?

Quan els meus avis venien ous al Mercat Central de Sabadell, a fora, al voltant de la plaça, sempre hi havia les pageses. Anys més tard, quan els meus pares van seguir amb la parada, les pageses continuaven allà. Avui ja no hi són. I els meus pares tampoc venen al mercat.

I és que la crisi de la pagesia, del comerç local, dels mercats... no ve d'ara, ja fa anys que s'arrossega. I a les pageses se les ha fet fora de les places. Quants dels que hi havia aleshores encara queden? Molt pocs.

Si la pagesia desapareix, en mans de qui està la nostra alimentació?

Paradoxalment, en molts d'aquests mercats antics, avui "modèlicament" reformats, els hi han col·locat algun que altre "súper", símbol de modernitat. Miratge dels temps que corren? Curiós. Precisament, un dels principals responsables de la present crisi del model agrícola i alimentari, els supermercats, avui ocupen, i fins substitueixen, el que van ser els espais de compra habituals, i de socialització (no ho oblidem!), de les nostres famílies.

I prenem nota: tot dirigit sota la batuta d'aquells que ostenten el poder, a les institucions, i enarboren la bandera del progrés, instant al bé comú

LLUÍS RÀFOLS

que, en canvi, només beneficia a una minoria. Ciutats per viure, créixer i conèixer o ciutats aparador, per anar de botigues, mirar i comprar. Sembla que alguns, els de dalt, ho tenen molt clar.

Aquest proper dissabte, pagesos i pageses ens convoquen a sortir al carrer, a una manifestació a Barcelona, exigeixen "preus justos al

camp i a la ciutat". I és que el diferencial mig entre el preu pagat en origen, a la pagesia, i en destí, el que paguem nosaltres al supermercat, és de quasi d'un 500%. En alguns productes, com les patates, els tomàquets i les pastanagues, el diferencial supera el 1.000%. I són aquestes grans cadenes de distribució al detall les que s'emporten el benefici.

A Catalunya, poc més de l'1% de la població activa és pagesa i la seva renda no fa res més que disminuir. Aleshores, cal preguntar-nos: si la pagesia desapareix, en mans de qui està la nostra alimentació? Qui decideix allò que mengem? Multinationals com Monsanto, Cargill, Kraft, Nestlé, Carrefour o Mercadona acaben decidint què, com i quan consumim.

La pagesia està en crisi, el món rural està en crisi, la pesca tradicional està en crisi i, no ho oblidem, les treballadores i els treballadors estem en crisi. I mentre alguns surten guanyant amb la crisi, n'hi ha d'altres com nosaltres, els de baix, que la paguem.

El diferencial mig entre el preu pagat en origen, a la pagesia, i en destí és de quasi d'un 500%

Avui a Sant Antoni, a Barcelona, surto al carrer. El mercat està en obres. Al diari diuen que en faran un de més gran i millor, amb supermercat inclòs, igual que el de Santa Caterina... o com fa uns anys van fer amb el Mercat Central a Sabadell. Però no diuen res de tots aquells i aquelles que han hagut de plegar, dels que s'han quedat pel camí. Històries de perdedors? Tot es repeteix i jo em pregunto: on són les pageses?

CARTES

Envieu les vostres cartes a: cartes@setmanaridirecta.info o per correu postal a: Juan Ramón Jiménez, 22. 08902. L'Hospitalet de Llobregat. L'extensió màxima de les cartes és de 1.000 caràcters (amb espais) i han de portar signatura, localitat i contacte.

Galimaties del 'xec-bebè'

Josep Lluís Penades i ASFAMIX
Barcelona

El 31 de març de 2009, el Congrés va aprovar per unanimitat redactar un nou text per a la llei coneguda com *xec-bebè*, on les llars de pare que compleix la norma, i mare que no, estan discriminats per raó de gènere, doncs si la mare compleix els requisits i el pare no, el bebè sí té prestació; i d'orientació sexual, doncs en adopció de dos homes o dues dones només que un completi i l'altre no, el bebè sí té prestació.

Avui seguim com ahir, bebès espanyols sense ajuda i amb ajuda, on els seus drets s'igualen, segons diu la llei actual, si mor la mare. Absurd, i que "apuntala" el més greu de tot: que els nous ciutadans neixen amb la aleatorietat de qui dels seus progenitors compleix la norma i qui no, per a optar o no a l'ajuda, i que implica des de l'instant del naixement, ser ciutadans espanyols de primera i segona, cosa inaudita des de 1978, marcant-los amb el pecat laic original de que els seus pares espanyols s'enamoresin de les seves mares estrangeres. El partit del govern, va votar a favor el 31 de març (encara mantenint-se en els seus "tretze són tretze"), perquè estava en minoria, i hagués significat perdre la primera votació des de va començar la legislatura, donant encara als mitjans sobre aquest galimaties d'equació antiprogressista. Va preferir perdre la moció sobre la reducció de ministeris prorrogant fins avui la discriminació.

S'estrena aquests dies la pel·lícula *Invictus*. Va haver una Sud-àfrica amb lleis que separaven bebès sud-africans de primera i de segona. El món s'es-candalitzava i afortunadament allò va quedar enrere. Cap a on anem aquí?

A cada bugada perdem un llençol

Màrius Viella
La Bisbal d'Empordà

Voldria poder pensar que aquest govern s'ha equivocat, però si penso això, qui s'equivoca soc jo, doncs estic convençut que ha fet tot el que ha cregut que havia de fer, i que es podia fer, perquè no té la capacitat de desenvolupar més. El més lamentable, però, és que ni tan sols ha pogut preveure, ni intuir, que des de dins del mateix govern, i de les administracions, s'han d'aprofitar de la incapacitat dels directors d'aquest "vaixell". A l'Estat espanyol ja són cinc milions d'aturats, que si el seny no es fa present aviat, es pot produir una situació molt complicada, tant per al govern com per als ciutadans; és del tot necessari que tothom prengui consciència que *el pleno empleo*, que en període d'eleccions tots els candidats a caps de govern han predicat, mai més es produirà per molt que ens vulguin fer combregar amb rodes de molí. N'hi ha que no van saber preveure a temps, obcecats per l'especulació, el que ara està passant, que és una crisi mundial, que no és culpa de ningú i que tots hem d'empènyer per sortir-ne; però jo dic que algú n'ha de ser culpable i responsable, si tenim en compte que 60 anys enrere al banc només hi entraven aquells diners que pocs podien establir i els diners dels empresaris i de tothom que es podia permetre l'estalvi, però els bancs han crescut fins al punt de fer trontollar els governs de les nacions d'arreu.

EL CIGALÓ

"Desitjo que el món sigui millor també pel meu benestar"

Especialista en transgressió, la Nerea Miralles és d'aquelles persones que cal conèixer a la vida perquè és impossible no aprendre i créixer xerrant amb ella.

Manu Simarro

Que et du a fer coses pels altres?

Que et du a fer coses per mi. No crec en els actes altruistes o egoistes com a tals, basats en la concepció actual del jo i dels altres com a ens independents i naturals. Concebo la societat com un circuit dinàmic on allò aliè sempre és una mica propi i al revés. Per exemple, si marxés a ajudar els nens *empobrits* de Wanakiki, no seria només pel meu compromís amb l'eradicació de la fam al món, sinó també per la meua posició, el sentiment que això em provoca, el desig que el món sigui millor pel meu benestar propi. Si afegim que aquests nens de Wanakiki mai m'han demanat ajuda, no seria purament un acte egoista? L'altruisme i l'egoisme són formes de vincular-me i mantenir l'homeòstasi en les relacions que m'envolten.

Amb quins criteris defineixes la teva identitat?

Amb criteris flexibles i no exclouents. No dic que sóc dona, homosexual i vegana perquè aquestes són concepcions exclouents i fan referència a categories essencialistes que m'interpel·len directament a tenir unes relacions determinades. Si sóc dona he de *ser* dona, és a dir, hauré de justificar contínuament la meua no-heterosexualitat o el fet que no em depili. Sí, sóc una mica tia, però també sóc una mica tio, una mica marimacha i una mica degenerada també. Sí, m'agraden les ties, però també els tios, els *freaks*, els *drags* i les indeterminades. Sí, sóc precària, però sovint em comporto com una burgesa. Sóc bona persona, però també sóc borratxa, egoista i, de vegades, menteixo perquè sí. Cal que donem una oportunitat a l'autonomia de les nostres identitats.

. EDITORIAL

Democràcia menor d'edat

La línia prima que separa les menors migrants de ser expulsades injustament cada cop és més absurda, cruel i arbitrària. Tot i que l'excloent llei d'estrangeria anuncia i legisla que les protegeix, avui, les menors migrants deambulants als llitges jurídics i legals. És una mena de caceria silenciosa per la via paradoxal d'accelerar de cop -amb un simple certificat mèdic- el pas a la vida adulta de les menors no acompanyades que han arribat a casa nostra, massa sovint sota un camió o un autocar. La confusió legal, l'absència de seguretat jurídica i la nebulosa de dubtes i desatencions que envolten unes proves sanitàries i oesmètriques que manquen de qualsevol protocol homologable i tenen un marge d'error de fins a dos anys, vulneren les responsabilitats internacionals que obliguen l'Estat a defensar els drets fonamentals i inalienables de la infància. Des de la Generalitat, la DGAIA també expulsa menors dels centres i les aboca, sense cap itinerari de futur, a la clandestinitat i la intempèrie, com ha

passat fa pocs dies amb un menor ghanès que complia 18 anys. Avui dia, la qualitat de la democràcia també es mesura quan es passa la prova del cotó de resoldre la protecció de menors, el racisme d'Estat i un món cada cop més injust i desigual. Bentham deia que, si es volia veure l'avenç d'una civilització, només calia mirar les presons. Avui, potser diria que n'hi ha prou de mirar com es tracta les menors migrants no acompanyades que fugen de la misèria i com s'intenta fer trampa per forçar a tenir 18 anys abans d'hora. Clar: quan la democràcia és tan menor d'edat, la perillosa maduresa del racisme eurocèntric s'imposa. S'expulsen menors, s'expulsen migrants i s'expulsa el garantisme jurídic. *In dubio, pro reo* -deia un dels pilars del dret penal modern. Però el 2010, enmig de l'Europa Fortalesa on creixen discrecionals estats d'excepció, han canviat les tornes: en cas de dubte, sempre contra les immigracions. I en aquest cas, també, contra els menors. I li diuen democràcia.

. PENSEM, DONCS EXISTIM

La gallina dels ous d'or

Roger Costa Puyal
directa@setmanaridirecta.info

Un petit percentatge de la població mundial, la classe mitjana de l'anomenat primer món (tot i que el terme classe mitjana, avui, és difícil de definir i segurament en caldria un de nou) s'ha convertit en la gallina dels ous d'or del sistema. Amb el vot, legitima els governs i, amb el consum, sosté l'economia. El sistema, conscient, la vetlla i tot ho fa per ella. La manté feliç en un presó de luxe on pot continuar consumint i votant, sempre dins dels murs. La cadena és llarga i suau, després un aroma agradable, te *wi-fi*, *bluetooth*, ABS i es rentava en sec, però està ben lligada.

Ara, el capitalisme es basa en el consum. El que més guanya és el que més ven, abans era el que produïa a més baix cost. El que interessa és que la gent consumeixi, cal un grup de gent prou nombros amb una capacitat de consum prou elevada, amb les

necessitats bàsiques cobertes i diners sobrers per gastar. Gent amb diners n'hi ha poca. La gent amb menys diners consumeix poc i barat. En el consum global, el percentatge més gran és el de la classe mitjana, prou nombrosa i amb prou diners. L'economia en depèn. Per exemple, si destrossen la costa per fer Marina d'Or, és perquè milers de famílies de classe mitjana n'ompliran els apartaments cada estiu. Els pobres no hi poden anar i els rics van a altres llocs, més reduïts i selectes. Tot i així, hi ha diferències: hi ha qui estalvia dos anys per anar a Marina d'Or i hi ha qui en té prou amb la paga doble del juliol.

Els estats depenen del vot, cal guanyar les eleccions per controlar l'Estat. El fet que els governs dels països rics controlin la resta a través de les institucions de l'anomenat govern mundial fa que els vots que cal controlar siguin els d'aquests països. A més, s'ignora la gent que no vota. Si el PSOE guanya les eleccions amb un

40% dels vots, vol dir que l'ha votat un 10% de la població real. I els percentatges de participació electoral de la classe mitjana solen ser molt més alts que els de les classes amb menys recursos; i més encara els dels vots a partits majoritaris. I aquests pocs vots de la classe mitjana del primer món són els que legitimen el sistema. D'aquí la importància dels *mass-media* com a maquinària d'obtenció de vots. No és casual que, a l'Estat espanyol, la majoria de mitjans estiguin controlats pel PSOE o el PP.

La publicitat de les empreses va dedicada als que hi compren i a dels partits polítics, als que els voten. Els grans esdeveniments socials van dedicats a aquesta classe. La seva opinió importa perquè ells mantenen el sistema, la nostra no. Només hi ha una cosa que poden fer aquestes persones per millorar el món, deixar de consumir. Deixar de consumir els productes del capital i deixar de consumir els productes dels partits.

. COM S'HA FET

Aquesta setmana, volem felicitar el Joan i l'Helena, col·laboradores de la DIRECTA des del primer dia, que aviat seran pare i mare. Desitjem que tot us vagi molt bé i que aviat puguem veure el nen o la nena que portareu al món.

D'altra banda, volem agrair al Banc de Recursos l'ordinador que ens van donar i que ens ha permès substituir el que feiem servir per Administració, que ja estava pràcticament mort. Aquesta donació ens va molt i molt bé, perquè aquest ordinador és on tenim tota la comptabilitat del projecte i era molt perillós tenir-la en un ordinador moribund. Ja hem començat a buidar la redacció de l'Hospitalet i arranjar el nou local del Poble Sec. El dimecres 24 de febrer farem el trasllat definitiu i, a partir d'aleshores, ja treballarem a aquest barri de Barcelona, on ens podreu venir a veure sempre que vulgueu.

Fins la setmana que ve. Salut!

Fe d'errades:

A l'entrevista a Éric Toussaint publicada als Quaderns d'Illacrua a la DIRECTA 171 l'autoria de les fotografies correspon a Mirta.

. EL RACÓ IL·LUSTRAT

Qui Som

REDACCIÓ

Estirant del fil | David Fernández
Impressions | Laia Alsina i Lèlia Becana
Així està el pati | Jesús Rodríguez
Quaderns d'Illacrua | quadernsillacrua@setmanaridirecta.info
Roda el món | Laia Gordi Observatori dels mitjans
| Xavier Blasco Piñol Expressions
Roger Palà i Estel Barbé Serra
Agenda directa | Alfonso López Rojo
La indirecta | Oriol Andrés
FOTOGRAFIA
Albert García
IL·LUSTRACIÓ
Xavier Blasco i Jordi Borràs

COMPAGINACIÓ

Roger Costa
CORRECCIÓ I EDICIÓ
Col·lectiu l'asterisc i el gitano
PUBLICITAT
Tània Miró
DISTRIBUCIÓ
Xavi Camós
SUBSCRIPCIONS
Laia Bragulat
ADMINISTRACIÓ
Jordi Raymond
DIFUSIÓ
Blai Lindström

Corresponsalies

ALT PENEDES: altpenedes@setmanaridirecta.info
BAIX LLOBREGAT: baixllobregat@setmanaridirecta.info
BERGUEDÀ: bergueda@setmanaridirecta.info
BARCELONÈS NORD: barcelonèsnord@setmanaridirecta.info
EL CAMP: elcamp@setmanaridirecta.info
GIRONA: girona@setmanaridirecta.info
L'HORTA: horta@setmanaridirecta.info
MANRESA: manresa@setmanaridirecta.info
MARESME: maresme@setmanaridirecta.info
MENORCA: menorca@setmanaridirecta.info
OSONA: osona@setmanaridirecta.info
SABADELL: sabadell@setmanaridirecta.info
SOLSONÈS: solsones@setmanaridirecta.info
TERRASSA: terrassa@setmanaridirecta.info
TERRES DE L'EBRE: terresebre@setmanaridirecta.info
TERRES DE PONENT: terresponent@setmanaridirecta.info

Edita: Associació per la Difusió Sense Límits (ADSL)

Dipòsit Legal: GI-1528-2005

C. Juan Ramón Jiménez núm. 22, 08902

L'Hospitalet de Llobregat

www.setmanaridirecta.info

directa@setmanaridirecta.info

Tel: 935 270 982 // Mòbil: 661 493 117

Àrees de treball de la Directa:

redaccio@setmanaridirecta.info

fotografiadirecta@gmail.com

illustraciadirecta@gmail.com

subscripcions@setmanaridirecta.info

distribucio@setmanaridirecta.info

publicitat@setmanaridirecta.info

LLICÈNCIA CREATIVE COMMONS

Reconeixement-No Comercial-Sense Obra Derivada 2.5

Sou lliure de copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les condicions següents:

RECONeixEMENT. Heu de reconèixer el crèdit de l'obra de la manera especificada per l'autor o el llicenciat.

NO COMERCIAL. No podeu utilitzar aquesta obra amb finalitats comercials.

SENSE OBRES DERIVADES. No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta obra.

Quan reutilitzeu o distribuïu l'obra, heu de deixar ben clars els termes de la seva llicència.

Algunes d'aquestes condicions poden no aplicar-se si obteniu el permís del titular del dret d'autor. El dret derivat d'us legítim o qualsevol altra limitació reconeguda per la llei no queda afectada per l'anterior.

Aquesta publicació té una llicència Creative Commons Attribution-NonCommercial. Per veure una còpia d'aquesta llicència visiteu <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/> o envieu una carta a Creative Commons, 559 Nathan Abbot Way, Stanford, California 94305, USA

, així està el pati

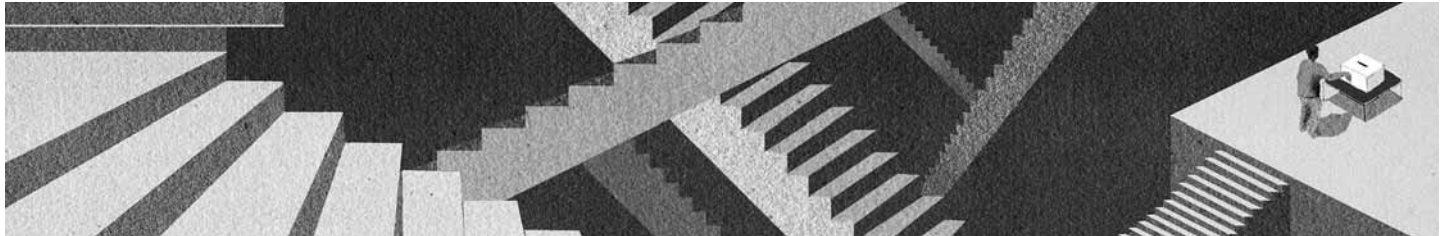
Detenció d'un activista durant el carnaval tarragoní | PÀG. 8

Aturat el desallotjament de l'Espai Magdalenes | PÀG. 10

Cadena humana contra el kàrting de Llinars | PÀG. 11

Acomiadades pel seu treball sindical a Olot | PÀG. 12

JOAN SANZ

CATALUNYA · 300.000 PERSONES PODRAN VOTAR EN AQUESTA TERCERA ONADA DE VOTACIONS PER LA INDEPENDÈNCIA

Les consultes del 28F defugen el protagonisme dels partits polítics

Laia Alsina Garrido
redaccio@setmanaridirecta.info

Les amenaces del govern espanyol i de la premsa madrilenya, les decisions judicials, el boicot de les administracions i l'escepticisme dels mitjans de comunicació catalans sembla que ja formen part de la història. El 28 de febrer se celebrarà una nova onada de consultes sobre la independència dels Països Catalans -ja serà la tercera- i altres dates i municipis seguiran aquest exemple, tot i l'entestament de qui vol menystenir-les, de qui vol prohibir-les i de qui vol monopolitzar-les.

Queden enrere les declaracions del president del govern espanyol José Luis Rodríguez Zapatero que, el 15 de setembre de 2009, dos dies després de la celebració de la primera consulta -la d'Arenys de Munt (Maresme)- assegurava que no "esperava un efecte contagi a altres municipis de Catalunya". Passats tres mesos, 167 municipis posaven clarament en dubte les capacitats de predicció i d'anàlisi del president espanyol. Ara, després que el mes de desembre canviés el discurs per dir que aquests referèndums populars "no van enlloc", gairebé 80 municipis amb 300.000 persones amb dret de vot tornen a repetir l'experiència. I la llista de dates no acaba aquí. El 25 d'abril, les urnes tornaran a preguntar sobre la independència i capitals com Girona i Lleida hi podran dir la seva.

Les xifres, altre cop protagonistes
Les consultes del proper 28 de febrer no destaquen només pel fet de ser la tercera onada, sinó també pel paper que hi juguen determinades ciutats mitjanes, algunes de les quals tenen un cens que gairebé arriba a les 20.000 o 30.000 persones; són els casos de Molins de Rei (Baix Llobregat) o Vilassar de Mar (Maresme) i El Vendrell (Baix Penedès), respectivament. Altres poblacions on s'estarà especialment pendent dels resultats pel nombre d'habitants que podran votar a la

ARXIU ALBERT SALAMÉ

Un home exerceix el seu dret a vot durant la consulta celebrada a la ciutat de Vic el passat 13 de desembre

"Volem que la gent no tingui por de votar"

Antoni Esteban és el coordinador de la consulta de Vilassar de Mar i, veient l'experiència del 13D, assegura que, al municipi, no volen ser "els protagonistes de cap guerra" i afegeix: "No volem fer política". Esteban és dels qui pensa que la Coordinadora a nivell nacional "està molt polititzada" i que l'únic objectiu que persegueixen les persones que han organitzat la consulta a Vilassar és que "la gent del municipi decideixi".

En aquesta població del Maresme, les urnes del 28F es col·locaran al mateix lloc on s'instal·len en tots els comicis: cinc col·legis electorals amb tres taules cadascun. Ho han aconseguit després de negociar molt amb l'Ajuntament, a qui han volgut

deixar al marge per evitar la politització de la consulta. A més, s'han encarregat de vestir la jornada d'un caràcter festiu i, per això, els dies 26, 27 i 28 de febrer, han muntat una autèntica festa major que comptarà amb la participació de totes les associacions del municipi. El tret de sortida, però -a més de la feina feta amb banderoles i cartells arreu-, ha estat una carrossa de Carnestoltes amb una urna gegant. "Volem que la gent no tingui por de votar", sentència Esteban.

El coordinador de la consulta de Vilassar de Mar té clar que molts mitjans i partits polítics es fixaran en les xifres el 28F, però això no el preocupa: "Els resultats no ens han d'importar, estem començant a mo-

bilitzar-nos. Si calculem en percentatges el suport obtingut per Montilla o per l'alcalde de Vilassar, veurem que és inferior que la participació a les consultes".

Esteban pensa continuar treballant perquè les consultes es facin arreu del territori i vol fer-ho al marge dels partits polítics, els quals -diu- "estran molt lluny de les persones". Afegeix que les relacions entre Catalunya i Espanya han de canviar i adverteix que l'Estatut "està acabat". Per tot plegat, treballarà perquè el 28F tot surti bé. I ho farà des d'una coordinadora on hi ha persones d'ideologies molt diverses i on la finalitat és comuna: poder decidir. "Estem fent història i això no ens ho traurà ningú. Ni ho pensen permetre".

consulta són Palafrugell (Baix Empordà), Palamós (Baix Empordà) i Sant Quirze del Vallès (Vallès Occidental).

El diumenge en què 300.000 persones seran preguntades sobre la independència, les xifres de participació tornaran a ser l'arma amb què determinats sectors menystindran la consulta. Però, amb les xifres a la mà i si es repeteixen proporcionalment dades com les del 13 de desembre (200.000 vots i 15.000 persones voluntàries), serà difícil amagar la il·lusió que genera l'opció independentista, just en un moment en què paraules com la *desafecció*, la *inacció social* o el *conformisme* apareixen, massa sovint, a l'ordre del dia.

Les consultes sobre la independència, més enllà dels resultats que s'obtinguin, permeten que part de la societat abandoni el paper passiu en la presa de decisions i passi a ser la protagonista i qui exerceix el dret de participar directament en les decisions que l'afecten.

Barcelona també vol decidir

Encara no hi ha data. Les entitats, col·lectius i persones que -a títol individual- treballen per organitzar una consulta sobre la independència a Barcelona ja han deixat clar que no hi ha pressa. No volen que els partits -pendents de les cites electorals i disposats a treure el màxim profit d'un esdeveniment d'aquestes característiques en un o altre sentit- marquin el calendari. Així ho han palesat a les assemblees celebrades fins ara, tant a nivell de ciutat com als nuclis de districte. En aquestes trobades també han alertat que no permetran fotografies com les del 9 de desembre de 2009, quan Barcelona Decideix es va presentar sense comptar amb les entitats i associacions de la capital catalana.

, així està el pati

TERRES DE L'EBRE · ELS MOVIMENTS SOCIALS PREPAREN UNA MARXA EL 7 DE MARÇ A MÓRA D'EBRE PER CRIDAR CONTRA EL PLA NUCLEAR

El batlle d'Ascó reconeix que fa quatre anys que treballa en el projecte del cementiri

Andreu Curto
terresebre@setmanaridirecta.info

Pocs dies després de formalitzar la candidatura d'Ascó a acollir el Magatzem Temporal Centralitzat (ATC), l'alcalde asconenc Rafael Vidal va fer públic que havia pres la decisió l'any 2006. Tot i això, no ho va fer saber a la població d'Ascó ni a la resta de pobles dels voltants fins quatre dies abans del ple extraordinari en què es va aprovar la candidatura. Durant el període de quatre anys entre la decisió de l'alcalde i el posicionament oficial, el batlle mai no va plantejar cap tipus de consulta a la ciutadania. De fet, l'únic mecanisme de participació que va tractar el tema del cementiri nuclear va ser l'Agenda 21 d'Ascó, on una de les aportacions veïnals es va manifestar en el sentit de "no acceptar el cementiri nuclear". D'aquesta manera, l'alcalde i els regidors de l'Ajuntament

DENNIS COLOMÉ BORRÁS

Les persones contràries al cementiri es van concentrar a les portes de l'Ajuntament d'Ascó mentre el ple votava la candidatura

Vidal ha dit que l'any 2008 va comunicar a Mas i Montilla la seva intenció d'acollir el cementiri

tament han actuat a favor dels seus interessos personals -com s'explica més detalladament a la DIRECTA 169- sense interessar-se per l'opinió del poble d'Ascó de forma intencionada. A més, Vidal també ha afirmat que, a principis del 2008, va comunicar la seva intenció d'acollir el cementiri nuclear a

Ascó "a Artur Mas (CIU) i José Montilla (PSOE)", encara que no ha concretat si els ho va comunicar abans o després que el Parlament de Catalunya aprovés una resolució no de llei on es comprometia a no permetre la instal·lació de l'ATC en territori català.

Un altre element que s'afegeix a la llarga llista de jugades fosques i secretismes que ha envoltat tot el procés ha estat la sortida a la llum pública de l'acta d'una reunió de l'Associació de Municipis en Àrees de Centrals Nuclears (AMAC) datada l'11

de gener. L'acta explica que haurien arribat a un acord econòmic amb l'Estat per presentar dos candidats fermes a acollir el cementiri nuclear. En total, serien prop de vuit milions d'euros en concepte de projectes de desenvolupament local, que es repartirien entre els ajuntaments que conformen l'associació. L'Estat hauria optat per aquesta estratègia davant el temor que, si no garantien que dos municipis fessin el primer pas, la resta de pobles no s'atreuissin a presentar candidatura i el concurs quedés desert.

Malgrat tot, hi ha divisions dins l'AMAC i la meitat dels municipis pertanyents a l'associació de la zona d'Ascó s'han mostrat contraris a l'ATC. Va ser gràcies a les fortes pressions i amenaces de retallades en el finançament municipal que va fer el gerent de l'AMAC, Mariano Vila d'Abadal, que van aconseguir tirar el pacte endavant.

Les mobilitzacions continuen

Les mocions de municipis i comarques contràries a la instal·lació de

l'ATC s'estenen com una taca d'oli. En dos setmanes, catorze municipis i dos consells comarcals s'han sumat als 62 ajuntaments que ja havien fet posicionaments oficials al respecte. Ara ja són 76 municipis i nou consells comarcals i es preveu que el flux d'adhesions no parí de créixer a mesura que els consistoris vagin celebrant els seus plens municipals.

La Coordinadora Anticementiri Nuclear de Catalunya (CANC) està organitzant un seguit d'assemblees obertes i informatives arreu del territori per conscienciar la població i aconseguir una mobilització social forta. Aquestes assemblees són el pas previ a la manifestació que han convocat el diumenge 7 de març a Móra d'Ebre. Aquesta serà la segona gran mobilització del territori després de la manifestació que es va fer a Ascó del 24 de gener i que va congregat més de 4.000 antinuclears. El 12 i 13 de febrer es van celebrar assemblees a Gandesa i Amposta, que van comptar amb l'assistència de prop de 300 persones, i encara n'hi ha una desena més de previstes.

En aquesta ocasió, la CANC vol implicar altres territoris a més de les Terres de l'Ebre. És per això que també organitzarà assemblees a diverses poblacions del Camp de Tarragona i actes informatius a l'àrea metropolitana de Barcelona. Els Jòvens de les Terres de l'Ebre, juntament amb la CANC, organitzaran un tren antinuclear que anirà de Barcelona a Móra d'Ebre el dia de la manifestació. S'espera que, durant el recorregut de la marxa, a les diferents estacions on s'aturarà el tren, s'hi vagin sumant manifestants.

TARRAGONA · DESPRÉS DE PASSAR DOTZE HORES ALS CALABOSSOS, EL JOVE HAURÀ D'ASSISTIR A UN JUDICI RÀPID EL 19 DE FEBRER

La policia deté un independentista per agressió a l'"autoritat" la nit de Carnestoltes

Fran Richart
elcamp@setmanaridirecta.info

Agents de la Guàrdia Urbana de Tarragona van detenir un jove militant de l'Esquerra Independentista del Camp, la nit del 13 de febrer, després d'una festa de Carnestoltes organitzada a l'Ateneu Popular l'Espina, per desordres públics i agressió a l'autoritat. Després de passar dotze hores als calabossos de la comissaria de les Gavarres dels Mossos d'Esquadra, Jordi R., haurà d'assistir a un judici ràpid el divendres 19 de febrer al matí als jutjats de la ciutat.

Els fets van ocórrer al voltant de dos quart de dues de la matinada, quan diverses dotacions de la policia local es van personar al local de l'assemblea de joves de Tarragona per obligar les orga-

nitzadores a acabar la festa. Les persones assistents, davant el desplegament policial, van decidir sortir en grup, fet que els agents van aprofitar per identificar un jove xilè que participa en els moviments socials de la ciutat i que es troba en situació d'irregularitat. Després d'amenaçar-lo dient que sabien qui era ("sou els que moueu el cotarro"), en Jordi, company de l'identificat, va intentar intervenir a la discussió i, com a resultat, va rebre un placatge per part dels quatre agents. Durant el trasllat fins a les dependències dels Mossos, els policies locals van comunicar-li que "anaven per ell", ja que feia temps que el tenien reconegut com a activista. Al llarg de la nit, familiars i amics del jove detingut van presentar-se a diverses oficines policials amb presència d'una advocada per intentar aconseguir la se-

El jove tarragoní va ser detingut just davant de l'Ateneu Popular l'Espina

va posada en llibertat. A totes les dependències que van visitar, els diferents cossos policials els van tractar de forma evasiva i humiliant esgrimint que no tenien "competències en la detenció" o en "l'excés de papers i burocràcia". La seva advocada no descarta presentar denúncies contra els agents per "coaccions, amenaces i detenció il·legal". La nit va acabar amb un tall dels carrers adjacents a l'ateneu per part de la policia i amb seguiments intimidadors a diverses persones que estaven a la festa i es dirigien cap a casa.

Cal recordar que no és tracta d'un cas aïllat d'abusos per part d'aquest cos -que ja acumula diverses denúncies- i que, arran d'aquestes actuacions, es va crear la Plataforma Cívica Contra dels Abusos per part de Membres de la Guàrdia Urbana.

, així està el pati

CATALUNYA · LES ANÀLISIS ES FAN AMB PARÀMETRES CAUCÀSICS QUE NO ES PODEN HOMOLOGAR A LA FISIOLÒGIA SAHARIANA

Un test mèdic sosté que un subsaharià és major d'edat a Catalunya i menor a Madrid

Nora Miralles
redaccio@setmanaridirecta.info

El Casal d'Infants del Raval i el Col·lectiu Drari van denunciar, ara fa un any, el cas de tretze joves subsaharians expulsats del centre de dia El Bosc. Tot i que constaven com a menors als seus passaports, la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (DGAIA) afirmava que les proves radiològiques fetes als joves confirmaven la seva majoria d'edat, motiu pel qual els va derivar a la Creu Roja. Arran de la forta campanya mediàtica endegada pels col·lectius per difondre el cas, la DGAIA es va veure obligada a acollir de nou els nois i a readmetre'ls dins el sistema de protecció de menors, tot i que en cap moment va rectificar públicament la decisió ni va reconèixer que s'havia equivocat.

Ara, aquells tretze joves ja són majors d'edat, estan documentats i treballen o segueixen cursos de formació, però el seu cas no ha estat una excepció. Des de l'intent d'expulsió d'aquests tretze menors, les associacions calculen que, durant l'any 2009, una cinquantena de joves subsaharians s'han vist obligats a vagar pels carrers, a dormir en albergos per *sense ostre* o a ser allotjats en pisos de dife-

Aquest noi ha estat sotmès a la prova de canells i mandíbula i el test sosté que és major d'edat

El més preocupant és la situació de buit legal en què queden aquests joves extutelats, ja que els expulsen dels centres com a majors d'edat

rents associacions, després de ser expulsats de centres de menors d'immigrants. El més preocupant és la situació de buit legal en què queden aquests joves extutelats, ja que són expulsats dels centres amb un decret fiscal que certifica que són majors d'edat, però continuen constant com a menors al seu passaport. "Els nois no poden acollir-se a cap servei com, per exemple, el de la Creu Roja, ja que, com a menors, els deriven altre cop a la DGAIA; però la tutela d'aquest organisme ha cessat amb el decret", explica la Clara, educadora social i tutora d'alguns d'aquests joves. És a dir, de sobte, es troben al carrer com a immigrants irregulars, sense permís de residència, tot i que en alguns casos han estat gairebé un any al centre. "Surten i es queden sense ni tan sols un lloc on passar la nit, ja que no poden intentar allotjar-se en una pensió perquè figuren com a menors", afegeix.

L'argument per excloure aquests joves del sistema de protecció de menors sempre és el mateix: unes proves radiològiques que mesuren l'edat dels

ossos del canell i la mandíbula, amb un marge d'error acreditat de dos anys. De fet, segons el Casal d'Infants del Raval, un estudi de la pròpia Generalitat sobre 1.000 casos de menors immigrants demostra que aquestes proves tan sols encerten l'edat en un 34% dels casos i, en la resta, erren el càlcul en dos i fins i tot tres anys. A més, els estudis també conclouen que aquestes proves estan confeccionades a partir de l'estructura òssia caucàsica i, per tant, no es poden aplicar a d'altres ètnies, ja que els ossos es desenvolupen a velocitats diferents. Malgrat la dubtosa fiabilitat d'aquests criteris, l'article 35 de la famosa llei d'estrangeria (Llei Orgànica 4/2000) estipula que, quan es localitzi una persona estrangera indocumentada de la qual no es pot establir la minoria d'edat amb seguretat, se la inclourà automàticament dins el sistema de protecció de menors i es posarà el cas en mans del ministeri fiscal, que determinarà la seva edat a través de les proves radiològiques. "Un cop les proves mèdiques certifiquen que la persona és menor d'edat -afirma la Clara-, se li atorga la documentació i passa a tenir els mateixos drets que qualsevol menor espanyol; per tant, és il·legal tornar-li a fer les proves, ja que només estan contemplades en cas de dubte. Tanmateix, hi ha molts casos de nois subsaharians que són sotmesos a aquestes proves diverses vegades". És el cas d'I. M., un jove de setze anys nascut a Mauritània que

ha estat sotmès quatre vegades a les proves radiològiques. El seu cas, a més d'il·lustratiu, és molt interessant.

"Un cop les proves mèdiques certifiquen que la persona és menor d'edat, se li atorga la documentació i és il·legal tornar-li a fer les proves"

Va marxar del seu país arran d'un cop d'estat militar que va foragitar del govern el partit escollit democràticament, on militaven el seu pare i el seu germà, que es van refugiar a un altre país. I. M., que llavors tenia quinze anys, també estava amenaçat per les autoritats colpistes i es va veure obligat a fugir a l'Estat espanyol. El noi es va establir a Madrid, on va viure i treballar durant tres mesos pel seu compte, fins que la policia el va trobar de nou i el va ingressar a un Centre de Primera Acollida. En aquest indret, li van fer les proves radiològiques per primera vegada, tot i que no hi havia dubte sobre la seva minoria d'edat

perquè el seu passaport -que l'ambaixada de Mauritània a Madrid dona per vàlid i l'acreditat. Llavors, I. M. Va ser derivat a un altre centre i va passar a ser tutelat per l'Institut Madrileny del Menor i la Família, a qui va entregar el seu passaport. L'abril de 2009, el jove va viatjar a Catalunya per treballar com a temporer, però de seguida va ser localitzat pels Mossos d'Esquadra i derivat a la fiscalia de menors, que li va tornar a practicar les proves radiològiques, tot i estar tutelat a Madrid. Aquest cop, el resultat de les proves -que, mig any abans, certificaven que el jove tenia quinze anys- conclouen que en tenia dinou, motiu pel qual va ser posat a disposició de la Unitat d'Estrangeria. Dos dies més tard, van tornar a considerar-lo menor i el van derivar de nou a la fiscalia, des d'on va ingressar a un centre català. Des que és allà, li han tornat a fer les proves mèdiques dues vegades, amb el mateix resultat, dinou anys. "He crescut tres anys en sis mesos", diu el noi de forma irònica. Ara, I. M. s'enfronta a un procés d'exclusió del sistema de menors semblant al dels seus companys, amb el problema afegit que el seu passaport s'ha perdut entre la burocràcia de l'IMMF madrileny.

El seu cas és especialment flagrant, ja que s'està posant en dubte la fiabilitat d'un document legalment validat per un Estat i que, per tant, només pot ser qüestionat per un procés judicial que en determini la veracitat

o la falsedat. En cas que la sentència conclougués la falsedat del document, la conseqüència lògica seria l'obertura de diligències contra el noi, contra la mare o contra qui ha confeccionat la partida de naixement per falsedat documental. "Si jo provo que tu estàs falsejant la teva edat, és lògic que després t'acusis d'aquest delicte. Però, en canvi, això no es fa. Creiem que, en re-

"Gairebé no hi ha convenis signats amb els països subsaharians en relació als documents d'identitat"

alitat, aquestes proves es practiquen de forma il·legal i amb l'objectiu d'expulsar els subsaharians dels centres de menors d'immigrants, no per racisme específicament contra ells, sinó perquè, amb altres països, existeixen interessos econòmics i comercials que no es volen perjudicar i, per tant, no s'atreviran a posar en dubte els seus documents d'identitat. En canvi, gairebé no hi ha convenis signats amb els països subsaharians", conclou l'educadora social.

, així està el pati

BARCELONA · LES PRESES DENUNCIEN PALLISSES I AMENACES DE LA POLICIA I EL DIRECTOR DEL CENTRE

Diverses recluses del CIE Zona Franca fan vaga de fam per exigir la seva llibertat

Edurne Bagué i Manu Simarro
redaccio@setmanaridirecta.info

Diverses persones recluses al Centre d'Internament per Estrangers (CIE) de Barcelona han iniciat una vaga de fam per exigir la seva llibertat i denunciar les condicions en què es troben, després que un intern es resistís a ser expulsat i aconseguís impedir-ho. La persona en qüestió va ser introduïda per la força dins un avió, però va oferir resistència i, picant de peus i cridant desesperadament, va aconseguir ser retornada de nou al CIE. Ja al centre, i com a senyal de protesta, va iniciar una vaga de fam, a la qual es van afegir un nombre de persones indeterminat fins ara. Les

Han "negat l'assistència mèdica" a les que han començat la vaga de fam

mateixes persones recluses afirmen que "diverses persones continuen en vaga de fam" i denuncien que han rebut "pallisses i amenaces per part de la policia espanyola i el director del centre". Així mateix, asseguren que, tot i que algunes de les persones en vaga de fam "comencen a notar algunes seqüeles físiques", se'ls ha "negat l'assistència mèdica". Aquests fets succeeixen després que, el 30 d'octubre de 2009, sortís

la nova proposta de llei per la revisió de la llei d'estrangeria de l'any 2000. El Ministeri d'Interior ja ha deportat una de les persones més actives del centre.

Espais d'impunitat

Segons el Ministeri d'Interior espanyol, els CIE són centres de caràcter preventiu, és a dir, s'hi pot ingressar a partir de tres supòsits: haver participat en activitats contràries a la seguretat nacional, perjudicar les relacions de l'Estat espanyol amb altres països i estar implicat en activitats contràries a l'ordre públic. El Ministeri subratlla que "són establiments no penitenciaris" i on "se salvaguarden tots els drets i llibertats de les persones": informació, respecte per la vida, integritat física, salut, dignitat, assistència mèdica o advocat d'ofici, entre molts d'altres. Tot i així, els testimonis de les persones recluses deixa entreveure tot el contrari.

"Ajuda, si us plau!"

Aquest és el crit més repetit per les persones recluses durant les comunicacions que mantenen amb l'exterior, a les quals la DIRECTA ha pogut tenir accés. Entre aquestes converses, es pot sentir un francès que afirma que ha estat reclòs "sense cap motiu" i que demana ajuda perquè no té "roba ni advocat"; un algerià que porta vuit anys a l'Estat espanyol que demana que algú el tregui d'allà; un gambià que diu que, allà dins, estan "molt malament" o un marroquí que porta dotze anys a l'Estat espanyol. Tenen un denominador comú: són pobres, no tenen papers i els volen de-

Una dona entra a l'oficina d'estrangeria de la Delegació del Govern a Barcelona

portar. Tots aquests casos posen de manifest que els CIE són centres de caràcter preventiu ni són espais on es tinguin en compte els drets mí-

nims. Els testimonis afirmen que són "criminalitzats i maltractats". Diuen que no tenen roba ni sabó. Es dutxen amb aigua freda i afirmen que no els arriba "cap medicament", tot i rebre visites mèdiques.

Irregularitats sistemàtiques

Diversos col·lectius que treballen per eradicar el racisme institucional denuncien irregularitats a l'oficina d'estrangeria del carrer Múrcia 42 de Barcelona.

S'ha convocat una manifestació el 19 de febrer al carrer Múrcia de Barcelona per denunciar les il·legalitats

Aquesta oficina és coneguda per la denegació sistemàtica de qualsevol permís, mitjançant la manca malintencionada d'informació sobre els tràmits per sol·licitar l'arrelament o el no requeriment i l'impediment d'aportació de documents que puguin millorar l'expedient. Aquests col·lectius denuncien que es vulneren els drets de les persones que volen regularitzar la seva situació de manera il·legal i arbitrària i, per aquest motiu, han convocat una concentració d'urgència el divendres 19 de febrer a les onze del matí davant l'oficina d'estrangeria del carrer Múrcia número 42 de Barcelona.

'Deshotelem' Ciutat Vella

Un centenar de persones es van concentrar, el 15 de febrer, davant l'edifici que acull l'Espai Social Magdalenes (ESM), al carrer amb el mateix nom del barri de Ciutat Vella de Barcelona. Aquesta resposta veïnal va aconseguir aturar el desnonament previst per aquell dia i el secretari judicial que es va personar al lloc així ho va notificar a totes les parts. L'assemblea de l'ESM va celebrar l'aturada del desnonament, però, sobretot, el fet que finalment no es construirà cap hotel a l'edifici, tal com estava previst. També van recordar el compromís de la regidora de Ciutat Vella, Itziar González, de garantir l'habitatge per les llogateres de renda antiga que hi residien i de garantir el futur del projecte de l'ESM en un altre local de cessió autogestionada. JESÚS RODRÍGUEZ

Propietaris i 'matons' a judici

Els propietaris i els mercenaris a sou contractats per desallotjar una casa ocupada a la plaça del Nord del barri de Gràcia van ser jutjats l'11 de febrer al jutjat penal 3 de Barcelona. Jordi Corominas (propietari) i Joaquín Llorente (Rehabilitacions i Manteniments Gràcia) afronten una petició d'un any de presó per un delictes de coaccions. Dos dels 'matons' contractats el 16 de març de l'any 2004 per fer fora les okupes que vivien en aquesta casa també han estat acusats de faltes de lesions i coaccions. L'actual propietari, el president de Royal Britania, també va declarar i va confirmar que "el contracte de compra amb Jordi Corominas incorporava una clàusula que deia que, si no es buidava la casa d'okupes abans de fer el traspàs de propietat, perdrien un 3% del preu de l'edifici i 83.000 euros quedarien retinguts". JESÚS RODRÍGUEZ

, així està el pati

VILADECANS · L'OPERACIÓ ES VA TANCAR A 63 EUROS EL METRE QUADRAT, QUAN EL PREU ÉS DE 16 EUROS

El Barça paga quatre vegades més per uns terrenys de la Xarxa Natura 2000

Xavi Miquel
baixllobregat@setmanaridirecta.info

El projecte que impulsa el FC Barcelona al litoral de Viladecans ja presenta un nou capítol. Lluís del Val, antic directiu de la junta de Joan Gaspar, ha acusat Joan Laporta i la seva directiva d'haver comprat els terrenys per construir el Barça Parc a un preu molt superior al real. Segons l'informe de gestió d'Inversiones Divabe (el nou nom de Golf de Viladecans), els terrenys de prop de 30 hectàrees "es van vendre per 18,4 milions d'euros el maig de 2008 (66,3 euros el metre quadrat)". Al mateix informe, també s'esmenta la venda d'uns terrenys adjacents als que es van vendre al Barça (el desembre 2008) a la immobiliària

SALVEM OLIVERETES

Terrenys no urbanitzables de la Xarxa Natura 2000 on el Barça vol fer el seu parc

Els honoraris d'intermediació per la compra-venda van ser de "més de tres milions d'euros"

Mont-Cor SL, per un preu de "16,48 euros el metre quadrat". El text també diu que Inversiones Divabe va pagar uns honoraris d'intermediació de "més de tres milions d'euros (un 20% del total del cost)" i "120.000 euros més a un col·legi d'advocats". Ni el Barça ni Divabe no han volgut revelar de qui es tractava.

Qui és l'intermediari?

El Barça Parc és un projecte que genera molts interrogants, com ara per què el Barça va comprar uns terrenys inclosos a la Xarxa Natura 2000 i, per tant, on no es podia edificar? (Veure

DIRECTA 160). Una altra pregunta que apareix és la que fa referència a qui ha estat el beneficiari dels tres milions d'euros per fer d'intermediari en aquesta operació? El normal en aquest tipus d'operacions és pagar entre un 2% i un 4% per la intermediació. Dins el conglomerat d'empreses i noms que apareixen en aquesta operació, hi trobem la consultora GPU Granollers, que va ser contractada per Divabe per la compra-venda dels terrenys. L'administrador únic és Jordi Pujol Niñerola (exregidor d'Urbanisme de Granollers per CiU) i la seu fiscal de la consultoria és la mateixa que la immobiliària Expo Business 2005. L'administrador únic d'aquesta empresa és Manuel

Nadal Pellerejo, que té relacions amb Marc Inglà i Jaume Ferrer Graupera (tots dos han estat a la junta directiva de Laporta) a través de la immobiliària Promomed.

Actors sospitosos d'irregularitats

Un altre dels noms importants del Barça en aquest assumpte és Joan Franquesa i Cabanas, que era el responsable de l'àrea de patrimoni i un dels negociadors del Barça Parc amb l'Ajuntament de Viladecans. Franquesa està imputat per presumptes irregularitats a l'hora de permetre la instal·lació de la farmacèutica Boehringer Ingelheim a Sant Cugat del Vallès quan era regidor d'Urbanisme de la ciutat. També és accionista de Ha-

kerson Internacional SL, com Joan Laporta, que està pressionant l'Ajuntament de l'Hospitalet perquè requalifiqui uns terrenys agrícoles de la zona. També hi ha Ramon Roger i Casamada, que és el redactor del projecte del Barça Parc i l'arquitecte contractat pel club pel projecte dels pisos del Miniestadi. Roger va dimitir del càrrec de delegat del govern pel conveni d'infraestructures i medi ambient del delta del Llobregat per incompetència de càrrecs públics dins la Generalitat. Finalment, Jaume González-Milà Rubió, actual director de patrimoni i projectes urbanístics del Barça, va ser director a Catalunya de l'empresa Martinsa Fadesa, responsable, entre altres, del projecte urbanístic de la Vall Fosca.

MANRESA · REPRESSIÓ

Se celebra el primer judici contra les okupants de la casa de Les Bigues

Directa Manresa
manresa@setmanaridirecta.info

Una pena multa de 1.620 euros és el que han demanat la fiscalia i l'acusació particular de Fecsa-Endesa per cadascuna de les tres persones imputades pel delicte d'usurpació de la casa okupada Les Bigues. El judici es va celebrar el 10 de febrer al jutjat penal 3 de Manresa i ha quedat vist per sentència. Dues de les imputades van reconèixer l'okupació de l'habitatge per motius econòmics i de denúncia contra l'especulació urbanística, mentre que la tercera persona -inculpada arran d'una identificació policial al carrer, dies després de l'okupació- es va declarar aliena a l'okupació. Durant el judici, dos efectius del cos dels Mossos d'Esquadra van declarar una versió diferent respecte l'atestat policial. Segons l'atestat, aquesta tercera persona va ser identificada al carrer i, en canvi, al judici es va declarar que la persona va ser identificada quan "sortia de la casa" i que "va reconèixer la seva vinculació" amb l'okupació. La defensa de les tres acusades va demanar l'absolució i la reconducció del cas per la via civil. Les Bigues va ser okupada l'any 2006 i, a banda de l'ús com a habitatge, alberga una distribuïdora de material antiautoritari anomenada La Distri i La Biga, que és una botiga gratuïta i d'intercanvi.

VALLÈS · TERRITORI

Cadena humana contra el kàrting de Llinars

Redacció Directa
redaccio@setmanaridirecta.info

La plataforma Stop Kàrting, constituïda per una trentena d'entitats veïnals, socials i culturals de Llinars del Vallès, Cardedeu i Sant Julià del Fou, ha convocat una cadena humana, el 21 de febrer, al voltant dels terrenys agrícoles i forestals on es pretén construir el nou circuit de kàrting internacional, que ocuparia tretze hectàrees. La zona afectada és precisament la que ocupa el corredor biològic entre la serralada litoral i el vessant sud de la serralada del Montseny, coneguda com a pla del Morató. El projecte va ser aprovat inicialment pels grups municipals d'ERC i Independents per Llinars i va comptar amb el vist-i-plau de la Secretaria General de l'Esport de la Generalitat, dirigida per Anna Pruna (ERC), que es va comprometre a aportar dos milions d'euros pel seu finançament. Els i les opositores asseguren que "forma part d'un model de planificació desfasat i d'urbanisme insostenible que vulnera la legalitat vigent" i denuncien que "degrada el paisatge i redueix la biodiversitat i el patrimoni històric". L'última iniciativa va ser l'organització de comparses crítiques a les rues del 13 i el 14 de febrer a Llinars, Cardedeu i Granollers. <http://stopkating.blogspot.com/>.

Disfresses en lluita

La coordinadora d'associacions d'entitats de les Corts va participar a la Rua del Carnaval de Barcelona amb una comparsa que parodiava la pilotada urbanística que comporta la requalificació del Miniestadi. Tot i la pluja, el veïnat de les Corts va poder difondre el seu missatge a moltes de les barcelonines que s'hi van apropar. Durant el recorregut de la rua, van repartir milers de bitllets de 500 euros amb el lema *No a la requalificació del Miniestadi*. La paròdia incloïa els tres polítics que han signat la requalificació -Jordi Hereu, alcalde de Barcelona del PSC; Xavier Trias de CiU i Jordi Portabella d'ERC-, Joan Laporta -president del Barça- i tot de gent que vestia lemes contraris a l'operació especulativa. Els polítics, convenientment encorbatats, duïen sacs plens de bitllets de 500 euros, mentre que Laporta carregava una pilota enorme on es podia llegir *pelotazo*. MANU SIMARRO

EL RACÓ DE LES CORTS

, així està el pati

OLOT · REPRESSIÓ

Acomiaden dues sindicalistes de la CNT per reclamar part del seu sou

Directa Girona
laboral@setmanaridirecta.info

Dues membres de la CNT han estat acomiadades de la Botiga del Pa S.L. d'Olot arran de les reivindicacions fetes per les sindicalistes a l'empresa. El conflicte es va iniciar el mes d'agost passat davant l'impagament d'una xifra de 200 a 400 euros en les nòmines de les treballadores, un fet que la direcció de la cadena va atribuir a la situació econòmica. Davant d'aquesta conjuntura, la secció sindical de la CNT d'Olot va iniciar una campanya pública per denunciar aquesta retallada unilateral dels sous. Paral·lelament, es va engagar un treball sindical dins l'empresa que es va acabar consolidant amb la presentació d'una taula reivindicativa amb diferents demandes laborals. Una de les qüestions principals va ser l'exigència d'un calendari laboral per l'any 2010 –que és d'obligat compliment– per evitar l'arbitrarietat amb què actuava la direcció en aquest sentit. També van demanar millores en la seguretat laboral. El 19 de novembre de 2009, mitjançant un acte de conciliació laboral i davant l'amenaça d'emprendre accions legals per part de les treballadores, l'empresa va accedir a pagar els sous endarrerits. No obstant això, el mes de gener d'enguany, la cadena ha acomiadat una treballadora i, aquest febrer, ha enviat el preavis d'acomiadament a una altra.

Una de les dones va ser acomiadada quan estava de baixa

La CNT denuncia que aquests acomiadaments s'han produït a conseqüència de la implicació sindical d'aquestes treballadores, ja que una d'elles és la secretària general i l'altra és la tesorera de la secció sindical. Segons el portaveu del sindicat, el segon acomiadament és "un acte fora de tota ètica", ja que la treballadora estava de baixa a causa d'un accident que havia patit mentre treballava i pel qual encara es troba en tractament, a més de comptar amb setze anys d'antiguitat a l'empresa. Els motius esgrimits per la Botiga del Pa per dur a terme aquests acomiadaments són estrictament econòmics, uns arguments que, segons el sindicat, és desmenteixen davant el fet que l'empresa ha contractat altres treballadores per ocupar els llocs de les acomiadades.

Aquesta nova situació va portar el sindicat a convocar concentracions davant els quatre establiments que té la cadena a Olot el 13 de febrer per fer públics els acomiadaments i exigir la reincorporació immediata de les treballadores. Per altra banda, també es van iniciar tots els tràmits legals necessaris per portar la cadena a judici i declarar nuls els acomiadaments. Sembla que aquesta nova mesura de pressió ha fet que l'empresa convoqui la CNT a una reunió el dijous 18 de febrer per iniciar negociacions.

SANT JOAN DESPÍ · LA FIRMA DE LLANDES DE COTXE ES VA IMPLANTAR A LA CIUTAT AMB AJUDES DEL GOVERN

Hayes Lemmerz vol tancar una fàbrica tot i que preveu augmentar la seva producció

Xavi Miquel
baixllobregat@setmanaridirecta.info

Les treballadores de la fàbrica de llandes d'alumini Hayes Lemmerz, a Sant Joan Despí (Baix Llobregat), fa dies que estan en peu de guerra. L'empresa ha decidit tancar la fàbrica que té en aquesta localitat i acomiadar les 141 persones que hi treballen. La multinacional ja fa temps que està reduint la plantilla (el 2008 eren 220 treballadores) i ara ha pres la decisió de tancar la fàbrica totalment i deslocalitzar la producció a altres plantes que té el grup a Itàlia i a la República Txeca.

Ajudes institucionals

Hayes Lemmerz és una multinacional dedicada a la fabricació de llandes nascuda l'any 1908 als Estats Units. De mica en mica, l'empresa ha anat expandint la seva producció i distribució i, avui dia, és una de les empreses líders en la producció de complements d'automòbil –especialment de llandes d'alumini i de ferro– i compta amb centres de producció a més de dotze països. Va arribar als Països Catalans als anys 80, aprofitant els avantatges fiscals impulsats a nivell estatal per Felipe González a través de les zones d'urgent reindustrialització (ZUR). La implantació es va fer efectiva amb dues fàbriques –una a Sant Joan Despí (dedicada a les llandes d'alumini) i una altra a Manresa (especialitzada en llandes de ferro)–, amb la compra de terrenys a preus molt baixos i un 27% de la maquinària subvencionada, tant per l'Estat com per la Generalitat. A més, l'empresa també es va aprofitar de la mà d'obra de gamma blanca –treballadores que van entrar a través d'indemnitzacions d'altres empreses que havien tancat– i, per tant, el cost

La plantilla de Hayes Lemmerz segueix fent mobilitzacions per evitar el tancament de la planta de Sant Joan Despí

inicial de la implantació de Hayes Lemmerz va ser molt baix. Actualment, segons denuncien fonts sindicals, "hi ha un crèdit del Ministeri espanyol d'Indústria de 2,5 milions en fase de ser efectuat" i les treballadores exigeixen que "es destinin a salvar els 141 llocs de treball". Ara, l'empresa té els terrenys hipotecats per valor de 3.834.302 euros, uns guanys que podrien servir per amortitzar les pèrdues ocasionades a tota la companyia arran de la baixada de les vendes d'automòbils. Segons denuncia la CGT, "aquesta podria ser una de les raons per les quals decideixen tancar la fàbrica de Sant Joan Despí i no la d'Itàlia (amb unes lleis més dures en cas de tancament) o la

de la República Txeca (amb uns sous i unes condicions laborals molt més baixes que a la fàbrica catalana)". "Si no és per això", asseguren des d'aquest sindicat, "no s'entén perquè durant els darrers anys l'empresa –a través de cartells col·locats a diferents llocs de la fàbrica amb les dades de la producció de les diferents plantes– sempre destacava la planta de Sant Joan Despí com la més rendible i amb més producció". La mateixa multinacional, a la memòria de l'any 2009, assegura que vol "centralitzar la producció a les seves altres fàbriques per reduir costos i continuar produint el mateix". I resulta que Hayes Lemmerz, a la petició de tancament que ha presentat davant del De-

partament d'Indústria de la Generalitat, declara que el grup fabricarà "1.200.000 llandes d'alumini més que el 2009".

Accions de pressió

Davant d'aquesta situació, el Comitè d'Empresa al complet (CGT, CCOO i UGT) es nega al tancament de la fàbrica i ha iniciat jornades de mobilització. Ja s'han convocat diverses accions per pressionar l'empresa, ja que aquesta es nega a negociar. El 13 de febrer es va fer una manifestació pels carrers de Sant Joan Despí que va comptar amb la participació de prop de 400 persones i ja s'ha fet una jornada de vaga i se n'han convocat de noves pels propers dies.

PALMA · GRUPS D'ANTICAPITALISTES S'ACOSTEN AL PUIG MAJOR PER CRIDAR CONTRA UNA BASE MILITAR

Els moviments socials reben als 27 'ministres de la guerra' amb una marxa antimilitarista

Ander Zurimendi
redaccio@setmanaridirecta.info

La sempre turística illa de Mallorca ha rebut una visita inusual aquesta setmana: la dels ministres de Defensa de la Unió Europea, que han celebrat una cimera a Palma els dies 16 i 17 de febrer. Els moviments socials de l'illa han constituït una plataforma per rebre'ls: el Comitè de Benvinguda als Ministres de la Guerra. La cimera de Defensa de la Unió Europea és la màxima expressió de l'orientació militarista dels 27 països membres. Per una banda, guia les polítiques d'Interior que reprimeixen els moviments socials i l'eix anticapitalista. Per l'altra, coordina la política exterior europea, una àrea que fins ara ha

ostentat Javier Solana, dirigent del PSOE que presenta un extens currículum militarista. Com a secretari general de l'OTAN, va aprovar els bombardeigs indiscriminats sobre Sèrbia, l'any 1999. Com a comissionat de política exterior de la UE, Solana ha afavorit les tesis del Marroc sobre l'ocupació del Sàhara i ha mantingut una relació de connivència amb els governs sionistes.

David Pujol, membre del comitè, té clars els objectius de la cimera: "El manteniment de la indústria armamentista –molt sucosa econòmicament parlant– i la conquesta d'amples zones riques en recursos energètics". Tot i que Solana no ha confirmat la seva presència a Palma, sí que hi assisteixen els màxims dirigents de defensa de la UE-27. Segons

el Comitè de benvinguda als Ministres de la Guerra, "la posició geoestratègica de Mallorca, des del punt de vista de les comunicacions aèries, ha fet que ca nostra hagi estat escollida per dur a terme la cimera militarista". Tanmateix, des del comitè –que aplega militants de l'àmbit llibertari i de l'esquerra independentista de Mallorca– recorden que "l'antimilitarisme sempre ha estat quelcom inherent al nostre poble". I posen com a exemple "les vagues que hi va haver durant la Setmana Tràgica a Barcelona (1909), les mobilitzacions per no entrar a formar part de l'OTAN de finals dels 80 i les campanyes de desobediència civil dels insubmisos (principis dels 90)". I també, és clar, "les manifestacions contra la guerra del Golf (1991) i l'ocupació de l'Iraq (2003)".

D'acord amb el tarannà antimilitarista dels Països Catalans, la plataforma es manifestarà pels carrers de Palma el dimecres 17 de febrer. S'espera una gran assistència a la marxa, que també compta amb el suport dels col·lectius agrupats al voltant del Fòrum Social de Mallorca. Aquesta protesta, però, tan sols culmina la campanya antimilitarista que s'ha estat desenvolupant durant les darreres setmanes. El diumenge 14, per exemple, desenes d'anticapitalistes van marxar en excursió fins al Puig Major, el pic més alt de l'illa, que va ser aprofitat per l'exèrcit espanyol per instal·lar-hi una base militar. La marxa sobre la base emulava protestes anteriors protagonitzades pels insubmisos a finals de la dècada dels 80 i principis dels 90.

MIRALLS
Teun van Dijk:
Els nous vestits del racisme
pàg. 4 i 5

BON VIURE
**Rehabilitat masies
per construir futur**
pàg. 7

Quaderns d'Il·lacrua 06

DIRECTA 172
17 de febrer de 2010

Fidels a l'Adéu

Exercir l'apostasia no serveix per res. Tot i així, les peticions formals d'abandonar una confessió religiosa són cada vegada més públiques i explícites. Fruit de la militància, aquests abandonaments de l'Església catòlica no deixen de ser una minoria del conjunt de ciutadans no creients, que a Catalunya representen un terç de la població. Contràriament a la percepció més estesa, els catalans que es declaren catòlics practicants tampoc sobrepassen el llindar de la minoria: són al voltant del 19%. Com és possible, doncs, que la institució eclesiàstica continuï actuant com a garant de les majories i aglutinant parcel·les de poder i privilegis que no li corresponen?

Mar Carrera i Alba Gómez
afons@setmanaridirecta.info

Davant d'unes 3.000 persones, el dia 4 de febrer, el president del govern espanyol, José Luis Rodríguez Zapatero, va llegir un fragment del *Deuteronomi* de la Bíblia a l'anomenat Esmorzar Nacional de l'Oració, una tradició dels EUA que va comptar amb la presència de la família Obama. Ho va fer convidat per una organització fonamentalista cristiana nord-americana i va parlar en espanyol, "en la llengua en què es va resar al Déu de l'Evangeli per primera vegada en aquesta terra", va declarar. Podria semblar una anècdota, però aquest fet és un exemple simbòlic que ens pot servir per il·lustrar un clar fenomen dins el context espanyol: la voluntat d'aproximació de l'executiu socialista, d'ençà que és al govern (2004), amb els sectors més conservadors de l'Es-

Aquests privilegis comencen pel finançament rebut a través de la declaració de la renda de tota la ciutadania, amb la casella voluntària que permet aportar el 0,7% dels impostos a l'Església. Aquest percentatge, que abans era del 0,52% i el PSOE va renegociar gairebé en secret amb la jerarquia clerical, representa al voltant d'uns 250 milions d'euros anuals (Marset, 2008). Els qui marquen aquesta casella destinen un 0,7% menys dels impostos a les despeses públiques de l'Estat, tot contribuint al finançament del clergat, la Conferència Episcopal Espanyola (CEE), seminaris, etc. A més, no es poden menystenir els ingressos que provenen de la casella de finalitats socials, ja que més de la meitat dels fons recaptats per aquesta via es destinen a organitzacions dependents de l'Església. A banda d'això, el gruix dels ingressos de l'Estat que rep la institució eclesiàstica arriba per altres vies, per finançar els sous dels professors de religió de les escoles, la restauració del patrimoni religiós, hospitals... "De l'ordre de 100.000 o 150.000 persones vinculades a l'Església reben un sou que, directament o indirectament, procedeix de l'Estat", remarca Marset.

Totes aquestes concessions no deixen indiferents alguns sectors de la societat, que presencien indignats la deriva reaccionària de la Conferència Episcopal, sempre forçant el debat —a través de la xarxa d'influència dels mitjans de comunicació afins— i marcant l'agenda política. Recentment, en la tramitació del projecte de llei de l'avortament, els bisbes de la Conferència Episcopal van amenaçar els diputats d'excomunicar-los si donaven suport al text. I van advertir els fidels que la implicació en un avortament representaria l'expulsió automàtica de la comunitat religiosa. Hi ha qui ignora aquestes provocacions i qui reacciona i decideix passar a l'acció, com les persones apòstates.

Atrapats al regne etern

L'entrada al regne de Déu no es tria. Inundats per les agütes sagrades, els marrecs no s'imaginen les conseqüències de l'acte sacramental; ningú els avisa de la lletra petita, es tracta d'un contracte etern. En créixer, molts viuran la contradicció d'estar adscrits a una confessió a la qual no van decidir pertànyer. Alguns assumiran l'apostasia en silenci, sense de-

—
*Escudada per un
Concordat històric entre
l'Estat espanyol i la
Santa Seu, l'Església
gaudeix d'uns privilegis
econòmics i socials
exclusius a casa nostra*
—

glésia, un gest que semblaria voler compensar o suavitzar les crítiques sobre qüestions com la derogació de la llei educativa del PP (la LOCE), l'agilització dels tràmits del divorci, la llei que permet el casament homosexual, la investigació amb cèl·lules mare embrionàries, etc. No tan sols això, rere aquesta pantomima d'aproximació discursiva, s'hi amaga una política de concessions reals. "De fet, l'Església ha assolit els avenços més importants amb el PSOE", afirma Joan Carles Marset, vicepresident d'Ateus de Catalunya. Escudada per un Concordat històric entre l'Estat espanyol i la Santa Seu —renovat el 1979 i que reconeix la missió apostòlica de l'Església catòlica en relació a les activitats de culte, jurisdicció i magisteri—, a casa nostra, l'Església gaudeix d'uns privilegis econòmics i socials exclusius.

IL·LUSTRACIÓ:
Pablo Soto

clarar-la, i altres voldran formalitzar l'abandonament de la fe. Però, així com en la majoria d'organitzacions hi ha un procediment per donar-se de baixa, no existeix cap regulació –ni canònica ni civil– per deixar de ser membre de l'Església catòlica. “En la majoria de casos, apostatar és fàcil”, diu Marset, consisteix a enviar una declaració d'apostasia al bisbat o a la parròquia per sol·licitar que consti la teva renúncia a la fe catòlica al llibre baptismal. Mai no s'ha aconseguit que el bisbat elimini definitivament els noms d'aquest llistat de fidels, el màxim que s'ha tolerat ha estat la inclusió d'una nota marginal certificant l'apostasia de qui ho demana. La manca de regulació en relació al procés d'apostasia es tradueix en respostes molt diferents depenent de la diòcesi d'origen, algunes en forma de silenci, altres mitjançant cartes que apel·len a reconsiderar la decisió, o bé – simplement – negant el dret d'apostatar. “El bisbat de Barcelona és un dels menys problemàtics. Hi ha llocs on posen més traves”, explica l'apòstata Sònia Turón, referint-se a les diòcesis conservadores de València i Madrid.

Turón va ser una de les participants, l'any 2008, de la campanya Nosaltres marxem, una iniciativa sorgida al barri de Sants que va aconseguir que, en sis mesos, prop de 500 persones acabessin fent un acte col·lectiu i públic d'apostasia. La xifra va créixer fins a 700 apòstates, després que s'hi unís un col·lectiu de Nou Barris, també a Barcelona. Aquesta activista interpreta les negatives de l'Església al dret d'abandonar-la formalment com

una resistència vers la pèrdua de poder: “Entenc que no vulguin perdre de cop el poder que han conservat durant 2.000 anys”, assegura.

Joc d'arguments

Un dels arguments principals esgrimits per l'Església catòlica a l'hora de negar-se a reconèixer les apostasies és que els llibres de baptisme només proven “un fet històric” amb rellevància eclesial, com és el sagrament del bateig, que al seu torn no implica una adhesió a l'Església. Segons el director del Servei Jurídico-Civil

Entre 100.000 i 150.000 persones vinculades a l'Església reben un sou que, directament o indirectament, procedeix de l'Estat

de la Conferència Episcopal Espanyola, Silverio Nieto, tot i que el baptisme és “condició necessària per la incorporació a l'Església”, per aconseguir el ple exercici dels drets dels fidels, cal la “plena comunió amb l'Església catòlica, que inclou els vincles de la professió de fe, els sagraments i el règim eclesial” (agència d'informació catòlica Zenit).

Aquest tipus de raonaments són emprats per desatendre les peticions dels ciutadans que fan arribar la seva declaració d'apostasia. En alguns casos, després de la negativa o el silenci de l'Església, els

sol·licitants recorren a l'Agència Espanyola de Protecció de Dades (AEPD), l'organisme públic que vetlla pel compliment de la Llei Orgànica de Protecció de Dades de Caràcter Personal de 1999. Emparant-se en l'obligació fixada per la llei de mantenir actualitzades les dades personals dels afectats, l'agència ha defensat la necessitat d'incloure una nota testimonial als llibres baptismals que mencioni la nova situació de l'apòstata (Marset, 2008). Segons les dades aportades per Marset, fins a finals de 2007, l'AEPD havia emès unes 300 resolucions donant la raó als qui decidien abandonar la fe catòlica. Amb tot, les resolucions de l'agència no esgoten el procés legal, ja que el dret civil permet que les parts interposin un contenciós administratiu davant l'Audiència Nacional espanyola.

Gir legal inesperat

Això és el que han fet reiteradament diòcesis com les de València i Madrid, sense obtenir respostes favorables. Per exemple, a finals de 2007, l'Audiència Nacional va emetre diverses sentències on confirmava l'argument dels apòstates, segons el qual la informació dels llibres de baptisme inclou dades de caràcter personal subjectes a la llei de 1999 i susceptibles de ser processades o tractades. Però les coses van canviar el 19 de setembre de 2008, quan una sentència del Tribunal Suprem espanyol va trencar la tendència de donar la raó de forma sistemàtica als apòstates davant l'Església. El tribunal va decidir acceptar un recurs de cassació del bisbat

de València en contra de l'Agència de Protecció de Dades, amb l'argument que els llibres baptismals no es podien considerar “fitxers” de dades de caràcter personal. Una sentència purament “política” basada en arguments jurídics “discutibles”, segons l'opinió de Marset. El fet que les dades no siguin accessibles fàcilment o no estiguin ordenades alfabèticament apareix com a motiu per negar que els apòstates s'emparin en la protecció de dades. Mentre es resol aquest darrer pas judicial, Marset recorda que, de moment, l'AEPD no accepta noves reclamacions. Aquest procés, doncs, ha deixat moltes apòstates en una situació incerta.

Una llei al punt de mira

“Un dels temes més importants i que caldrà que seguim amb detall és la Llei de la Llibertat Religiosa que s'està elaborant”, adverteix Marset, referint-se al text que podria regular l'apostasia en un futur pròxim. Com ell, som conscients que aquesta llei atiarà un debat públic important i que el govern només l'aprovarà quan les circumstàncies li siguin favorables. Esdevindrà una via més propra al model laicista francès? Serà una proposta de mínims que exclourà l'apostasia? Per molts sectors, si la llei que ha de substituir l'actual Llei Orgànica de Llibertat Religiosa –que data de 1980– amplia les drets i llibertats civils. “Caldrà veure si és una Llei de Llibertat d'Ideologia, Religió i Culte, en connivència amb la Constitució, o bé una Llei de Llibertat de Pensa-

Així com en la majoria d'organitzacions hi ha un procediment per donar-se de baixa, no existeix cap regulació per deixar de ser membre de l'Església catòlica

ment, Consciència i Religió, en la línia que marquen els tractats internacionals a favor dels drets humans", apunta Marset. Mentrestant, com tants altres afers polítics, la columna vertebral de la nova llei es continua negociant en secret.

Herències per resoldre

Sembla que no passi el temps i la polèmica relació entre l'Estat i les creences de la ciutadania encara perdura. Tot i que, segons el text constitucional, l'Estat espanyol figura com un Estat "no confessional", és a dir, sense confessió oficial, l'article 16.3 apunta que "els poders públics tindran en consideració les creences religioses de la societat espanyola i mantindran les conseqüents relacions de cooperació amb l'Església catòlica i la resta de confessions". Com si es tractés d'un bé públic, la religió –i, en concret, la catòlica– té un protagonisme excessiu i això ens allunya del laïcisme francès, segons el qual les creences de la gent no són patrimoni social, sinó un assumpte exclusivament privat. Però, què distingeix l'Estat espanyol d'altres estats i fins on arriba l'herència franquista en aquesta qüestió? Fer una ullada al passat pot resultar suggeridor: la Constitució de la Segona República establí que l'Estat era "laic i sense religió oficial" i que l'escola s'inhibia dels assumptes religiosos. Tots sabem, però, que la dictadura va estroncar els ideals republicans i democràtics i va retornar la confessionalitat estatal, sota la bandera d'una unitat catòlica, una idea que va reeixir durant la transició. L'article 16.3 esmentat i l'acord amb la Santa Seu són dues mostres d'aquesta herència que, encara avui, condiciona moltes decisions polítiques.

Sense anar gaire més lluny, ara fa just un any, el govern socialista va rebutjar tres proposicions de llei, dues a favor de facilitar l'apostasia i una que esperonava a revisar els acords amb el Vaticà i a estudiar l'eutanàsia. No és pas casual que el mateix dia que frenava aquestes propostes, el president espanyol rebé la visita del cardenal Tarcisio Bertone, número dos del papa.

En clau de futur

La clau del futur sempre la sosté la generació més jove, que a Catalunya s'allunya progressivament de la pràctica religiosa catòlica. El degoteig d'apostasies entre aquest segment de població és un fet, tot i que els motius de fons d'aquesta desafecció costen de precisar i verificar. Es tractaria d'una reacció crítica davant dels privilegis de l'Església, que no es corresponen amb la teoria. Estat aconfessional? És el fruit d'una nova tendència laica o atea, lliure d'interpretacions sobrenaturals o místiques o, simplement, una conseqüència més de l'alienació a què condueix la societat materialista actual? Mentre els valors dels nous temps es dirimeixen a foc lent, hi ha aspectes que cal abordar amb urgència. Un de cabdal, el sobredimensionament del poder de l'Església en relació al nombre de creients practicants, un aspecte que requerirà de voluntat política real, valenta i capaç de fer esquarterar legislacions que, tot i que a alguns els costi d'acceptar, han quedat obsoletes.

1 D'agències i mitjans de comunicació afins a la CEE, n'hi ha molts: les agències Zenit, EWTN; les ràdios AVM, Vizkaia Irratia, Estel, La Salle, María, Cadena 100, Cadena COPE; les televisions Canal Catòlico, Cetelman, FECOM TV, Popular TV, Prodigium Comunicacion, Radiotelevisión Diocesana, Rojia 4, Sant Josep, TMT-TV, etc.

Activistes de Nostres marxem lliuren les apostasies al bisbat de Barcelona l'any 2008

Eloi de Mateo

Els creients, una comunitat plural que contempla la crítica

Laura Mor

El terme *apostasia* –del grec *apo* (fora) i *histemis* (col·locar-se)– avui té un significat molt elàstic que ens remet a la Llei de Protecció de Dades. Com hem vist, sovint, els casos actuals d'apostasia són una resposta en contra de la doctrina oficial. Tanmateix, hi ha d'altres formes implícites de crítica davant el que moltes consideren "intervencions desafortunades dels bisbes", com és el cas de molts creients de base que opten amb certa espontaneïtat per construir l'Església que volen. Segons explica Jordi Llisterrí, periodista especialitzat en l'àmbit religiós, la pluralitat dins l'Església està a l'ordre del dia i apunta que "la discrepància està molt més penalitzada en l'àmbit polític que no pas en l'eclesial". Així doncs, s'obre un ventall ampli de grisos, format per grups i moviments de creients que –sense ser contestataris per definició– interpreten l'evangeli de forma independent a les múltiples lectures oficials que, amb facilitat, tenen ressò a l'espèra pública.

Un exemple proper i actual és el Fòrum Català de Teologia i Alliberament, celebrat a Barcelona el cap de setmana del 23 i 24 de gener, en el marc del Fòrum Social Català i sota el lema compartit de *Un altre món és possible*. La trobada va comptar amb 461 inscrits i continua activa com a xarxa social a Internet. L'escolapi i portaveu del fòrum, Enric Canet, considera que la vertebració d'un canvi dins l'Església catalana "no vindrà des de dalt". Durant la trobada, Canet ha constatat que la discordança amb la jerarquia és un repte comú a moltes confessions religioses i proposa com a solució "la sintonia entre les bases".

Mirant enrere, trobem el manifest de la campanya Volem Bisbes Cristians –que va reunir un miler d'adhesions–, sorgida com a resposta davant les diverses intervencions públiques de la Conferència Episcopal Espanyola poc abans de les eleccions generals, el febrer del 2008. "Volem fer veure que no tota l'Església pensa igual i que els joves, com a part activa, també ens l'estimem", explica Xavier Loza, un dels seus promotors.

En la mateixa línia de pluralitat, el mes de setembre passat, va néixer un nou portal a Internet: CatalunyaReligió.cat. Llisterrí, que també és director de la iniciativa, explica que volen ser un apardor positiu i real del fet religiós d'avui, en el marc de l'Església catòlica i catalana. Des del seu punt de vista, la web dona a entendre que "els cristians no som uns fracassats ni ens estem extingint".

Malgrat aquesta diversitat de creences, molts consideren l'apostasia com un fet simbòlic, sense cap valor: "És un posicionament d'algunes persones que estan fertes d'un seguit de desencerts de la jerarquia de l'Església", diu Canet. En aquest trencament entre les creients i l'Església, el mateix *Catecisme de l'Església Catòlica* (Coeditors catalans, 1993) parla d'una responsabilitat compartida: "Durant els darrers segles, han tingut lloc divisions més considerables i grans comunitats s'han separat de la plena comunió de l'Església catòlica, de vegades per culpa dels homes d'ambdues bandes" (núm. 817).

Un síndic de greuges per a l'Església

Per poder superar el concepte de *culpa* i arribar a una entesa entre les parts, l'Església continua sense disposar de cap canal que reculli les queixes dels seus fidels. Omplir aquest buit potser evitaria haver de recórrer a l'apostasia com a única mesura oficial de pressió. L'òrgan fictici podria acollir les actuals crítiques dels apòstates, com el privilegi econòmic que suposa el finançament de l'Església a través de la declaració d'hisenda. En aquesta línia i tenint com a model de referència Àustria, el periodista i capellà Francesc Romeu afirma que "hauríem de tendir cap a l'autofinançament per part dels creients per evitar que l'administració faci de mediatora".

Encara hi ha qui obre molt més el llistat de propostes i planteja nous reptes per la comunitat de creients. Óscar Mateos, director adjunt de Cristianisme i Justícia i participant actiu a l'FSCat i també al Fòrum de Teologia i Alliberament, és molt contundent en la seva interpretació del paper dels cristians en la política: "Hauríem de ser més actius i radicals, per exemple, en el debat de la fiscalitat o de l'impost de successions" i afegeix que cal basar-se "en un discurs real de solidaritat i fraternitat i de redistribució dels recursos".

MES INFORMACIÓ:

Marset, J.C. (2008) *Ateísmo y laicidad*. Madrid: Catarata
< http://ateus.org/?page_id=49 >
< <http://www.apostasia.es> >

Teun van Dijk (Holanda, 1943) és un especialista en estudis del discurs. Les seves investigacions han evolucionat de la lingüística del text a l'anàlisi del discurs, en particular, als estudis teòrics sobre l'estructura de les notícies a la premsa i diversos treballs sobre la reproducció del racisme als mitjans de comunicació, els discursos polítics i els llibres de text, entre altres discursos dominants de la societat contemporània. També ha estudiat les relacions entre el discurs i el coneixement, la ideologia, el poder i, recentment, ha desenvolupat una teoria del context. Compta amb una obra abundant que es pot consultar a la seva pàgina web (www.discursos.org). Actualment, és professor a la Universitat Pompeu Fabra, al Departament de Traducció i Ciències del Llenguatge, a Barcelona.

César Colorado
entrevista@setmanaridirecta.info

L'investigador Mario de la Fuente indica que "el racisme és, actualment, un complex sistema que es troba a la base de nombroses pràctiques socials i que, sovint, s'expressa i reproduceix a través de mitjans discursius". En aquest sentit, de quina manera el discurs reproduceix el racisme avui dia, partint del supòsit que actualment el racisme és "políticament incorrecte" i és "mal vist" per l'opinió pública?

El discurs pot ser una pràctica racista pel seu context (qui parla a qui, quan i amb quin objectiu, etc.) i pel seu text: la manera sistemàtica d'emfasitzar les coses bones de *nosaltres* –els europeus-blancs– i les dolentes dels no-europeus, per exemple, en la selecció esbiaixada de temes, paraules, arguments, narracions, metàfores, etc. Aquest discurs pot tenir una influència negativa sobre els models mentals que té la gent dels esdeveniments en què participen altres persones. I aquests models mentals poden generalitzar-se i convertir-se en actituds i ideologies més fonamentals que, al mateix temps, després podem aplicar als actes i altres discursos. Així es tanca el cercle viciós de la reproducció del racisme.

El que és *políticament incorrecte* és només el racisme de l'extrema dreta, però no el racisme quotidià més subtil o indirecte dels nostres mateixos polítics, periodistes o professors, que no volem anomenar racisme.

–
"El que és *'políticament incorrecte'* és només el racisme de l'extrema dreta, però no el quotidià més subtil o indirecte dels nostres mateixos polítics, periodistes o professors, que no volem anomenar racisme"

–
"És crucial el paper de les 3P –polítics, periodistes i professors– perquè són els que controlen l'accés, els continguts i les formes del discurs públic"

–
Quins són els discursos dominants que repercuteixen en la reproducció del racisme?

Depèn de l'època i el context. Abans, potser era el discurs de l'Església, per exemple, sobre els jueus o els indígenes i altres *pagans*. Avui, és el discurs dels que tenen més accés al discurs públic, com ara el discurs polític, el dels mitjans de comunicació, el de l'educació i el de la ciència.

Quines són les principals estratègies discursives en la reproducció del racisme, no només en els discursos dominants, sinó també en el llenguatge quotidià?

Ja he esmentat l'estratègia de la polarització que representa sistemàticament l'*altre* amb un biaix negatiu en tots els nivells del

Els nous vestits del racisme

Teun van Dijk

discurs. És molt important la repetició de temes negatius, com ara "Ells són delinqüents, agressius, problemàtics", etc. O l'ús de paraules com *il-legals*, en lloc de *persones sense papers*, o en *situació irregular*. És molt conegut l'ús del que en anglès s'anomenen *disclaimers*, com l'usual "No tinc res en contra dels immigrants, però...". Les metàfores que emfasitzen el negatiu com a *onades* o *allaus* de grans grups de nousvinguts també expressen una avaluació negativa que pot reforçar la idea d'*ofegar-se* en la massa d'immigrants.

Has assenyalat que el racisme no és innat, sinó que s'apren a través del llenguatge. Un infant aprèn un prejudici racista i el pot posar en pràctica a través del seu discurs. Probablement no podem evitar que els infants aprenguin els prejudicis racistes, però quines serien les

alternatives més eficaces perquè aprenguin a no tenir actituds racistes, és a dir, a adquirir ideologies encaminades a la igualtat social, per exemple?

Primer, els infants aprenen el racisme dels seus pares, que l'han après dels discursos dominants que he esmentat abans i, després, de les seves companyes, que també l'han après dels seus pares. Però també és important el discurs de l'educació, com el dels professors i llibres de text, que moltes vegades reproduïxen estereotips sobre immigrants o minories. Finalment, per descomptat, la televisió i les seves pel·lícules i programes tenen un rol molt important. En definitiva, és una influència molt complexa de diferents tipus de texts en molts contextos diferents. Òbviament, de la mateixa manera, els nens i les nenes també poden aprendre a ser antiracistes si tenen accés a discurs-

“El racisme és un sistema social d'abús de poder, igual que el sexisme”

Teun van Dijk, a la Universitat Pompeu Fabra, on imparteix les seves classes.

Robert Bonet

sos i persones antiracistes, tot i que, per desgràcia, representen una minoria dins del grup dominant. Les experiències i les interaccions durant l'adolescència i com a estudiants són les que estableixen les ideologies determinants de la gent en la seva vida adulta. Molts infants creixen amb textos i en contextos racistes sense arribar a desenvolupar una ideologia racista, per exemple, per l'efecte de la relació amb una àvia o amic estimats.

D'acord amb la investigadora Ruth Wodak, el racisme és “una ideologia de caràcter sincrètic i una pràctica social i discursiva discriminatòria que pot estar més o menys institucionalitzada i que, més o menys, té el suport de grups hegemònics”. Qui són els principals responsables de la reproducció del racisme en la societat contemporània? Tu parles de les elits simbòliques...

És crucial el paper de les 3P –polítics, periodistes i professors– perquè són els que controlen l'accés, els continguts i les formes del discurs públic. Però, per descomptat, hi ha altres elits amb molt de poder que també tenen un rol important: escriptors, jutges, propietaris dels mitjans de comunicació, policia, buròcrates, etc.

Has analitzat la reproducció del racisme fonamentalment a la premsa comercial i en el discurs polític parlamentari a llocs com Holanda, Anglaterra i l'Estat espanyol. Quins són els principals grups socials que són objecte d'actituds racistes?

A Europa, sobretot els immigrants que van arribar de l'Àfrica, Àsia i Amèrica Llatina i també els turcs (a Alemanya i Holanda), els marroquins (a Holanda, França i l'Estat espanyol), els llatinoamericans –sobretot els que tenen una aparença més indígena– i els xinesos.

“El racisme va servir per enfortir i reproduir l'hegemonia blanca, tal com passa, encara, en el cas d'Europa. En definitiva, històricament, el capitalisme i el racisme han caminat agafats de la mà”

En general, es parla de premsa i de polítics d'esquerres i de dretes. Segons els teus estudis, quines diferències i semblances observes en la reproducció del racisme entre els discursos d'esquerres i de dretes?

En general, les diferències són més d'estil i de grau que no pas de contingut. Els governs d'esquerres no solen aplicar una política d'immigració molt més tolerant que els de dretes. I potser la premsa d'esquerres pot parlar d'una manera menys negativa sobre immigrants, però igualment expressa i confirma els estereotips, la delinqüència, els costums religiosos i, en general, allò *problemàtic* dels altres. I tots –els d'esquerres i els de dretes– ignoren, disminueixen o neguen el racisme de les elits.

Has fet investigacions i coneixes estudis de la reproducció del racisme tant a Europa com a Amèrica –en particular a l'Amèrica Llatina–, notes diferències entre la reproducció del racisme discursiu als dos continents?

Com que el racisme sempre depèn del context, per descomptat que els racismes a l'Amèrica Llatina es manifesten d'una mane-

El racisme designa un fenomen de discriminació que hi ha al llarg de la història de la societat humana. No obstant això, en quin moment cobra auge el racisme com a sistema ideològic?

El racisme com a forma d'abús de poder contra pobles d'aparença o de cultures diferents existeix des de fa molts segles, tal com sabem, per exemple, gràcies al terme *barbaroi*, utilitzat pels grecs per referir-se als pobles diferents d'ells. El racisme amb una base més ideològica i explícita va néixer durant els segles XVIII i XIX com una forma de legitimar la superioritat de la *raça blanca* i també arran de treballs que avui anomenaríem de pseudociència, però que a la seva època es van prendre molt seriosament. Com a mínim fins després la Segona Guerra Mundial i l'Holocaust, les idees racistes tenien molta influència sobre la ciència i també aplicacions en el movi-

ment de l'eugenèsia, que també va influir les polítiques d'immigració a l'Amèrica Llatina.

“El racisme existeix des de fa molts segles, tal com sabem, per exemple, gràcies al terme ‘barbaroi’, utilitzat pels grecs per referir-se als pobles diferents d'ells”

Segons les investigacions sobre les relacions entre ideologia, poder i discurs que has realitzat durant aquests anys, quines són les princi-

pals característiques que defineixen el racisme?

La primera és que es tracta d'un sistema social d'abús de poder, de dominació, igual que el sexisme. El sistema té dos components principals: primer, les pràctiques racistes que anomenem la discriminació o el racisme quotidià, el de les interaccions en què la gent *blanca* problematitza, margina, exclou i fins extermina l'altre d'altres cultures o aparences. En segon lloc, és un sistema de representacions racistes compartida de grups, com les actituds i ideologies que formen la base i la legitimació de les pràctiques racistes. El discurs forma la interfície crucial del sistema: d'una banda, és una pràctica social com les altres i, per tant, pot ser discriminatòria. D'altra banda, les ideologies racistes s'aprenen i es distribueixen –en general– a través dels discursos, sobretot els de la política i els mitjans de comunicació.

ria diferent que a Europa. No obstant això, el racisme llatinoamericà és un racisme importat d'Europa pels colonitzadors i immigrants europeus i reproduït per les generacions d'eurodescendents i, fins i tot, pels mestissos després. En primer lloc, el racisme americà és antiindígena i perpetrat per invasors; no com a Europa, que és perpetrat pels pobles originaris. En segon lloc, a les Amèriques el racisme dominant és antiàfricà a conseqüència de la posició dels afrollatins com a esclaus i, després, com a membres de les classes més pobres. Des de fa segles, la vida comuna entre blancs, indígenes i afrollatins ha tingut moltes interaccions diàries freqüents, en què els últims –en general– feien de criats dels primers.

De quina manera ha evolucionat la ideologia capitalista amb la ideologia racista?

El racisme es va inventar al segle XVIII sobretot per legitimar la conquesta, l'esclavitud i el colonialisme. Després va servir per enfortir i reproduir l'hegemonia blanca, tal com passa, encara, en el cas d'Europa. En definitiva, històricament, el capitalisme i el racisme han caminat agafats de la mà.

Els teus primers estudis van ser de teoria literària i, després, de lingüística. En quin moment sorgeix la preocupació i l'interès per estudiar el racisme?

Això va passar més o menys el 1980, enfortit per una estada d'uns mesos a Mèxic, on vaig veure per primera vegada la misèria i el tracte que patien els indígenes. A Holanda, el meu interès en temes socials va créixer arran de l'observació de la ignorància i la negació del racisme i la manca d'interès per la lingüística i els estudis del discurs en aquestes formes d'abús de poder.

En general, quanta atenció té l'estudi del racisme en el marc dels Estudis Crítics del Discurs i què creus que falta investigar encara?

Hi ha moltíssimes coses que encara hem d'estudiar. Per exemple, els discursos més difícilment accessibles de les elits simbòliques, les reunions dels governs, les redaccions dels mitjans de comunicació, les converses de professors, jutges, buròcrates, policies... També cal analitzar molts diaris, programes de televisió, debats parlamentaris, o llibres de text, sobretot a l'Estat espanyol; es necessita examinar més aspectes dels discursos, fins i tot de les imatges i, en general, dels discursos multimodals, també a Internet. I per descomptat, també cal estudiar els antidiscursos i els discursos de resistència dels immigrants o grups antiracistes.

Assemblees de joves en un Maresme teixit de lluites socials

foto: Ana Murillo

Una de les comarques més castigades per la recessió econòmica és el Maresme. Des de la pagesia fins els serveis que viuen del turisme o la restauració pateixen en carn pròpia els efectes derivats de la crisi, que colpeja especialment una joventut que, per mitjà d'espais assemblearis, fa visibles les seves lluites i alternatives en aquesta zona del país.

Nora Miralles
petjades@setmanaridirecta.info

El Maresme és una comarca del cinturó metropolità barceloní amb una taxa de població juvenil força alta que, cada cop més, s'organitza en diferents realitats per traslladar les reivindicacions d'aquest col·lectiu als seus municipis.

L'experiència organitzativa juvenil més veterana que perviu al Maresme és el nucli comarcal de Maulets, que va néixer fa 22 anys amb l'objectiu de traslladar el projecte de l'Esquerra Independentista a la zona. Actualment, l'organització té presència als municipis d'Argentona, Premià de Mar i Mataró, compta amb militància a Dosrius, Vilassar de Mar i Cabrera i ben aviat ampliarà la seva presència a les poblacions d'Arenys de Munt i d'Arenys de Mar.

A Mataró, on des de fa quinze anys existeix un important focus d'okupes que ha alliberat locals de referència pel jovent de la comarca com La Drogueria, L'Estrella o La Fibra, Maulets fins i tot hi té un centre social okupat, Les Vinyes.

Uns quilòmetres més avall, a Vilassar de Mar, l'espai de referència ha estat el

Kol·lectiu Antifeixista de Vilassar (KAV), creat per joves de diferents tendències polítiques i que ja no funciona com a tal. No obstant això, alguns dels seus antics membres han recollit el testimoni d'altres indrets dels Països Catalans per constituir una Assemblea de Joves, que va començar a treballar l'octubre passat i que ja compta amb una cinquantena de noies i nois del municipi.

L'Assemblea de Joves de Vilassar de Mar (AJVdM) s'estructura com una coordinadora de projectes, en lloc d'un col·lectiu amb objectius comuns, ja que les decisions es prenen a les comissions i no pas en el marc de la pròpia assemblea, que es reuneix un cop al mes. Aquesta estructura permet que les integrants del col·lectiu participin en els àmbits sectorials que més els interessin i alliberen les assistents per les dinàmiques més tècniques i específiques.

Als membres de l'AJVdM, els agrada autodefinir-se com un "mercat d'intercanvi de projectes i d'iniciatives autònomes", més que no pas com una organització en el sentit més ortodox del terme. D'aquesta manera, el col·lectiu maresmenc respon a una realitat ideolò-

gica heterogènia i plural, d'aquí que cadascuna de les integrants tingui la seva pròpia concepció sobre la funció d'aquesta plataforma amb vocació transformadora.

Ensenyar i compartir

En Dani, que ja participava del KAV, afirma que "l'Assemblea és un espai on totes hem de tenir veu i que, a més de servir per aconseguir allò que volem, és una eina per comunicar-nos i conèixer-nos". Per ell, "l'existència d'aquest espai ens ensenya a compartir i tenir cura de tot allò que rebem". Al seu torn, Facund, delegat del consell escolar de l'IES Vilatzara, va més enllà i planteja que "l'Assemblea també serveixi de pretext a molt jovent de Vilassar per familiaritzar-se amb valors com l'assemblearisme, la solidaritat o el suport mutu, de cara a afrontar les seves inquietuds".

i que, sota les sigles AJTAM, va néixer a inicis de 2009 gràcies a les mobilitzacions contra les darreres reformes educatives, que van tenir un seguiment important en alguns instituts de la zona. Va ser especialment rellevant l'ocupació de les dependències de l'Institut d'Alella, el desembre de 2008, un episodi que va conduir a forjar l'AJTAM.

Realitats concretes

Segons els seus integrants, a diferència d'altres assemblees de joves, el projecte es focalitza en tres poblacions de dimensions, inquietuds, preocupacions i necessitats molt diverses. El Masnou, per exemple, és una ciutat més complexa en relació a poblacions com Teià i Alella. Alhora, té un caràcter més popular i presenta una precarietat laboral més elevada que la que trobem als pobles que custodien el municipi portuari des de la serrallada litoral. A més, al Masnou, hi ha un índex d'atur alt, mentre que, a Alella i Teià, les mobilitzacions del jovent responen més als privilegis de les urbanitzacions privades, que estan dotades d'un sistema d'enllumenat independent de la resta de la vila.

Els membres de l'AJTAM són conscients de la dificultat d'abraçar un territori tan extens i amb realitats que són tan heterogènies, motiu pel qual estudien descentralitzar la seva feina i crear una assemblea a cadascun dels tres municipis. És així, partint de realitats concretes, que les assemblees de joves del Maresme van creant un teixit de complexitats que els permet afrontar les seves problemàtiques en aquesta comarca tan especial del nostre país.

L'experiència organitzativa juvenil més veterana que perviu al Maresme és el nucli comarcal de Maulets, que va néixer fa 22 anys amb l'objectiu de traslladar el projecte de l'Esquerra Independentista a la zona

Més cap al sud del Baix Maresme –molt a prop de Badalona–, trobem una altra realitat organitzativa juvenil estructurada en forma d'Assemblea de Joves. Es tracta del col·lectiu que aglutina jovent dels municipis de Teià, Alella i el Masnou

Rehabilitar masies per construir futur

Moltes masies mil·lenàries de Catalunya es troben en estat d'abandó i de ruïna a causa de la despoblació del camp i la poca atenció que hi dedica l'administració. Tot i així, hi ha persones que són conscients que és necessari i urgent mantenir en peu els masos, perquè viure al camp és una manera de bon viure.

Marta Vilaró Burgués

bonviure@setmanaridirecta.info

Les masies catalanes són les construccions arquitectòniques més característiques del nostre país. Abans de l'any 1000, quan a Catalunya només hi havia petits nuclis de població de poques cases, ja es trobava algun habitatge isolat entre els camps i els boscos. Habitualment, no hi havia arquitecte, sinó que es construïa en funció dels coneixements de la naturalesa, la qual cosa denota saviesa i sentit comú.

Actualment, a Catalunya hi ha uns 6.000 masies, moltes de les quals s'han convertit en restaurants, cases de colònies o cases de turisme rural. Aquests nous usos faciliten la vida al camp sense haver de viure de l'agricultura o la ramaderia, sectors que s'han vist atrapatats per la industrialització i la gestió de les grans empreses.

Des del decreixement, s'impulsa que la gent de ciutat marxi a viure al camp. A 'Finestra al Camp' es poden trobar molts recursos per repoblar el món rural

Tanmateix, com a conseqüència de l'augment de l'oferta i la demanda de turisme rural, s'ha endurit la normativa que regula el condicionament i la rehabilitació d'un mas per poder-hi desenvolupar aquest tipus d'activitats. Així, es requereixen condicions del tot contradictòries amb l'essència per la qual es va construir. Seguint la lògica d'aquestes polítiques, no és estrany que hi hagi clients que es queixen perquè les esquelles de les vaques els desperten al matí. Potsar el que volen és convertir les masies en hotelets de muntanya.

Per decreixer, cal rehabilitar

Una de les propostes que s'impulsen des del decreixement és l'èxode contrari al que es va esdevenir durant la segona meitat del segle XX, és a dir, que la gent de ciutat marxi a viure al camp. Deslliurar-se del ritme i el model de vida de la ciutat, conrear el camp, consumir localment, produir productes agroecològics, defensar el territori, etc. són algunes de les lluites i propostes que només poden existir si hi ha persones que viuen, defensen i treballen la terra.

A Catalunya, hi ha diverses experiències de persones i col·lectius que han fet el pas de marxar de la ciutat per anar a viure al camp, tot buscant un model de vida decreixentista i un bon viure en el món rural. Per trobar informació completa sobre moltes d'aquestes iniciatives, existeix la *Finestra al Camp*, un espai on s'intercanvien contactes útils per repoblar el món rural, de lluita agroecològica i de cases buides (<http://decreixement.net/grup/finestra-al-camp>).

Rehabilitació d'una part de la teulada d'una masia del Ripollès

Albert Garcia

“Què hi fots, aquí?”

Fa vuit anys, en Josep Plasencia i Loncà va arrendar una casa en un poble deshabitat al Pallars Jussà i, amb l'ajuda d'amics i voluntaris, avui ja són quatre les persones que habiten el poble. Creu que és important rehabilitar masies “pel manteniment del patrimoni històric popular i l'equilibri poblacional del territori”. També pensa que un país desenvolupat “implica un entorn rural on les condicions de vida són favorables, amb les mateixes prestacions socials que a la ciutat, les mateixes oportunitats laborals i els serveis necessaris, on la indústria, l'agroramaderia i els serveis estiguin en equilibri amb el medi i la gent que l'habita”.

En Josep es refereix a la idea bucòlica que tenen els de ciutat en relació a la vida al camp: “Si algú et diu: 'Ostres, que *guai*,

quina enveja viure aquí!', segurament és algú de ciutat. En canvi, si et diuen: 'Què hi fots, aquí?', segurament és algú de poble”.

Pel que fa als inconvenients de tirar endavant un projecte d'aquestes característiques, en Josep destaca els econòmics i d'infraestructures: “Els materials tendeixen a ser més cars a les zones allunyades dels centres urbans”. Tot i que l'administració pública no dóna suport, “sinó que fins i tot posa impediments”, el Josep explica que hi ha ajudes per la pagesia jove, de creació i millora d'empreses o ajuts de lloguer per joves que poden ser útils. Ell va comptar amb el suport de dos grups d'estudiants d'arquitectura de la UPC -ESFA i Espai paral·lel- i ja han fet vuit tallers de construcció amb pedra seca. A més, tenen una associació cultural i de joves a través de la qual organitzen camps de treball internacionals i altres activitats per millorar i recuperar alguns equipaments del poble.

Nautarquia

El projecte Nautarquia (<http://espaisideral.org/>) es desenvolupa al municipi de Sant Pere de Torelló (Osona) i consisteix en l'autoconstrucció d'un local-habitatge amb contenidors de transport marítim reciclats i col·locats prop d'un mas. A canvi de la cessió d'un espai de terreny, el propietari i els membres del projecte han negociat el desenvolupament de tasques de rehabilitació i manteniment de la masia, com ara aïllar els sostres de les habitacions, pintar, mantenir accessibles els camins, podar, fer llenya, etc. Aquesta iniciativa -relacionada amb la masoveria- és curiosa i innovadora, ja que, mentre passeges entre els contenidors metàl·lics i el mas, tens l'estranya sensació d'estar deambulant entre el passat, el present i el futur.

Intempèries de cartró

FOTOGRAFIA: Carlos Castro

“Si ningú no t’ajuda, sol no te’n pots sortir”, diu en Miquel. Ell havia arribat a sota de tot de l’escala i va trobar un braç que el va aferrar fort. Va poder enfilarse de nou i, ara mateix, dibuixa el passat en un bloc de paper. Totes ens trobem dalt de tot d’una escala, totes podem anar baixant graons, a voltes lentament, a voltes més de pressa: ara perdem la feina, ara problemes de salut, els llaços afectius se’ns fonen, els amics no hi són... “Tot va junt. Et vas deixant... Solitud”. Solitud. I un bon dia, un bon dia estem al capdavant de l’engranatge amb la tasca pendent de recuperar tot allò perdut, començant per l’autoestima. Diuen que, si aquest moment arriba, haurem viscut set mal tràngols seguits. Pots... Però el camí ascendent, segur, no el podem fer des del camp ras, ni des d’un banc, ni des d’aquest petit campament ubicat sota el pont. Calen braços fermes, calen sostres de maó. A Barcelona, prop de 1.900 persones subsisteixen als llòbrecs replans d’escalas, han perdut la llar. D’aquestes, 650 tasten cada dia el fred, la inclemència i la fosca de la nit. La gran majoria, homes; la majoria, amb estudis secundaris; la majoria, víctimes

d’agressions. Les seves resistències de cartró els duen a guanyar-se la vida com poden: artistes, drapaires, venedors de ferralla... treballadors del paisatge urbà que algú s’ha oblidat d’apuntar a les llistes de la Seguretat Social.

Qui explica que un Estat disposi de cent sostres buits per cada sense sostre?

Si encara tresquem pel camí de dalt, si no hem baixat l’escala, quan detinguem el tràfec de les nostres passes i obrim els ulls, descobrirem bancs, ponts i caixers automàtics que fins ara raïen borrosos. Haurem vist el rostre ocult de la ciutat, la capa més baixa de l’exclusió social, que persisteix, sepultada pel maquillatge. No podem ser concloents: cada vida, cada circumstància, cada escala. I la duresa extrema amb què sobreviuen diàriament divuit milions de persones a Europa, flanquejant el límit de la misèria, malgrat que algunes tinguin aixopluc. No són estranyes ni inadaptades, sinó el reflex d’una societat que les bressola amb llençols violents. Si no, qui explica que un Estat disposi de cent sostres buits per cada sense sostre? Llençols de violència, violència a l’estructura.

Alba Gómez

, observatori dels mitjans

observatorimitjans@setmanaridirecta.info

PREMSA

La revista francesa 'XXI' escriu contra el periodisme del dia a dia

Sergi Picazo
París

A XXI, fan tot el contrari del que es fa al periodisme d'avui dia, fora del focus de l'actualitat i superant la censura de la pàgina. Ara fa dos anys, un grup de periodistes -farts de les rutines de producció, de les limitacions d'espai i de frases del tipus "aquest tema no interessa"- van optar per fundar la seva pròpia revista de reportatges i han demostrat que el periodisme de profunditat, de carrer i de batalla pot també triomfar als quioscos. La revista francesa XXI, quasi un llibret trimestral, està revolucionant el format de la difusió de la informació a França. Són més de 200 pàgines de reportatges de política i cultura, fotografies a tota pàgina, un disseny d'alt nivell i, com a traca final, un re-

portatge en format còmic. Sense publicitat. Tot en paper i res a la web.

Les 60 pàgines del dossier central de la revista o les 80 de reportatges d'arreu del món s'inspiren en l'estil periodístic de revistes com *The New Yorker* o *Granta* i contenen temes sovint oblidats per la premsa, la ràdio i la televisió. Mai publicarien un reportatge escrit des de l'oficina. Al darrer número, per exemple, una periodista escrivia des de la frontera entre Zimbawe i Sud-àfrica, una altra recorria desenes de ciutats de tot França i el còmic estava ambientat a l'interior de la societat postcomunista xinesa.

El seu cap de redacció, Patrick de Saint-Exupéry, explica que cada article de la revista és llegit un mínim de vuit vegades abans que es publiquin pels que, a la premsa anglosaxona, s'anomenen *fact checkers* -literalment, *verificadors de fets*.

S'encarreguen de detectar qualsevol errada, de confirmar les dades que es publiquen i de verificar que les fonts siguin reals. "L'exactitud no és més que el mitjà per triomfar", explica Saint-Exupéry.

La sorpresa més agradable, però, és que la revista tracta el periodisme

il·lustrat o els reportatges en còmic com un gènere en si mateix, situat a l'alçada del text escrit. Grans firmes com Joe Sacco, Jean-Philippe Stassen i Jacques Ferrandez ja han acceptat dibuixar a les seves 30 pàgines de reportatge gràfic sobre qüestions d'actualitat.

PREMSA

Autocrítica de la DIRECTA per una fotografia desafortunada

La imatge d'una nena haitiana ferida publicada al setmanari número 171 vulnera la seva dignitat i es contradiu amb l'enfocament del text que vestia el reportatge

Ana Paola van Dalen

Sovint, des d'aquesta secció, s'analitza el què, el com i el per què de missatges i imatges que difonen els mitjans de comunicació. Doncs bé, aquest cop ens toca a *no saltres*, laDIRECTA, examinar-nos i criticar-nos.

La setmana passada, el setmanari obria amb un reportatge d'Higüina Roig a la secció *Estirant del Fil* que tractava sobre el desplegament neoliberal i militar dels Estats Units a Hai-

tí arran del terratrèmol del mes de gener. El reportatge anava seguit d'un article d'opinió de Montse Santolino, on s'afirmava que els discursos mediàtics que es generen després d'una catàstrofe o sempre que es refereixen a pobles empobrits són discursos de dominació que perpetuen la identitat subalterna d'aquests països "robant-los la pròpia veu i la pròpia imatge, cosa que constitueix una de les seves majors vulnerabilitats".

Malauradament, aquests textos, coherents i amb amplitud de dades,

s'acompanyaven amb una fotografia que mostrava una nena ferida en un hospital. La fotografia, a més de ser el retrat d'una menor d'edat que desconeix que la seva imatge està essent utilitzada a l'altre costat de l'Atlàntic, no aporta cap mena d'informació addicional, tampoc està en sintonia amb allò que s'explica al reportatge central i es contradiu frontalment amb l'argument de Santolino vers els discursos mediàtics de dominació. Publicar aquesta fotografia és una relliscada deontològica greu que vul-

nera la identitat d'una menor i, per extensió, la d'un poble en procés de reconstrucció i que no ens volem perdre.

Podríem justificar l'error apel·lant a les rutines periodístiques i a les presses de cada setmana per sortir puntuals al carrer. Però preferim aprofitar aquest espai per, a més de reconèixer l'error, rescatar el debat al voltant de la sobreestimació d'imatges catastrofistes d'Haití i de com aquest model comunicatiu silencia les veus de les protagonistes.

> Tancament del setmanari 'Cambio' a Colòmbia

La Casa Editorial el Tiempo de Colòmbia, propietat del Grup Planeta -del qual és accionista majoritari Jose Manuel Lara Bosch (vegeu DIRECTA 170)-, va ordenar l'acomiadament de Rodrigo Pardo i María Elvira Samper -director i editora general, respectivament- del setmanari d'informació *Cambio* de forma intempestiva. Segons fonts de l'empresa, a partir d'ara, aquest mitjà tindrà una periodicitat mensual i tractarà altres tipus d'informació amb l'objectiu de canviar la seva audiència.

Tot i que l'any va passar va tenir guany, el directius de l'empresa van al·legar motius econòmics pel seu tancament. La Casa Editorial el Tiempo també és propietària del diari *El Tiempo*, de la família Santos, alguns dels quals ha estat membres del govern d'Uribe, com el vicepresident Francisco Santos o el candidat a president de Colòmbia Juan Manuel Santos, exministre de defensa d'Uribe. Aquest periòdic també va acomiadar la columnista Claudia López per criticar la postura del diari a l'hora de cobrir un escàndol d'Uribe destapat per la revista *Cambio*.

Aquesta és la pregunta que es fan constantment les persones acomiadades, ja que, l'any 2009, el setmanari *Cambio* havia destapat alguns escàndols del govern d'Uribe, com l'assignació de grans beneficis mitjançant subsidis a grans empresaris.

El fet que *Cambio* fos un mitjà crític amb el govern d'Álvaro Uribe es veu com una de les causes del tancament, tenint en compte que s'acosta un procés electoral i l'adjudicació d'un canal de televisió per part de l'Estat, arran d'un concurs on s'ha presentat la Casa Editorial el Tiempo. El setmanari *Cambio* va ser fundat per les mateixes persones que van engregar la desapareguda *Cambio 16* a l'Estat espanyol. MTM

FREQUÈNCIES LLIURES I POPULARS [RÀDIO I TELEVISIÓ]

Ràdio Bronka 104.5FM (també 96.6FM de ooh. a 14h). Àrea metropolitana de Barcelona www.radiobronka.info | Contrabanda 91.4FM Àrea metropolitana de Barcelona www.contrabanda.org | Ràdio Línea IV (només web) Barcelona www.radiolinea4.net | Ràdio Pica 96.6FM Barcelona www.radiopica.net | Ràdio RSK (només per internet) Barcelona www.rsk.cat | Ràdio Trama 91.41FM Sabadell www.radiotrama.net | Ràdio Kaos 90.1FM Terrassa www.canalgadajove.terrasa.net | Postscriptum Radio (només per internet) Terrassa www.postscriptumradio.org | Ràdio Pinsania 90.6FM Berguedà www.radiopinsania.net | Ràdio 90 101.4FM Olot www.r90.org | Ràdio Klara 104.4FM València www.radioklara.org | Radio Malva 105FM València www.radiomalva.wordpress.com | Radio Aktiva 107.6FM Alcoi www.radioaktivatv.org | Radio Mistelera 100.8FM Dènia - La Xara www.lamistelera.org | La Tele 52UHF Gràcia (Barcelona) www.okupemlesones.org | Coettv Nou Barris (Barcelona) coettv@gmail.com | Gramenettv Gramenet del Besòs www.tvgramenet.org

Terra d'Escudella
vine a veure l'exposició permanent.
LLIBERTAT A COPS DE FALÇ
Revoltes i moviments populars als Països Catalans (1455 - 1970)
C/ Premià, 20 baixos. Sants (Bcn)
www.tdk.cat tel. 93 422 16 13

KAMILOSETAS MUSKARIA
distribuidora llibertària
www.nodo50.org/kamilosetas
kamilosetas@nodo50.org

pobleviu.cat
El portal dels moviments socials del Camp
www.pobleviu.cat

MENÚS a l'Espai Obert
7,30€
C/ Violant d'Hongria nº 71, 1r pis
de 13'30h a 16h
cada dia de dilluns a divendres
MENJAR BÉ NO COSTA RES

Associació Cultural El Raval
El Lokal
llibres, contrainformació
revistes, música,
samaretes, pedaços...
horari:
matins: de dimarts a divendres de 10.30 a 14h
tardes: de dilluns a dissabte de 17 a 21h
c/ de la Cera 1 bis 08001 Barcelona
Tel: 933 290 643 Fax: 933 290 858
ellokal@pangea.org

, espai directa

+ Suma-t'hi + pàgines + continguts + actualitat + reflexió + anàlisi

A partir de gener de 2010 Illacrua i la Directa treballaran conjuntament per convertir-se en un setmanari alternatiu de referència, ampliant el ventall d'informació i incorporant un tractament més profund sobre l'actualitat.

+ informació:
imesd@setmanaridirecta.info; imesd@illacrua.cat

Subscriu-te a la Directa i emporta't un regal a elegir entre cd's, samarretes i llibres...

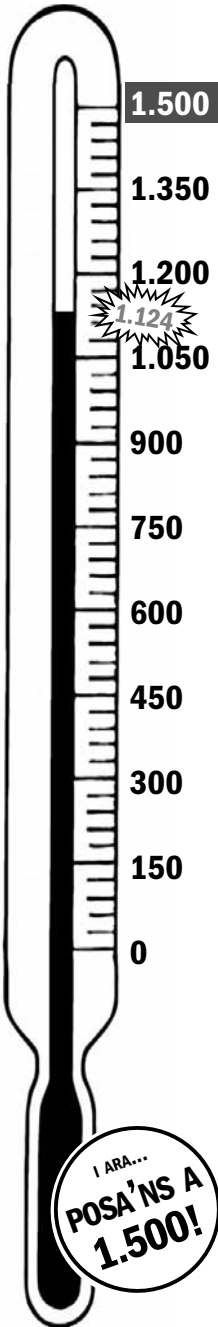
Consulta el catàleg a la nostra web: www.setmanaridirecta.info

PUNTS DE VENDA:

BARCELONA. LES CORTS: Copisteria Facultat de Biologia UB | Copisteria Facultat de Física i Química UB | Llibreria L'Economista Facultat d'Economia UB. **GRÀCIA:** Llibreria Aldarull · Martínez de la Rosa, 57 | Cap i Cua · Torrent de l'Olla, 99 | Infoespai · Plaça del Sol, 19 | Taifa · Verdi, 12 | Distribuyines · Or, 8 (plaça del Diamant) | Quiosc Punt i Coma · Guillem Tell, 29 | Estanc · Roselló amb Castillejos. **EIXAMPLE:** Quiosc Manu · Nàpols-Roselló. **CLOT:** La Farinera · Gran Via, 837 | CSO La Revoltosa · Rogent, 82. **SANT ANDREU:** Patapalo · Rubén Darío, 25 | Bar La Lira · Coroleu, 14 | Quiosc Comerç · Plaça Comerç | Quiosc Rambla · Fabra i Puig, 10 | Trèvol · Portugal, 22. **NOU BARRIS:** Ateneu Popular de 9 Barris · Portlligat, 11-15 | Can Basté · Passeig Fabra i Puig, 274 | Casal de Joves de la Guineueta · Pl. ca n'Ensenya, 4. **CIUTAT VELLA:** AQUENI · Méndez Núñez, 1 principal | Xarxa Consum Solidari · Pl. Sant Agustí Vell, 15 | El Lokal · Cera, 1 bis | La Rosa de Foc · Joaquín Costa, 34 | Quiosc Colom · Rambles | Quiosc Tallers · Rambles | Quiosc Canaletes · Rambles | Quiosc Hospital · Rambles. **SANTS:** Centre Social de Sants · Olzinelles, 30 | Espai Obert · Violant d'Hongria, 71 | La Ciutat Invisible · Riego, 35 | Terra d'Escudella · Premià, 20 | Teteria Malea · Riego, 16. **POBLENOU:** Llibreria Etcètera · Llull, 203. **BELLATERRA:** Quiosc de Ciències de la Comunicació. **BERGA:** Llibreria La Mafalda · Plaça Viladomat, 21. **BISBAL D'EMPORDÀ:** Casal Estel Roig · Pg Marimon Asprer, 11 ter | Ateneu Llibertari Paquita · Pg Marimón Asprer, 16. **CORNELLÀ DE LLOBREGAT:** CSO Banka Rota · Rubió i Ors, 103. **ESPA-RRGUERA:** Taverna Catalana L'Esparracat · Feliu Munné, 18. **ESPLUGUES DE LLOBREGAT:** Quiosc Reine · Ctra. Cornellà amb Dr. Manuel Riera | Ubud Artesania · Mestre Joaquim Rosal, 22. **GIRONA:** Llibreria 22 · Hortes, 22 | Llibreria Les Voltes · Plaça del Vi, 2 | La Màquia · Vern, 15. **GRANOLLERS:** Llibreria La Gralla · Plaça dels Cabrits, 5 | Anònims · Miquel Ricomà, 57 | El Racó Ecològic · Roger de Flor, 85. **L'HOSPITALET DE LLOBREGAT:** Quiosc Montserrat · Pl. Mare de Déu de Montserrat | Quiosc · Plaça del Repartidor | La Resistència · Rosalía de Castro, 92. **LLEIDA:** Ateneu La Maranya · Parc, 13 | La Falcata · La Panera, 2 | Quiosc Discom · Alfred Perenyà, 64 | Espai Funàtic · Pi i Margall s26. **MATARÓ:** Llibreria Robafaves · Nou, 9. **MANRESA:** Moe's · Joc de la Pilota, 9 | Quiosc Arroniz · Avinguda de les Bases, 31. **MOLINS DE REI:** Comerç Just · Mercat Municipal | Llibreria Barba · Rafael Casanova, 45 | La Bodegueta · Pintor Fortuny, 45. **PALAFRUGELL:** Ateneu Palafrugellenc · Ample, 1. **EL PRAT DE LLOBREGAT:** Quiosc Piscis · Avinguda Montserrat, 45. **REUS:** Bat a Bat Kultur · Sant Elies, 29. **RIBES DEL GARRAF:** Llibreria Gabaldà · Plaça de la Font, 2. **SANTA COLOMA DE GRAMENET:** Associació Cultural Popular Aramateix · Montserrat 3 | La Krida · Sicília, 97 | Ateneu Julia Romera · Santa Rosa, 18. **SANT BOI DE LLOBREGAT:** Ateneu Santboià · Av. Maria Girona, 2. **SANT FELIU DE LLOBREGAT:** Teteria India · Jacint Verdaguer, 9 | Ateneu Sanfeliuenc · Vidal i Ribas, 23. **SANT JOAN DESPÍ:** Llibreria Recort · Major, 60. **LA SEU D'URGELL:** Llibreria La Llibreria · Sant Ot, 1. **SOLSÒNA:** Llibreria Cal Dach · Sant Miquel, 5. **TARRAGONA:** CGT Tarragona · Rambla Nova, 97-99, 2n pis. **TERRASSA:** L'Estapera · de Baix, 14. **VALÈNCIA:** Llibreria Sahiri · Danzas, 5 | Bar Terra · Baró de Sant Petrillo, 9 | Sodepau · Carnissers 8. **VALLS:** La Maria de Valls · Forn nou, 26. **VIC:** Llibreria La Tralla · Riera, 5. **VILADECANS:** CSO Els Timbres · Av. de la Generalitat, 27 | Llibreria Els Nou Rals · Sant Joan, 19. **VILAFRANCA DEL PENEDÈS:** La Fornal · Sant Julià, 20.

SUBSCRIPTÒMETRE

Nou punt de venda a Sabadell!

Can Capablanca

CARRER COMTE JOFRE, 30. SABADELL (08206)

Aquelles subscriptores que vulgueu passar a recollir la vostre revista pel Casal, podeu escriure a: directa@setmanaridirecta.info o bé trucar al: 661 493 117

Directament presenta'ns!

Si voleu organitzar una presentació del setmanari, truqueu o escriviu un mail a directa@setmanaridirecta.info

Butlleta de subscripció

SETMANARI DE COMUNICACIÓ

DIRECTA

Nom..... Cognoms..... Edat.....
 Adreça.....
 Població..... Codi Postal.....
 Correu electrònic..... Telèfon.....
 Quota: Ordinària 75 euros | Semestral 40 euros | Solidària 150 euros | Altres ..... euros
 Forma de pagament: Domiciliació (escriviu a sota el número de compte corrent) / Ingrés

*Amb la subscripció rebre cada setmana la publicació durant un any
 Sí No Vull rebre informació de qüestions relacionades amb la Directa
 Com has conegut la Directa?.....

Ens comprometem a no facilitar les dades a tercers ni fer-les servir amb finalitats alienes a la Directa i a esborrar-les en cas de baixa
 Un cop hagi omplert la butlleta ens la pots fer arribar a la nostra adreça postal: carrer Juan Ramón Jiménez 22, 08902, Hospitalet de Llobregat. També pots enviar les dades per correu electrònic a subscripcions@setmanaridirecta.info o entrar a la nostra web www.setmanaridirecta.info. Per a més informació, podeu trucar al 935 270 982 o al 661 493 117

I ARA...
POSA'NS A 1.500!

, roda el món

internacional@setmanaridirecta.info

PAKISTAN · DES DE L'11 DE SETEMBRE DE 2001, L'EXÈRCIT DEL PAKISTAN HA ESTAT CAÇANT 'LLEBRES' TALIBANES AMB L'AJUT DELS EUA

La mort estratègica del Pakistan

Farooq Sulehria
Pakistan

Es veien esquimals tenien una tècnica molt intel·ligent per caçar els llops. Deixaven un ganivet tacat de sang a la neu. Tèmpats per l'olor de la sang, els llops s'hi apropaven, en llepaven la fulla i es tallaven la llengua. Sense adonar-se'n, es bevien la seva pròpia sang i ho continuaven fent fins que morien.

Als anys 80, l'exèrcit pakistanès van adoptar la doctrina de la *profunditat estratègica*, que donava el ganivet dels esquimals al Pakistan. La doctrina implica que el Pakistan necessita l'Afganistan com a terreny de joc -més que no pas l'Índia- i que és allà on s'han de centrar tots els esforços. Una mentalitat militar que, recentment, es plasmava en les declaracions als mitjans del general Kayani, que el dia 1 de febrer va dir als corresponents estrangers: "Volem que l'Afganistan sigui la nostra profunditat estratègica". Dos dies després, explicava als periodistes pakistanesos: "Sóc indocèntric". Després de l'11 de setembre de 2001, l'exèrcit del Pakistan ha estat caçant llebres talibanes amb els gossos americans, a la recerca de la profunditat estratègica. Una posició que no resulta gens fàcil, sobretot perquè -tal com expliquen els mitjans de comunicació pakistanesos- el caps militars d'aquest país no han renunciat mai als actius gihadistes. En aquesta guerra bruta, fins hi tot ha desaparegut un multimilionari saudita que havia alterat l'ordre que l'exèrcit del Pakistan havia aconseguit establir a la seva regió -no importa amb quines conseqüències horribles per la població.

El Pakistan va patrocinar l'ocupació de Kabul per part dels talibans i, després, els EUA van celebrar aquesta victòria militar

Quan es va acabar l'era comunista a l'Afganistan, els mujahidins -que fins aleshores havien lluitat contra els comunistes- van començar a saquejar Kabul, sota el lideratge de diversos caps, en una guerra fratricida d'uns contra els altres per fer-se amb el control del govern. En aquesta cursa, Gulbadin Hikmatyar era el cavall favorit del Pakistan. Però, quan aquest es va mostrar coix, el Pakistan va posar la sella als talibans.

El 1997, el Pakistan va patrocinar l'ocupació de Kabul per part dels talibans, una victòria militar que continua essent l'únic triomf de l'exèrcit

El president Barack Obama va anunciar al desembre de 2009 l'enviament de 30.000 soldats més a l'Afganistan per combatre als talibans

del Pakistan fora de les seves fronteres. Mentrestant, els EUA celebraven desinteressadament l'arribada dels talibans a la capital i el *New York Times* explicava: "El Departament d'Estat ha reventat els talibans com el grup que, finalment, ha aconseguit portar l'estabilitat" a l'Afganistan. Un diplomàtic nord-americà, Jon Holtzman, va ser convidat a visitar Kabul. Finalment, però, el viatge va ser cancel·lat després que els mitjans comencessin a denunciar la manca de drets de les dones. Tot i així, el govern dels EUA va donar 125 milions de dòlars en forma d'ajuda (l'ajuda estrangera més gran que va rebre el país). El Departament d'Estat va mantenir en secret la seva correspondència amb el règim talibà. Durant aquells anys, la premsa anava plena de rumors al voltant del suport dels EUA als talibans, malgrat la imatge anti-EUA que han cultivat més endavant els talibans.

La raó dels EUA per donar suport als talibans no va ser només el superpúblic projecte de gasoducte. Sembla que l'administració Clinton ja tenia l'Iran al cap. Tant si aquest rumor és cert com no, el segon principal patrocinador dels talibans, l'Àrab Saudita, volia contenir -obertament- l'Iran a través d'aquests grups antixiïtes. Aquests tres actors -l'exèrcit del Pakistan, els EUA i Al-là (aquí representat per l'Àrab Saudita)- es van unir en la recerca exhaustiva de la

precitada profunditat estratègica. També va ser molt important la crisi de Rússia i de les repúbliques de l'Àsia Central (RAC), que va comportar la dissolució de la Unió Soviètica i la consolidació de nous règims i nous conflictes. El bloc ja no podia fer front als EUA. Finalment, els afganesos -sobretot després d'anys de guerres brutals i lluites entre les bandes de mujahidins- buscaven desesperadament la pau. Esperant l'inesperable, almenys una part dels afganesos va posar les seves esperances en els talibans, encara que fos a canvi de sacrificar les pròpies llibertats civils.

Quinze anys després, tots estan obstinadament en contra dels talibans. Els EUA no només estan a l'altra banda de la barricada, sinó que fins i tot la vigilen, no importa amb quin grau d'èxit. Pel que fa a la reialesa saudita - un membre de la qual va ser humiliat personalment pel líder talibà Mullà Omar en relació a l'expulsió d'Osama Bin Laden-, no va molestar Washington per demanar condescendència.

Els règims de les RAC i Rússia, batallant amb militants confessionals, no s'asseuren tranquil·lament a la mateixa taula que els talibans. L'amic incondicional del Pakistan, la Xina, ha expressat públicament la seva desaprovaçió del règim talibà després dels enfrontaments amb la minoria musulmana uigur al seu propi territori. I el més important, la majoria de la

població afganesa -particularment la no paixtu, que constitueix el 55%- no vol passar ni un dia més sota el malson talibà. Però resulta que la marxa talibana sobre Kabul que va donar la *profunditat estratègica* al Pakistan no la van haver d'aguantar els EUA ni l'Àrab Saudita ni l'Índia ni la Xina ni les RAC o Rússia, sinó la població afganesa.

Però, malgrat la manca de base social, el règim talibà té l'avantatge de comptar amb un subministrament incessant de fanàtics disposats a explotar-se als carrers afganesos com a ruta cap al paradís.

Aquest factor ha estat utilitzat ràpidament pels EUA, que esperen aconseguir una ocupació estable en aquest país tan important geopolíticament i que té veïns com l'Iran, els països rics en gas de l'Àsia Central i la Xina a l'abast de la mà. L'administració d'Obama no ha apostat el seu futur polític a l'Afganistan a la balabà: la guerra afganesa és una bona guerra (essencial per tallar d'arrel el brot afganès del terrorisme internacional) i, per tant, una bona eina per mantenir unida l'OTAN.

L'OTAN es va sentir apartada en el cas de l'Iraq. L'Afganistan ha donat l'oportunitat a Washington de disciplinar els europeus perduts i frenar els talibans sorollosos.

Sobre el terreny, l'administració Obama ha recorregut a una política de fronts múltiples. Un desplegament

a l'estil de l'Iraq, però amb més de 30.000 soldats més, a Kabul, i una política agressiva d'avions espia al Pakistan per forçar Islamabad (o l'exèrcit pakistanès) a dur a terme una doble política contra els talibans. Els EUA esperen debilitar-los a través d'atemptats escrupolosament dissenyats contra santuaris talibans al Pakistan. Es tracta d'atacar els líders identificats (i a tots els que es troben a l'edifici amb ells) des d'avions espia teledirigits, els ultralleugers *drones*. Una ofensiva militar a l'estil de Fallujah (la regió que ha viscut més violència durant la guerra de l'Iraq), però a Marhaj (Helmand, Afganistan), en un intent per desmoralitzar els talibans. Tot plegat, per assegurar els talibans (i els patrons pakistanesos) en una taula de negociació. Atrapat entre el martell de la guerra al terror i l'ancora de la *profunditat estratègica*, el Pakistan abraça una mort estratègica en lloc d'aconseguir la profunditat buscada. Cada vegada que l'exèrcit pakistanès caça un talibà hi ha un atemptat suïcida, com un efecte bumerang. Segons un grup de pensament (*think tank*), l'any 2009: "Si es compten les baixes dels atacs terroristes i les de les operacions de les forces de seguretat i els seus xocs mutus, els conflictes intertribals i les incursions dels EUA i l'OTAN a la regió pakistanesa fronterera amb Afganistan, estem parlant de 12.632 persones mortes i 12.815 ferides".

ARXIU

, roda el món

IRLANDA DEL NORD · LA LLUITA I LA CULTURA DELS PAÏSOS CATALANS ATERREN A LA CAPITAL NORD-IRLANDESA

Belfast celebra el Catalan Day

Roger Sánchez
Belfast

La ciutat de Belfast va ser escenari, el primer cap de setmana de febrer, del Catalan Day, una jornada per difondre una petita part de la lluita i la cultura dels Països Catalans. Organitzat per catalanes residents a la ciutat nord-irlandesa, el cartell de les jornades incloïa activitats per la població irlandesa i d'altres pensades des de Belfast per les moltes catalanes que es van desplaçar fins a l'illa arran de la trobada. El Catalan Day va arrencar el dia 5 de febrer amb una xerrada sobre la situació política als Països Catalans. Sota el títol *What's going on in Catalonia?*, membres d'Endavant i de la CUP van exposar, a grans trets, l'anàlisi política i les principals tasques que du a terme actualment l'Esquerra Independentista arreu del país. El públic assistent -una barreja de persones catalanes, irlandeses i basques (comunitat amb una forta presència a la ciutat)- va poder escoltar l'exposició, que va repassar les principals línies de treball i va dibuixar el panorama actual.

Moment de l'actuació de la Colla Bastonera de Sant Andreu, davant del Kelly's Bar, al barri de West Belfast

El públic assistent estava format per una barreja de persones catalanes, irlandeses i basques

La xerrada va tenir lloc al Culturlann, punt de referència de la cultura gaèlica a Belfast. Aquest espai, situat a Falls Avenue -una de les artèries principals de la ciutat, ja que la creua sencera, dissortat per barris catòlics fins al centre- és un punt de trobada de nombroses expressions culturals i polítiques. Hi

podem trobar des de cursos de gaèlic fins a propostes gastronòmiques, o una llibreria amb diverses referències de lluites d'arreu i altres espais per diferents usos. Tot això converteix el Culturlann en l'epicentre de la vida associativa, tant a nivell polític com cultural, en relació a la lluita irlandesa per la seva reunificació. L'edifici és una antiga església restaurada -amb tres plantes- que destaca tant a nivell simbòlic com físic; no badades, les edificacions del voltant són majoritàriament cases baixes o bé unifamiliars.

Els actes van continuar amb un sopar, que va aplegar prop de 70 persones al restaurant del Culturlann. L'acte de germanor per excel·lència va servir perquè les persones que constitueixen la delegació catalana

Va tocar At Versaris i va fer un concert rodó, amb el públic ballant sense parar i les catalanes cantant

s'acabessin de conèixer entre si i va donar pas al concert de la nit. Va obrir l'espectacle un cantautor irlandès, que va entonar -en gaèlic i a capella- tres cançons típiques irlandeses carregades d'emotivitat. Tot seguit, una parella va sortir a l'escenari -ell amb una bandolina i ella amb una guitarra- per interpretar

cançons típiques irlandeses i versions adaptades que el públic coneixia. Els va seguir Tura, un cantant de hip-hop en gaèlic originari de Zimbabwe, que va aconseguir arrencar nombrosos aplaudiments i l'entusiasme del públic. Finalment, els catalans At Versaris es van esmerçar d'allò més per fer un concert rodó, amb el públic català que seguia les lletres i la resta que ballava sense parar. Sens dubte, va ser l'actuació més esperada i fervorosament seguida per tothom.

L'endemà al matí, la proposta política venia de Belfast. Un tour polític organitzat per Coiste -organització de suport a les expreses polítiques irlandeses- va fer que la comitiva catalana recorregués la ciutat durant més de quatre hores.

Parant atenció als punts calents d'ara i d'abans, als llocs conflictius, als murs i les portes, als museus o als monuments d'homenatge del conflicte nord-irlandès. L'explicació va anar acompanyada de fotografies i retalls de diaris.

Durant la tarda i per concloure el programa oficial, va arribar el torn de la cultura catalana. En aquest cas, va ser davant del bar Kelly's, al barri de West Belfast, on les colles bastoneres de Sant Andreu i d'Igualada van oferir una actuació d'allò més vibrant i forta. Tant que, en acabar, hi va haver una continuació espontània amb les gralles, el tabal i l'acordió, que van interpretar música i cançons tradicionals populars catalanes, cantades a cor per la comitiva.

LA XINA · L'11 DE FEBRER, ES VA RATIFICAR LA SENTÈNCIA D'ONZE ANYS DE PRESÓ PER LIU XIAOBO, UN DELS PARES DE LA 'CARTA 08'

El règim xinès fa neteja abans de cap d'any

Laija Gordi
Pequín

El Dalai Lama i el president Obama es trobaran, tant si el govern xinès vol com si no. La cita és el 18 de febrer i la Casa Blanca ja ho ha anunciat oficialment. Sembla que les relacions diplomàtiques més influents del món fa uns mesos que tron-tollen. Però, mentre els principals mitjans del món s'omplen la boca amb el fracassat idil·li entre Obama i el president xinès Hu Jintao, a la Xina -com als EUA-, passen més coses que la premsa trepitja de puntetes. Diversos analistes nord-americans apunten que els xocs recents entre els dos països (el no acord a Copenhagen, la gue-

rra de Google, la venda d'armes a Taiwan, la candidatura als Òscars d'un documental sobre els nens morts al terratrèmol de Sichuan el 2008 i, finalment, la reunió amb el Dalai Lama) són estratègies de l'administració Obama per canviar el focus d'atenció dels mitjans dels seus fracassos quotidians i actuar com a premi Nobel contra el drac negre asiàtic. Cal dir que mentrestant, i més enllà de les males cares d'uns i altres, de fet Google continua funcionant a la Xina. A més, EUA va "demandar permís" a Pequín per vendre les armes a Taiwan, segons se li va escapar a un general americà davant la premsa, corregint-se de seguida: "Se'l va informar!". I pel Partit Comunista, la resta (els Òscars, el Da-

El partit alimenta el seu poble del nacionalisme més ranci i antiamericà, una fórmula que sempre serveix per justificar la mà dura

lai Lama...) és més una falta de respecte que no pas una agressió real, i per això fan dures declaracions... és queixen, però res més. La premsa xinesa

també va plena de tots aquests enfrontaments amb *Mei Guo* -el país bonic, com ells anomenen els EUA. El partit alimenta el seu poble del nacionalisme més ranci -superior a un Occident caduc, segons un editorial del *Global Times*- i antiamericà. Un fórmula que sempre funciona si necessites justificar mà dura. L'11 de febrer, es va ratificar la sentència d'onze anys de presó per Liu Xiaobo per ser un dels intel·lectuals pares de la *Carta 08*, un document que demanava llibertats polítiques i socials a la Xina. No va servir de res la suposada pressió internacional dels EUA i la UE, ni tampoc la de moltíssimes organitzacions. Tampoc la demanda expressa de quatre alts funcionaris del mateix Partit per la se-

va llibertat. El dia abans, es va fer pública la sentència a Tan Zuoren: cinc anys de presó per investigar el nombre d'infants morts durant el terratrèmol de Sichuan a les moltes escoles que van caure, mentre alguns edificis més vells van aguantar. El mateix dia es va saber que un jove obrer va ser condemnat a divuit mesos de treballs forçats en un camp de reeducació per militar al Partit Democràtic Xinès, amb seu a l'exili. "Sempre he volgut participar en la política del meu país i canviar les coses", deia el jove a la seva defensa. Així va començar l'any del Tigre, que arrencava la nit del dia 13 de febrer. Els xinesos i les xineses, tirant pedrats i focs artificials, van oblidar i es-pantar tots els *mals* esperits.

HAÏTÍ · EL PAÍS CARIBENY ÉS L'ÚNIC QUE S'HA NEGAT A RATIFICAR L'ACORD COMERCIAL AMB LA UNIÓ EUROPEA

Lliure comerç i neoliberalisme, els altres terratrèmols pels haitians

Carles Soler (Veterinari sense Fronteres), Tom Kucharz (Ecologistes en Acció) i Iolanda Fresnillo (Observatori del Deute en la Globalització) Haití / Barcelona

El govern espanyol ha expressat, durant els darrers mesos i a diferents escenaris, el compromís de la presidència espanyola de la Unió Europea (UE) d'avançar i arribar a acords comercials amb diferents regions llatinoamericanes. Ja el 2002, la UE va iniciar les negociacions per un Acord de Partenariat Econòmic (coneguts com EPA) amb els quinze països caribenys reunits al CARIFORUM, inclòs Haití. Sis anys més tard, els països del CARIFORUM van signar l'acord de lliure comerç amb la UE, envoltats de mobilitzacions de la societat civil i intensos debats als parlaments caribenys. Haití és l'únic país que no ha ratificat l'acord. Tot i que el 10 de desembre de 2009 el govern de Preval va acabar signant l'acord amb la UE, la forta oposició de la societat civil haitiana ha aconseguit frenar la seva ratificació al parlament.

Una de les fites assolides per la Unió Europea al Carib és la "lliure entrada" d'empreses europees de serveis

L'acord del CARIFORUM obliga els països caribenys a eliminar els aranzels d'un mínim del 80% de les importacions de la UE per un període de quinze anys; oferir accés lliure als inversors europeus, en especial en minerals, petroli, gas, terres i fusta; garantir als inversors europeus, com a mínim, les mateixes condicions que els inversors nacionals, i eliminar les limitacions sobre la propietat estrangera de les empreses. Una de les fites assolides per la UE és la "lliure entrada" d'empreses europees de serveis com la banca, les asseguradores, el transport, les telecomunicacions, els hotels o els operadors turístics. També s'inclou l'obligació de reformar els monopolis estatals i les empreses públiques, o d'introduir lleis per fer complir els drets de propietat intel·lectual. Els interessos de les grans empreses de serveis europees han sortit clarament beneficiats de la signatura de l'acord i les empreses locals no tenen cap opció de competir amb els gegants europeus. La liberalització del sector dels serveis acaba tenint conseqüències importants sobre la ja minsa cobertura dels serveis públics bàsics per les poblacions.

A la liberalització dels serveis, també s'hi afegeix una extrema desregulació financera, fet que impedirà

Reunió d'organitzacions pageses a Jacmel, Haití

que els països caribenys assumeixin la sobirania econòmica i reformin el seu sector financer. La desregulació financera també deixa la porta oberta, com s'ha vist en el passat recent, a l'especulació amb els preus dels aliments i, en conseqüència, a les crisis alimentàries com la que va viure Haití l'any 2008.

En definitiva, la liberalització de les inversions enforteix la presència de grans multinacionals i destrueix l'economia local de les petites i mitjanes empreses, situació que porta a la destrucció de llocs de treball. Amb aquests acords comercials, es reforça el model basat en l'agroexportació i la industrialització del camp, amb enormes impactes socioambientals que perpetuen les causes estructurals de la pobresa, la misèria i l'atur. Haití és un cas exemplar dels impactes d'aquest tipus de polítiques, intensificades pels acords comercials de la UE.

Camp de proves del model neoliberal

Les polítiques de liberalització han estat imposades als països empobrits per diferents vies des de fa dècades. Haití ha estat un dels països que ha patit de forma més cruenta la imposició del model neoliberal. Si bé fins a la dècada dels 70 Haití va ser autosuficient en arros, que és la base de l'alimentació de la seva població, actualment depèn de les importacions d'aquest i altres cereals. L'any 2004, per exemple, la producció local va cobrir només el 43% de la disponibilitat alimentària nacional i la resta va ser

cobert amb importacions (52%) i ajuda alimentària (5%).

Durant la dècada dels 80, el país va iniciar un procés de liberalització i d'ajustament estructural controlat pel Fons Monetari Internacional (FMI) i el Banc Mundial (BM). Els préstecs atorgats per aquestes institucions les darreres tres dècades i les promeses d'al·leugeriment del deute han anat acompanyades per condicions de liberalització comercial i fi-

Els excedents de gra que envien la Unió Europea i els Estats Units suposen una amenaça pels cultius locals

nancera, o per la privatització de les empreses i els recursos estratègics de l'Estat. El 2005, per exemple, el BM va atorgar un préstec destinat a la privatització de les empreses públiques d'aigua potable, electricitat, telefonia i ports i aeroports.

Aquest procés ha portat Haití a ser el país més obert a nivell comercial d'Amèrica Llatina. La major part dels productes agropecuaris bàsics com l'arros tenen un aranzel o, fet que ha portat a la destrucció d'una part molt important de l'estructura

productiva nacional. En aquest marc, l'any 2008, va tenir lloc una alça desmesurada del preu dels aliments. Aquesta pujada no només va portar a una crisi alimentària greu, sinó a la revolta de ciutadanes i camperoles, que es van llençar al carrer com a protesta per la desatenció dels problemes de la població per part del govern. El reclam de suport a les productores locals per la necessària reforma agrària integral i la crida per una política de sobirania alimentària es van situar al centre de les protestes.

La reconstrucció que necessita Haití

El terratrèmol que va assolir Port-au-Prince fa un mes va trobar un país totalment desolat per l'aplicació del model neoliberal. Segons com s'afronti la reconstrucció, es pot produir un aprofundiment d'aquest model o una rectificació necessària i l'aposta per un nou model de desenvolupament.

De moment, l'èxode de milers de persones que han fugit de Port-au-Prince a les zones rurals pot tenir un alt impacte dins aquest medi. Les famílies camperoles adverteixen que aquest èxode està portant al consum de llavors que es guardaven per la sembra. A aquesta situació, s'hi afegeixen els impactes nocius que pot tenir l'entrada incontrolada de grans quantitats d'aliments dels programes d'ajuda. L'enviament d'excedents de farines i grans que arriben, sobretot, des dels Estats Units i la UE, probablement transgènics, suposa una amenaça pels cultius i les llavors locals.

Davant aquesta situació, les organitzacions i plataformes haitianes estan reaccionant de forma immediata i constructiva. Les organitzacions camperoles comencen a posar en marxa propostes com la distribució de llavors de cicle curt per evitar la pèrdua de llavors locals i ecològiques. Un dels grans reptes a curt termini és que es garanteixi la implicació i l'apropiació per part de les organitzacions socials haitianes del procés de reconstrucció, perquè aquestes siguin les protagonistes del seu disseny i la seva execució. Només així es pot garantir un nou model de desenvolupament.

> La Cimera Enlazando Alternativas arriba a Madrid

Madrid acollirà, del 14 al 16 de maig, la cimera dels pobles Enlazando Alternativas, on diferents organitzacions i moviments socials d'ambdues ribes de l'Atlàntic es trobaran per continuar lluitant juntes contra el lliure comerç, per denunciar la responsabilitat de les transnacionals i els governs europeus en les violacions sistemàtiques dels Drets Humans i per caminar cap a un model de sobirania alimentària.

, expressions

cultura@setmanaridirecta.info

Llum entre boires

Pau Juvillà i Ferran Dalmau recuperen en un llibre la història oblidada de l'Exèrcit Popular Català (EPOCA), l'organització armada clandestina impulsada per Jaume Martínez Vendrell

La repressió contra EPOCA va crear les bases de les primeres organitzacions antirepressives de l'independentisme modern

Ricard Vilaregut
expressions@setmanaridirecta.info

No fa pas massa, en sabem una mica cosa i, de fa uns anys, en comencem a saber una mica més. No parlem dels mapes del temps, de les noves formes que adquireix el capitalisme tecnològic ni del vol de la papallona quan està en zel. Parlem, senzillament, de totes aquelles persones que es van deixar la pell en l'antifranquisme, homes i dones que també van fer país, tot i que no se'ls reconegué en una època –mai millor dit– en què no era gens fàcil fer-ho. Una colla de gent que van fer servir unes eines i uns mètodes –els sabotatges, la

col·locació d'artefactes explosius, la violència política en definitiva– que, amb més o menys intensitat, formaven part del repertori d'activisme de tota una generació, moltes persones de la qual, per cert, han format part de l'elit política que ens ha governat.

EPOCA, l'exèrcit a l'ombra, escrit pels lleidatans Pau Juvillà i Ferran Dalmau i publicat a l'editorial El Jonc, parla d'aquests homes i dones que s'ho van jugar tot i no van guanyar res en el camp de la reivindicació nacional. El llibre ens explica la formació, l'activitat i el final d'una de les organitzacions armades que van actuar durant el anys 70 a casa nostra i posa un èmfasi especial en el concepte *actuar*

perquè, a diferència dels seus activistes contemporanis, no es passaven el dia debatent en assemblees ni escrivint llarguíssims textos amb paraules enrevessades com *transmutació* o *alienació*. Anaven al gra, sense massa elaboració teòrica, o almenys això és el que sembla.

Exèrcit a l'ombra

Pensat com un exèrcit a l'ombra –d'aquí l'encertat títol del llibre– que pogués defensar una hipotètica proclamació independentista durant la transició, a l'estil de l'octubre del 36, EPOCA va ser fruit del seu impulsor i ànima, el *cardonista* –en referència a Daniel Cardona, líder del grup independentista fundat el 1916 Nosaltrés Sols!– Jaume Martínez Vendrell. Gràcies a la seva experiència com a comandant de l'exèrcit republicà, Martínez Vendrell va convertir EPOCA en una autèntica organització militar... i clandestina. Com es pot ser una organització militar i romandre en la clandestinitat en temps de dictadura? Com es pot entendre que una organització armada no reivindicui les seves accions i que no se li conegui un cartipàs ideològic, més enllà de l'objectiu nacional pel qual lluitava? Doncs aquí, precisament, rau l'interès i l'especificitat d'EPOCA. El cos central del llibre el formen les explicacions dels autors sobre què era, d'on sorgia, on volia anar a parar, com es comunicaven els seus membres, les anades i vingudes dels activistes, les seves accions variades d'entrenament i sabotatge i els dos grans atemptats mortals que se li atribueixen –l'alcalde franquista Viola i l'empresari Bultó.

El tractament del cas Batista i Roca mereix un punt i a part en dos sentits: d'una banda, per la descripció del llarg procés judicial que va fer

no a la repressió contra els independentistes

COMITÈ DE SOLIDARITAT AMB ELS PATRIOTES CATALANS

seure a la banqueta dels acusats d'un tribunal europeu l'Estat espanyol –amb l'afegit que va perdre la sentència– i, de l'altra, per l'aportació que fan els autors sobre la participació del cèlebre Batista i Roca en tot plegat (que no desvetllem, cal llegir el llibre). El treball també confirma el paper d'EPOCA en la configuració de l'organització armada Terra Lliure –amb la seva aportació de l'experiència militar– i, de retruc, en el primer òrgan antirepressiu de l'independentisme català modern, Socors Català, que va ser el precursor dels determinants Comitès de Solidaritat amb els Patriotes Catalans (CSPC).

EPOCA, l'exèrcit a l'ombra omple un buit en la historiografia de l'independentisme català i posa una mica de llum a les boires espesses que envoltaven una organització armada que tothom sabia que existia, però sobre la qual poca gent s'atrevia a escriure, més que res, per la manca de documents propis i per les dificultats d'accedir a les protagonistes. A banda del seu valor historiogràfic, el llibre ens ajuda a entendre els durs orígens de l'independentisme modern –que, per molta gent, arrenca amb el naixement del PSAN, a finals dels anys 60– i

a donar-nos que, des d'una perspectiva històrica i comparativa amb el moment actual, l'independentisme és un dels moviments amb més trajectòria ascendent dins la Catalunya recent.

QUÈ APORTA?

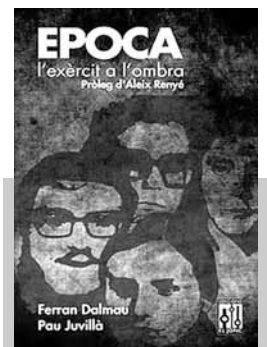
El llibre investiga un dels episodis menys coneguts i confusos del nacionalisme català a través d'entrevistes a exactivistes i col·laboradores de l'organització. I aquest és, precisament, el gran valor afegit del llibre de Juvillà i Dalmau, que han entrevistat un bon grapat d'aquestes persones –més de 25–, bona part de les quals no volien parlar fins ara, ja que van abandonar la militància política sense haver estat identificades per la policia espanyola. Una feinada en el treball de camp i d'investigació que cal valorar i aprofundir.

QUÈ FALLA?

La narració del naixement, la vida i la defunció de l'organització es fa sense citar les fonts, orals o escrites. Això pot dificultar el debat sobre les informacions i les sentències fetes pels autors al llibre, que poden ser interpretades i corregides en un futur. També hagués estat bé, donada la legítima posició subjectiva dels autors i de l'editorial, introduir algun element de valoració crítica del fenomen que estudien.

QUÈ FALTA PER EXPLICAR?

Si bé s'expliquen alguns aspectes inèdits sobre l'independentisme dels anys 70, no se n'acaben de desvetllar d'altres –desconeixem si per impossibilitat o per manca de confidencialitat amb els entrevistats– com, per exemple, el paper del nacionalisme conservador en general i la protoconvergència en particular. Fet i fet, EPOCA era més aviat fill del Front Nacional de Catalunya.

ÈPOCA, l'exèrcit a l'ombra

Ferran Dalmau i Pau Juvillà.
Editorial El Jonc.
Desembre 2009.

EXPOSICIONS

Mostrar la impunitat

L'artista Montse Pérez barreja teixits i opressions en una nova exposició

Estel Barbé
expressions@setmanaridirecta.info

"E ns hem acostumat a no escoltar, a no veure, a no sentir". L'artista barcelonina Montse Pérez inaugura una nova exposició compromesa i centrada en un concepte que socialment molesta: la impunitat. *Uruz* es presenta com la punta de llança de la denúncia de la impunitat anònima, d'aquella del dia a dia, que Pérez defineix així: "És com si duguéssim una burca amb la qual ens amaguem i que ens protegeix de la nostra realitat".

L'artista empra els teixits i els seus múltiples gèneres per intentar plasmar la realitat de les opressions diàries i submergides a través de màscares, sacs, retalls i fils gruixuts en un to conjunt ocre i malmès. Amb aquesta nova entrega, Pérez reprèn les instal·lacions fetes amb el teixit, com va fer a *Viatge a Itaca*, un homenatge a la cultura de la costura barrejada amb la pintura que va estrenar al Centre de Cultura de Dones Francesca Bonnemaison ara fa dos anys.

Montse Pérez continua, així, la seva trajectòria en les arts plàstiques barrejades amb els nous conceptes estètics, que ja ha anat plasmant en

les exhibicions individuals i col·lectives de les quals forma part des de 2006 i acollides, sobretot, a centres cívics de Barcelona. Alhora, continua deixant empremta, no només sobre la tela, sinó també a les consciències visitants.

Uruz. Reflexions sobre la impunitat

Montse Pérez.
FINS EL 15 DE MARÇ.
LA LLOTJA. C. Pare Manyanet, 40.
Barcelona. ENTRADA GRATUITA.

ARTS ESCÈNIQUES

La mort abans d'hora

La companyia Somni al Terrat, a la recerca del record

Estel Barbé
expressions@setmanaridirecta.info

La companyia Somni al Terrat comença l'actuació traslladant un dilema important al públic: imaginar que s'ha d'escollir un record de tota una vida -un de sol- i capturar-lo amb una càmera màgica. La resta, simplement desapareixerà. Amb aquesta angouxa inicial, *100 (one hundred)* aposta fort per una adaptació catalana del text de la companyia anglesa Theimaginarybody, en aquesta ocasió dirigida per Sergi Corbera. Amb sis actrius i actors a l'escenari, *100* trasllada la mirada freda i alhora espiritual de quatre personatges que han mort abans d'hora. Els personatges es troben als llimbs, a l'espera d'incorporar-se a l'eternitat. Per fer-ho,

però, hauran d'escollir el seu record més perfecte, aquell trosset de memòria d'una gesta identificadora. El

100 (one hundred)

Companyia Somni al Terrat.
FINS EL 28 DE FEBRER.
NAU IVANOW. C. Hondures, 28-30.
Barcelona.
ENTRADA: 12 EUROS.

viatge pels records també els permetrà veure què és allò que han perdut o abandonat durant el camí i en què hagués pogut convertir-se. L'aposta no és fàcil i els records s'acumulen en una posada en escena sòbria i enigmàtica, on es veu clarament la mà del director, que vol destacar el treball d'interpretació i que aquests cossos que es mouen sobre l'escenari siguin l'únic motor que fa rutilar l'espectacle.

MÚSICA

Experiències electroacústiques i bucòliques

Manafon

David Sylvian.
Samadhisound, 2009.

Ignasi Franch
expressions@setmanaridirecta.info

Des que va deixar el grup Japan, David Sylvian ha mostrat l'evident desig d'alternar elapés de pop artístic, estilísticament oberts, amb obres de caire experimental en col·laboració amb Holger Czukay (Can) o Robert Fripp. Fa uns anys, però, Sylvian va anunciar que s'havia fet gran per continuar cantant pop. *Manafon* evidencia la fermesa de la seva decisió d'abandonar el *mainstream* i de mostrar-se com una lògica continuació de l'àrid i espinós *Blemish*. El nou treball és, potser, encara més compacte: menys dissonant a les peces més extremes, però també sense el contrapunt d'incloure un tema com "A fire in the forest", la bellíssima cloenda avant-pop del disc de 2003.

A *Manafon*, el lletrista i vocalista compta amb músics d'arreu del

món, com Otomo Yoshihide, Christian Fennesz o Evan Parker. Uns aporten creació i manipulació electrònica de sons; altres, sons orgànics que cal respectar en la seva puresa o bé reformular. Els recitats existencialment abatuts de Sylvian són l'element dominant i cohesionador, acompanyats d'entorns musicals propers a la clàssica contemporània o a l'electroacústica experimental de Parker i companyia. Els artistes semblen voler construir espais sonors paranarratius -a més d'estètics- i defugir les continuïtats rítmiques o melòdiques, tot dibuixant mitjançant pinzellades impressionistes improvisades i afegint capes i capes de reaccions. El resultat és un disc difícil, una fantasmagoria boirosa ben representada a la mateixa portada del disc: un paisatge bucòlic i, alhora, amenaçant que remet a Emily Dickinson, poeta de la bellesa tèrbola referenciada a l'àlbum.

MÚSICA

Avant-rock electrònic d'estudi

Quiver

KTU.
Westpark Music, 2009.

Ignasi Franch
expressions@setmanaridirecta.info

Trio peculiar format per l'acordionista Kimmo Pohjonen i la poderosa secció rítmica del King Crimson de finals de segle, KTU va debutar com a quartet amb una fogosa selecció d'interpretacions d'avant-rock electrònic en directe. A canvi de perdre un xic de radicalisme, a l'estudi, el grup guanya en diversitat (hi ha més espai pel folk

nòrdic, o per un cert preciosisme contingut, hereu de la música ambient) i, potser, en accessibilitat. Hi continuen apareixent peces contundents, però també s'hi inclouen talls atmosfèrics, algun acostament a l'èpica del rock progressiu (infestada de metal) i una peça bella com "Wasabi fields". El resultat potser és més convencional -i també més estructurat- però continua essent molt estimulante.

A CADA POBLE, A CADA CIUTAT VOTEM PER L'AUTODETERMINACIÓ

Entitat Cultural i Esportiva www.entitatger.cat
C/ Del Pi, 25 08910 Ribes, Garraf (Països Catalans)

Cooperatives de Treball de Catalunya

Som a Sants, al servei de les cooperatives

c. Premià, 15, 1a planta 93 318 81 82
www.cooperativestrebball.coop

COPA MENS-TRUAL... L'ALTERNATIVA ALS TAMPONS.

Laciutatinvisible
www.laciutatinvisible.org

RIBES 35 BARRIS - 08014 BCN - 93 298 99 47

Una altra manera de treballar és possible

oferta demanda .net

MERCAT SOCIAL

Informa't de totes les ofertes disponibles al sector de l'economia social i solidària

www.ofertademanda.net

, expressions

LIBRES

Màgia, droga i amor armat

La Felguera reivindica el llegat de Mothefuckers!, un col·lectiu contracultural i insurreccional que va sacsejar Nova York als anys 60

Cesc Monbrau
expressions@setmanaridirecta.info

Hi ha qui pensa que els Motherfuckers! van ser "un grup de happening, performance i artistes conceptuals format el 1967 al Lower East Side de Nova York" (John Mc Clery, *Hippie Dictionary*). Wayne Kramer exclamà: "Eren gent molt desagradable: barbuts, grossos, bel·ligerants, lletjos, perdedors i durs". Todd Gitlin els va classificar com "una mena de Hell Angels amb manifestos polítics". Abbie Hoffman, líder destacat del moviment hippy als Estats Units, va ser més taxatiu a l'hora de definir-los: "Vivien com rates". En qualsevol cas, existeix un denominador comú en totes aquestes afirmacions. Aquest grup format per artistes outsiders, anarquistes no adscrits i altres minories diverses de Nova York, ben tocats pel dadaisme i amb una forta sentor mística, no deixaven ningú indiferent.

Motherfuckers!, De los veranos del amor al amor armado (La Felguera Ediciones, 2009) no és només la presentació d'un grup amb un discurs estripador i que promulgava l'autodefensa armada en plena eclosió del moviment hippy. És molt més: es tracta d'un treball important de contextualització històrica i social, de recerca i compilació de textos, fotografies i altres referències, que aconsegueixen dibuixar un esquema prou entenedor del que van ser els convulsos anys 60 als Estats Units d'Amèrica i, més concretament, de les lluites contraculturals al nord del continent americà.

Up Against the Wall, Motherfuckers! Aquest volum és d'aquells que enganya i molt. També sorprèn. Les fronteres del propi grup protagonista -anomenat Up Against the Wall, Motherfuckers!- són desbordades per un potent pròleg de Servando Rocha, membre del desaparegut Col·lectiu de Treballadors Culturals La Felguera (ara Sociedad Secreta La Felguera). El text de Rocha és un exercici de buidat i síntesi històrica feta a imatge i semblança d'una festa sorpresa. Una festa en què, lluny de quedar-se en les simples anècdotes, l'autor fa coincidir figures tan disperses i reconegudes com Valerie Solanas (la dona que va intentar matar Andy Warhol, fundadora del moviment Scum), Murray Bookchin (anarquista de pensament i també d'acció, amb un discurs ecologista i de democràcia directa molt avançat al seu temps), els germans Wise (motors del grup anglès anomenat King Mob), Abbie Hoffman (líder del moviment hippy), Wayne Kramer (líder de MC5, mítica banda de rock nascuda el 1964 a Detroit) o Ben

Up Against the Wall Motherfuckers!, grup amb un discurs estripador i que apostava per l'autodefensa armada en plena eclosió del moviment hippie als EUA

Morea (ex-Black Mask, Motherfucker i erigit per Valerie Solanas com l'únic home que quedaria viu després que Scum es fes amb el control de la societat).

Criminals polititzats

Es fa difícil definir els Motherfuckers! amb un sol concepte. Entre l'allau de reaccions i definicions que provoca l'actitud i l'ideari d'aquest grup, els editors proposen una fórmula prou cridanera, molt ajustada al tarannà del grup. "No eren hippies, ni tampoc una organització política. Eren una banda de carrer polititzada, un tribu i un clan revolucionari, un obscur grup d'afinitat convertit en una veritable família".

En qualsevol cas, els Motherfuckers són el resultat del procés evolutiu de diversos grups anteriors forjats al Lower East Side de Nova York, com els Black Mask, que produïen un *fanzine* de títol homònim. Aquesta publicació és, precisament, l'eix central del volum editat per La Felguera. El llibre recull el contingut íntegre dels deu números d'aquesta revista editada a Nova York entre el novembre de 1966 i el maig de 1968. L'edició també inclou diferents manifestos i il·lustracions generades per aquests grups proclius al canvis de

nom. International Werewolf Conspiracy from Hell, Up Against the Wall, Motherfucker! o Armed Love són alguns dels noms que hem d'anar assimilant a mesura que avança el relat dels fets, sempre intentant no sortir de l'atmosfera insurreccional que es desprèn del mateix text i que, alhora, ajuda a entendre millor uns continguts que supuren místicisme i passió desenfrenada a dojo.

DVD

Quemado por el Sol

(Avalon-Filmoteca FNAC, 1994)
Director: Nikita Mikhalkov.
Guionistes: Rustam Ibragimbekov, Nikita Mikhalkov.
Durada: 146 minuts.

Nikita Mikhalkov (*Ojos negros*) va triomfar internacionalment amb una experiència cinematogràfica proteica, bella en la forma, humana en les interpretacions i diversa en els continguts. El comandant Kotov mira de gaudir d'un diumenge tranquil al camp, tensat arran de l'aparició de l'amant de joventut de la seva dona, Dimitri. Amb ell, arriba la influència fosca

de l'estalinisme de les purgues i es trenca l'equilibri entre la convivència del protagonista (heroi revolucionari) i la seva muller (provinent de la petita burgesia de l'època tsarista). Començant amb maneres de comèdia amable i tendra, la pel·lícula va obrint-se al dramatisme elegiac i acaba afirmant-se com una crítica política dura i abrupta. IGNASI FRANCH

DVD

Policía Python 357

(Cameo, 1975)
Director: Alain Corneau.
Guionistes: Alain Corneau, Daniel Boulanger
Durada: 121 minuts.

Amb els seus primers llargmetratges, Alain Corneau va oferir aportacions interessants a la tradició del cinema negre francès, que acabava de patir la pèrdua d'un dels seus millors creadors, Jean-Pierre Melville. Sense igualar el laconisme de les millors obres d'aquest, *Policía Python 357* és un *noir* notable, en la línia de sobrietat de Melville. L'enigmàtica amant

d'un policia és assassinada i el detectiu haurà d'obstaculitzar una investigació que, si evoluciona, l'assenyalarà a ell. Corneau es beneficia de l'emoció derivada d'aquesta trama amb un protagonista en perill constant i ofereix alguns moments antològics. El desenllaç, sec, es podria millorar a efectes dramàtics, però resulta d'una ambigüitat moral refrescant. I.F.

DVD

Hombres de Aran

(Filmax, 1934)
Director i guionista: Robert J. Flaherty.
Gènere: Documental.
Durada: 76 minuts.

Un dels pares del documental, Robert J. Flaherty, va mostrar el seu interès per fixar realitats i maneres de viure en desaparició per la posteritat. Ho va fer amb *Nanook el esquimal* i ara hi torna amb l'escenificació de la quotidianitat tradicional dels habitants de les inhòspites i rocoses Illes Aran. El realitzador es va prendre algunes llibertats i va endurir les condi-

cions de vida dels pescadors per assimilar-les a les que havien viscut unes dècades abans. Resta, però, la bellesa de les imatges, el seu valor antropològic -un cop conegut el mètode Flaherty...- i també alguns treballs de muntatge interessants (en ple procés d'establiment de les convencions del cinema sonor) que cerquen emocionar l'espectador. I.F.

DVD

Sólo con tu pareja

(Versus, 1991)
Director: Alfonso Cuarón.
Guionistes: A. Cuarón, Carlos Cuarón.
Durada: 90 minuts.

Un creatiu publicitari espem el seu enginy per dilatar els seus terminis d'entrega de les feines i aprofitar el temps per anar-se'n al llit amb totes les dones que pot seduir. Després d'una nit boja, patirà la venjança d'una amiga despitada. El mexicà Alfonso Cuarón, futur director de *Y tu mamá también* o *Hijos de los hombres*, va debutar amb aquesta

comèdia dramàtica que dirigeix la seva mirada cap a l'*indie* nord-americà dels anys 80 i inicis dels 90, equidistant entre el radicalisme *underground* i l'absorció hollywoodiana. Humor desconcertant, poesia de la quotidianitat idealitzada i pinzellades de desesper existencial es combinen en un petit conte sobre l'egoisme en les relacions sentimentals. I.F.

CAMPANYES

Entrepobles fa 20 anys i diu que la cooperació s'allargarà molts anys més

Dissabte 27 de febrer 2010

vint anys entrepobles

18'30h XERRADA
LA TRANSFORMACIÓ SOCIAL A AMÈRICA LLATINA
-GABRIELA SERRA MEMBRE D'ENTREPOBLES
-LOURDES PALACIOS DIPUTADA DEL FMLI
-OSCAR VEGA MEMBRE DEL GRUP "LA COMUNA" DE BOLÍVIA

21h CONCERT (entrada gratuïta)
FELIU VENTURA (cançó)
Yacine & the Oriental Groove (rock Bereber)
REBELMADIAQ SOUND (jamaican sound)

Organitza:
Col·labora:

La Farinera del Clot
C/ de la Farinera del Clot, 10, Barcelona, 08018

Alex Guillamón
expressions@setmanaridirecta.info

Entrepobles va néixer a finals dels 80, impulsada per la Coordinadora estatal de Comitès de Solidaritat, que va ser el principal referent del moviment de solidaritat. Aquest moviment, fonamentat en el treball de base i militant de centenars de grups locals solidaris, va anar perdent empena a començaments dels 90, amb el desànim i la desmotivació d'una majoria dels qui l'havien alimentat, amb la sortida del govern del FSLN a Nicaragua i amb les poques perspectives de canvis estructurals que s'entreveïen amb els Acords de Pau al Salvador i Guatemala.

Des de llavors, Entrepobles ha estat implicada en els moments de mobilització al voltant de temes vinculats a la solidaritat internacional que s'han anat succeint: les acampades del 0,7% i la reivindicació d'unes polítiques públiques de cooperació transparents i lliures d'ingerències comercials, polítiques i militars; la solidaritat amb la rebel·lió zapatista; les mobilitzacions i iniciatives contra el deute extern, com la consulta popular (que enguany compleix deu anys), i -ja en la dècada actual- les

diferents expressions del que s'ha anomenat *moviment antiglobalització*, amb els seus fòrums i algunes (menys) mobilitzacions.

Pràctica de l'ajut mutu

Més de dues dècades després, Entrepobles continua construint i defensant un model de solidaritat que no consisteix a *ajudar* els països empobrits a *eradicar la pobresa*, sinó en l'ajut mutu entre organitzacions i persones que -cadascuna des de la seva diferent conjuntura i història- estan compromeses en la transformació social de les injustícies i en la defensa dels béns (naturals i socials) comuns davant la depredació capitalista. Un model fonamentat en l'activisme ciutadà crític, més que en el desenvolupament d'estructures *empresarials*. Per això, segons Entrepobles, "el principal àmbit d'actuació ha de ser el nostre propi entorn". També pensen que "la solidaritat no ha de ser una forma d'evadir el compromís amb la realitat més propera". Per això, segons indica el col·lectiu, "les iniciatives concretes en què cooperem, tant a l'Amèrica Central com a Cuba, a l'Àrea Andina o al Marroc, no són sinó formes d'assaig i aprenentatge mutu permanent d'una estratègia i determinació constants

d'acompanyar els sectors més exclosos per promoure el canvi individual, social i polític (incloses els injustícies de gènere)".

Afortunadament, "al món no només hi ha afany de lucre i addició al consum il·limitat", també hi ha molta gent que treballa (com Entrepobles) per "trobar formes velles i avantguardistes alhora" per produir aliments i oferir i intercanviar serveis: "Cuidar els béns naturals comuns; defensar amb la pràctica drets i llibertats; teixir convívencies; construir ciutadania activa i responsable; repartir millor les cures i els afectes; comunicar idees i projectes; crear pensament lliure i realment científic; encomanar el somriure del compromís i vincular i retroalimentar internacionalment aquestes experiències".

Els 20 anys que aquest col·lectiu vol celebrar amb tothom el dia 27 de febrer a La Farinera del Clot "no són tant aquests que han passat des de la constitució d'Entrepobles, sinó els propers, en què volem mantenir aquest compromís".

Expressió Directa Cicle de músiques crítiques

Feliu Ventura.
Yacine and the Oriental Groove + PD Rebelmadiaq.
27 de FEBRER - 21h.
Centre Cultural La Farinera.
Entrada gratuïta.

Entrepobles, a la nit d'Expressió Directa

Xavier Urbano
expressions@setmanaridirecta.info

Entrepobles celebrarà el proper 27 de febrer els seus 20 anys. L'oportunitat de poder enllaçar aquesta col·laboració amb el cicle Expressió Directa s'ha materialitzat en el concert que tindrà lloc a la Farinera del Clot i que comptarà amb la participació de Felu Ventura, Yacine and the Oreintal Groove i les notes finals de Rebelmadiaq sound. Serà una bona oportunitat per tornar a veure Felu Ventura i per escoltar el nou projecte de Yacine, que revisitarà temes

de les seves anteriors bandes, situat en la línia de les seves últimes col·laboracions amb Speed Caravan. Finalment, Rebelmadiaq estrenarà nou presentador i assegurarà un final de festa marca de la casa. El concert serà la tercera cita del cicle Expressió Directa i ens situarà a l'equador de la seva programació.

A la tarda, hi haurà una xerrada amb representants d'organitzacions d'El Salvador i Bolívia que vol fer-nos arribar l'estat actual de moltes de les lluites de l'Amèrica Llatina i reivindicar un model de cooperació que es troba lluny de les fórmules practicades per moltes ONG.

A LA CANTONADA

HISTÒRIA

La revolució cultural

Roger Costa Puyal

La revolució cultural que es va viure arreu del món després de la Segona Guerra Mundial va canviar la manera de viure i d'entendre la vida i el món d'una manera tan profunda i radical que, a les generacions que hem nascut a partir dels anys 70, ens costa molt de concebre. No en som conscients. Nosaltres ja som filles d'aquest nou món, els nostres pares han viscut els canvis i els nostres avis amb profundeïnes entenen el que està passant, ja que la seva vida transcorria com havia transcorregut la dels seus avis i la dels avis dels seus avis. Els canvis, en principi, van ser molt bons, però amagaven clàusules amb la lletra molt i molt petita. I és que, el control cultural és la millor arma que tenen els poderosos per sotmetre els pobles, millor que la força, millor que els diners. Això, ho han demostrat de sobres les religions monoteïstes que han dominat la vida de molts milions de persones amb la simple, innocent, inútil i increïble amenaça del patiment etern després de la mort. Segle rere segle. Així doncs, els canvis van ser cap a millor. Precisament, la influència de l'Església va decaure i la família tradicional es va desfer. Es tractava de trencar definitivament amb el món antic, d'obrir-se a la modernitat alliberadora. La moral reaccionària i catòlica tradicional es va enfonsar, la dona es va alliberar de l'home gràcies a la independència econòmica. La generalització de l'ensenyament secundari i la universitat van crear el fenomen de la ruptura generacional. Els fills sabien més que els pares i, per tant, no acceptaven les seves normes i, a més, es podien independitzar abans, cosa que demostrava el seu poder adquisitiu creixent.

Els canvis econòmics van ser claus. La pagesia es va reduir a poc més del 10% en només 20 anys. Les ciutats -i les xarxes de transport per unir-les- van acollir l'emigració del camp. La prosperitat econòmica va augmentar el nivell de vida dels treballadors i treballadores i va delmar la seva unitat. Els treballadors més qualificats es van allunyar de les reivindicacions de classe. La possibilitat de contractar mà d'obra barata immigrada o la pròpia deslocalització van

contribuir a la crisi del món obrer. D'altra banda, la tecnologia i la privatització de la vida (televisió, vídeo, telèfon) van fer que la vida comunitària caigués en picat. Així mateix, les polítiques liberals hi van contribuir amb la seva aposta pels valors individuals.

El que va succeir aleshores, durant els anys 70, és que es va produir un buit de valors. La cultura tradicional, conservadora, reaccionària i catòlica va entrar en crisi. Però la seva oposada -la cultura popular, obrera i comunitària- també va entrar en crisi, arrossegada per la pròpia crisi del moviment obrer. Aquesta era l'altra cara de la moneda, la lletra petita del contracte.

El buit, el va omplir el capitalisme amb el pensament únic. L'ensenyament s'havia generalitzat, sí, però estava controlat per l'Estat, que inculca uns valors determinats. La tercera revolució industrial, altrament anomenada revolució tecnològica, va contribuir a la privatització de la vida. La globalització va fer que aquests canvis es generalitzessin arreu del món d'acord amb el model occidental. El bastíssim creixement dels mitjans de comunicació de masses va materialitzar el canvi de mentalitat. I el neocolonialisme va permetre mantenir el nivell de vida prou alt per continuar la farsa.

El buit de contestació social que es va viure als anys 80 va ser la contestació que el cicle estava tancat i el model cultural ja havia canviat definitivament. La dona i el fill ja no havien d'obeir cegament el pare, sinó el mercat, el nou Déu. Des d'aleshores, el pensament únic està totalment instal·lat a les nostres ments: la competència, l'individualisme, el consumisme, l'obediència, la fe en el progrés i la tecnologia, la fe en l'Estat paternalista i protector, etc.

Aquesta és la nova religió. Un cop més, el control cultural és el que ens manté lligats. Una cadena que no és física, sinó mental i que només pot trencar cadascú dins el propi cap. Abans, ens amenaçaven amb l'infern i ens prometien el cel; ara, ens amenaçen amb una apagada digital i ens prometen que el capitalisme funcionarà sempre ell tot sol, gràcies a l'oferta i la demanda, com per obra divina. Nous temps, velles amenaces. Però, com deia Sebastian Faure: "Déu és una hipòtesi inútil".

, agenda directa

AIGUAFREDA

Dilluns 22 de febrer
Presentació del llibre 'Creyeron que éramos rebaño' de Jesús Giráldez Macía
 Investigació sobre la insurrecció de l'Alt Llobregat i la deportació de Durrutti i altres anarquistes a les Canàries i altres parts d'Àfrica durant la II República.
 19h. Biblioteca Lluís Millet i Pagès
 Carrer del Pont, 13.

ALACANT

Dissabte 20 de febrer
Cinema: documental 'Hacktivistas, agitadores en la red' (19:30h.)
 21h. Taula rodona: Internet i la revolució pendent. 22h. Sopar vegà
 Lloc: Local de la CNT-AIT
 C. San Carlos, 120

BARCELONA

Activitats del Febrer Llibertari
 Més info: www.febrerllibertari.sants.org
Dijous 18 de febrer
 Presentació de la Distribuïdora Malobe'ema i del llibre *Un héroe trágico del anarquismo español: Mateo Morral 1879-1906*. 19:30h. Ateneu llibertari de Sants. C. Maria Victòria, 10.
Divendres 19 de febrer
 L'editorial Grillo Llibertario presentarà les seves últimes edicions: *Anarcosindicalisme Bàsic*, *V de Veganismo*, *dskntrl*, *Vida accidental de un anarquista* i *La traición de la hoz y el martillo*.
 20h. Can Vies. C. Jocs Florals, 42.
Dissabte 20 de febrer
 Pintxos + Concert *Emilie canta a Georges Brassens* + Cabaret Poètic + Musiqueta. 22h. Espai Obert. C. Violant d'Hongria 71, 1r.
Diumenge 21 de febrer
 Mercat d'Intercanvi
 De 10:30 a 14h. Pl. Bonet i Muixí
 Podeu reservar taula a intercanvisants@gmail.com
 Més info: www.intercanvis.sants.org
 Organitza: Xarxa d'Intercanvi de Sants
Diumenge 21 de febrer
 Presentació del llibre *Les Aventures d'en Nono*. 19:30h. Ateneu llibertari de Sants C. Maria Victòria, 10.
Dilluns 22 de febrer
 Presentació de la revista *MOAI* i xerrada sobre tecnologies de control social i Internet. 19:30h. Ateneu llibertari de Sants. C. Maria Victòria, 10.

Setmana Internacional de Solidaritat amb Euskal Herria

Des dels Països Catalans, molts i moltes internacionalistes pensem que la lluita dels pobles germans com l'irlandès, el cors, el palestí, el kurd, els pobles de l'Amèrica llatina, de l'Àfrica, d'Àsia i tants d'altres han de tenir tot el suport del moviment català d'alliberament nacional. És per això que la lluita que du a terme el poble basc ens acosta una mica més al veritable internacionalisme. Aquell que no es fa a milers de quilòmetres, aquell que suposa un veritable cop de puny per l'Estat. Un cop de puny a la seva façana d'Estat democràtic i de denúncia de les tortures, la guerra bruta, les presons i la manca de llibertats. Des d'Amics i Amigues d'Euskal Herria, ens sumem a la campanya impulsada per Askapena que, un any més, s'organitza a més de 20 països de tot el món per donar suport a la lluita del poble basc. Als Països Catalans, se celebraran els següents actes, on intervindrà un membre d'Etxe-rat, un expres i un advocat:

BARCELONA. Dijous 18 de febrer
 19:30h. Centre Artesà Tradicionari
 Travessia de Sant Antoni, 6-8.
 TARRAGONA. Divendres 19 de febrer
 19:30h. Casal Popular Sageta de Foc
 C. Trinquet vell, 15.

CARCAIXENT. Dissabte 20 de febrer
 19:30h. Ateneu Popular La Forca
 C. Sènia Bonastre, 10.
 CASTELLÓ. Diumenge 21 de febrer
 19h. Casal Popular
 C. d'Amunt, 167.

Més informació de la campanya a la web: www.askapena.org

Dimecres 17 de febrer
Sopador vegà
 21h. CSO La Papa. C. Sagrera, 14.
 El benefici anirà destinat a les Jornades Okupes

Dijous 18 de febrer
Presentació i reformulació del festival Rebel'art
 20:30h. Ateneu Popular de l'Eixample
 Passatge Conradi, 3.
 Proposen teatre, acció, formació, reflexió i el que tu aportis. Farem alguna dinàmica

teatral per destensar-nos i xerrarem sobre quin camí volem seguir a les nostres activitats i què volem aconseguir.
 Més info: www.rebelart.wordpress.com

Dijous 18 de febrer
Cinema: estrena del documental 'Bajo la palma'
 20h. Cinema Casablanca-Kaplan
 Passeig de Gràcia, 115.
Bajo la palma es una realització sobre les zones de biodiversitat dels rius Curvaradó i Jiguamiandó, a Colòmbia, un lloc amena-

çat per la plantació sistemàtica d'agro-combustibles. Després de la projecció, hi haurà un debat amb representants d'organitzacions colombianes implicades en aquesta lluita.

Activitats al CSO La Revoltosa
Dijous 18 de febrer
 21h. IV Trobada de lesbianes i feministes
Dissabte 20 de febrer
 18h. Xerrada amb Jean Weir sobre el grup Azione Revolucionaria (Itàlia)
 Cicle: Debat i reflexió sobre els grups armats dels anys 1960-1980
 Més info: www.revoltosa.squat.net
 C. Rogent, 82.

Divendres 19 de febrer
Presentació del llibre 'El rapto de Higea, mecanismos de poder en el terreno de la salud y la enfermedad' de Jesús García Blanca.
 19:30h. Espai Obert
 C. Violant d'Hongria, 71.
 Organitza: Virus Editorial

Divendres 19 de febrer
4F Llibertat: xerrada sobre la situació dels encausats del 4 de febrer de 2006 a Barcelona.
 21:30h. Kasa de la Muntanya
 Av. Santuari San Josep de la Muntanya, 31-35

Dissabte 20 de febrer
4ª Calçotada Ecològica a Sant Andreu
Calçotada per exigir un Ateneu Popular a l'edifici de la Fabra i Coats a Sant Andreu
 11h. Cercavila. 11:30h. Jocs de cucanya i rocòdrom. 13:30h. Bastonera de Sant Andreu. 14h. Dinar. 12:30h. Joc del Quinto. 16h. Concert a càrrec de Salsa de Pastor. 17h. Concert a càrrec de Radio Pica-Soques
 Organitza: L'Harmonia, Ateneu Cultural i Popular

> CANVIAR · COMPARTIR · PROJECTAR

Envia'ns el teu anunci, màxim 15 paraules, amb el teu correu o contacte a: intercanvis@setmanaridirecta.info

Banc de Recursos: cerquem donacions de maquinària per equipaments i material escolar, informàtic i sanitari.
 CONTACTE: www.bancderecursos.org

La Directa: necessita **ordinadors actualitzats i en bon estat** per treballar a la redacció del setmanari.
 CONTACTE: directa@setmanaridirecta.info

Necessito una **cadira d'oficina confortable** per treballar moltes hores. **A canvi, ofereixo classes d'història**

de l'Equador o qualsevol cosa que et pugui interessar.
 CONTACTE: Manuel
manueltomen@gmail.com

Biblioteca Popular Espontània: continuem **recollint llibres donats per la biblioteca** a la nova seu de la Universitat Lliure del CSO La Rimaia. CONTACTE: carrer Gran Via, 550 de Barcelona. Cada dia de 17 a 21h.

Suport als companys/es anarquistes de Grècia encausats per la repressió de l'Estat.

CONTACTE: grecia-libertaria.blogspot.com

M'ocupo del teu hort o **intercanvio serveis d'horticultura urbana i jardineria ecològica** per altres béns o serveis que puguin interessar-me.

CONTACTE: Àngel
angel.correo.e@gmail.com

Solidaritat amb el poble d'Haití. La Vía Campesina ha iniciat una campanya d'ajuda.
 CONTACTE: www.viacampesina.org

> EL TEMPS

DIJOURS 18

Els núvols aniran augmentant durant el dia. El vespre plourà al País Valencià i Tarragona. Les temperatures seran suaus.

DIVENDRES 19

El matí arrencarà amb pluges fortes a Barcelona i Girona. Les clarianes es faran més presents a Tarragona i Lleida.

DISSABTE 20

Serà el dia més assolat de la setmana. Alguns núvols per fer bonic i alguna nevada feble a la cara nord del Pirineu.

DIUMENGE 21

La nuvolositat anirà creixent al llarg de la jornada. Tornarà a ploure a les comarques de Lleida, Castelló i Franja de Ponent.

DILLUNS 22

Vents del sud i del sudoest, amb pluges al Pirineu de Lleida. Clarianes a la resta i temperatures clarament més altes. Humitat elevada.

DIMARTS 23

Cauran alguns ruixats febles i dispersos. Les estones de sol faran que l'ambient sigui més agradable i menys hivernal.

Dissabte 20 de febrer
Taula rodona: 'Feminismes a Nicaragua', amb Edurne Larracoetxea (Red de Mujeres de Matagalpa)
 19h. Ateneu Popular de L'Eixample
 Passatge Conradi, 3.

Dissabte 20 de febrer
Festa de Carnestoltes al CSO La Gordíssima
 20 - 22 h. Jam Session
 22 - 02 h. Batalla de PD's Horta Vs St.
 Andreu
 C. Pons i Gallarza, 10

Dijous 25 de febrer
Festa organitzada per la campanya No al cementiri nuclear: ni a les terres de l'Ebre ni enlloc!
 20h. Can Vies. Jocs Florals, 40-42.

BELLATERRA

Dijous 18 de febrer
Trobada de distribuïdors antiautoritaris
 De 10 a 13h. Facultat de Ciències de la Comunicació-UAB

BORRIANA

Divendres 19 de febrer
Xarrada: 'No violència i lluita contra les injustícies', amb Ramon Cardona.
 19:30h. Sala d'actes CME Rafel Martí Viciàna. C. Sant Pere Pasqual s/n
 Organitza: Col·lectiu Escletxa

CERVERA

Xerrada de Roy Littlejohn sobre les tradicions dels indis Hopi d'Arizona
 20:30h. Sala de l'Auditori. C. Major, 66.

FALSET

Divendres 19 de febrer
Assemblea de la campanya No al cementiri nuclear: ni a les terres de l'Ebre ni enlloc!
 20h. Teatre de L'Artesana
 Plaça del Teatre s/n
 Més info: blogcanc.blogspot.com

L'HOSPITALET DE LLOBREGAT

Dissabte 20 de febrer
Concert: Benito Kamelas + Remache
 20h. Salamandra 2.
 Av. Carrilet, 301.

Concert de dones amb el grup Kassia

TERRASSA

Diuenge 21 de febrer 18h.
 Auditori de Terrassa

El grup Kassia és un projecte femení que brinda l'oportunitat d'escoltar música composta per dones dels segles XVII i XVIII interpretada per dones d'avui amb els instruments antics.

El grup està format per Laia Saperas (traverso), Teresa Galceran (traverso) i Núria Jaouen (clavicèmbal).

En aquesta ocasió, Kassia ofereix un programa amb obres d'Anna Bon de Venècia (1740-1767?), Anna Amàlia de Prússia (1723-1787) i Elisabeth-Claude Jacquet de la Guerre (1665-1729). I enmig d'aquestes compositoras, també sentirem la música d'un home, Georg Philipp Telemann (1681-1767), que dedica una sonata a les dones.

LLEIDA

Dijous 18 de febrer
Xerrada de Roy Littlejohn sobre les tradicions dels indis Hopi d'Arizona
 19h. Sala d'actes de la Biblioteca Pública Rambla d'Aragó, 10.
 Divendres 19 de febrer
Xerrada-debat: '2010 Any del riu Segre' amb Lleida Ambiental
 20:30h. La Botiga de la Cris.
 C. Hostal, 14.
 Organitza: Banc de Temps La Bordeta

Dimarts 23 de febrer
Presentació del llibre 'Creyeron que éramos rebaño' de Jesús Giráldez Macía
 Investigació sobre la insurrecció de l'Alt Llobregat i la deportació de Durruti i altres anarquistes a les Canàries i altres parts d'Àfrica durant la II República.
 19:30h. CSA La Maranya.
 C. Parc, 13.

MALLORCA

Activitats de denúncia contra la cimera de ministres de la Guerra que s'ha de celebrar a Mallorca els dies 24 i 25 de febrer:

Divendres 19 de febrer
Xerrada-debat: 'Insubmissió i altres desobediències', a càrrec de Martí Marín.
 19h. Centre Social Flassaders. C. de la Ferreria, 10. Palma.

Diuenge 21 de febrer
Pujada antimilitarista al Puig Major
 El Puig Major és la cota màxima de l'illa de Mallorca, una muntanya retallada pels militars per posar uns radars de l'OTAN i on, encara ara, trobam el pas restringit per l'exèrcit.

Dimecres 24 de febrer
Manifestació a Palma sota el lema 'Aturem l'Europa del Capital i la Guerra'
 La manifestació sortirà a les 19:30h. de la plaça d'Espanya i acabarà a Sa Faixina.
 Organitza: Comitè de beninguda Ministres de la Guerra
 Més info: comitedebeninguda.noblogs.org

MATARÓ

Dimecres 24 de febrer
'Fèlix Cucurull, 1919-1996: trajectòria política i poètica'
 Presentació biogràfica i recital

19h. Biblioteca Pública Pompeu Fabra.
 Plaça Occitània s/n
 Organitza: Casal Fèlix Cucurull amb la col·laboració de la CUP

PREMIÀ DE MAR

Divendres 19 de febrer
Xerrada-debat: '10 anys del moviment antiglobalització'
 19:30h. Can Roure.
 C. Sant Antoni, 21-27.
 Organitza: Revolta Global

SANT CUGAT DEL VALLÈS

Fins al 26 de febrer
Exposició: fotografies de Gustav Germà sobre les víctimes de la dictadura militar argentina
 Biblioteca del Mil·lenari
 Av. del Pla de Vinyet, 40.

TARRAGONA

Divendres 19 de febrer
Cinema: 'Vida en sombras'
 Film realitzat el 1948 per Llorenç Llobet Gràcia. Cicle *Visions de la Guerra Civil*
 19h. Ateneu Llibertari Alomà
 C. Misser Sitges, 9.

TORREDEMBARRA

Divendres 19 de febrer
Xerrada sobre el projecte urbanístic que amenaça la platja natural dels Muntanyans
 Els Muntanyans és una platja natural verge que conserva la sorra natural, dunes i estany i alberga una gran quantitat de fauna i flora de gran importància. És una de les poques platges de la costa catalana que ha quedat intacta després del pas del turisme i la construcció.
 19h. Ca l'Astut.
 Plaça de la Font
 Organitza: Col·lectiu Independentista del Baix Gaià

TORTOSA

Dissabte 20 de febrer
'Ens eixuguen lo riu'
 Assemblea General de la Plataforma en Defensa de l'Ebre
 20h. Auditori Felip Pedrell
 Jardins de Salvador Videllat, 1.

Castelló: Festes Alternatives

La Coordinadora de Festes Alternatives de la Plana organitza aquest programa d'activitats:
Dissabte 20 de febrer
 Casal Popular de Castelló. C. Amunt, 167.
 18h. Documental: *Cel·les de Memòria Soterrada*
 18:30h. Taller de dansa del vent
 20h. Concert amb La Pepa
 21h. Sopar popular
 22h. Concert: Blue i Rumbología
Dissabte 27 de febrer
 CSO La Nau. C. Quadra Segona
 19h. Malabars i taller de serigrafia
 23h. Concert amb: Batukada Escletxa, Tu puta madre en almíbar, Aeroturto, El Chamuyo, Oppugno i punxadiscos.

Més info:
casalpopulardecastello.blogspot.com

> MANIFESTACIONS · CONVOCATÒRIES

PER UNS PREUS JUSTOS AL CAMP I A LA CIUTAT! MANIFESTACIÓ A BARCELONA

Dissabte 20 de febrer.
 Plaça Catalunya,
 11h.

El sindicat Unió de Pagesos convoca aquesta manifestació per reclamar mesures urgents per fer front a la crisi del sector agrari i posar al descobert la impassibilitat dels governs català i central davant l'agreuament dels abusos de la gran distribució i d'alguns sectors de l'agroindústria sobre els productors agraris, als quals imposen preus baixos i marges abusius.

Més info:
www.uniopagesos.org

LA INDIRECTA

. L'ENTREVISTA

Ramón Piqué MEMBRE DE L'ASSOCIACIÓ MEMÒRIA CONTRA LA TORTURA

“Vam ser caps de turc de la ‘pax’ olímpica”

Ramón Piqué és professor del Departament de Traducció i Interpretació de la UAB. L'any 1992, en Ramon va ser un dels seixanta detinguts en l'operació dirigida per Baltasar Garzón contra l'independentisme català prèvia als Jocs Olímpics. Les tortures patides i denunciades per ell i els seus companys els van portar, anys després, a crear l'associació Memòria contra la Tortura i a aconseguir la primera pena internacional contra l'Estat Espanyol del Tribunal d'Estrasburg per un tema de tortures.

Oriol Andrés
entrevista@setmanaridirecta.info

Com t'inicies en el moviment independentista?

Entro en contacte amb l'independentisme l'any 1978, amb els grups que en aquell moment feien oposició a la constitució espanyola durant el referèndum que l'havia d'aprovar. Concretament, al PSAN-Provisional. D'allà, vaig passar a Independentistes dels Països Catalans, on vaig dur a terme la meua militància durant molts anys, fins a passar a al Moviment de Defensa de la Terra (MDT).

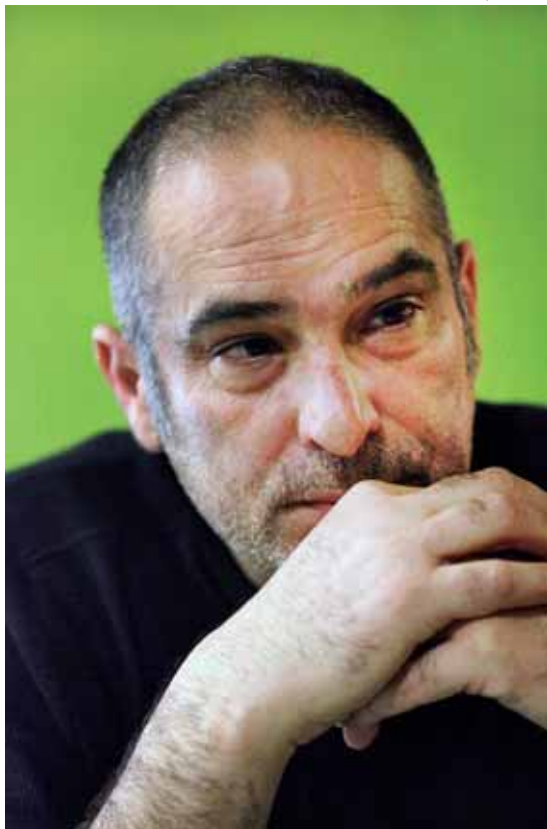
Quin era el context de l'independentisme català previ a l'arribada dels Jocs Olímpics?

Una dècada abans, havien nascut els Comitès de Solidaritat amb els Patriotes Catalans i l'MDT havia començat a agafar una mica de força. Però els anys 80 van ser de molta repressió. L'independentisme combatiu va entrar en una crisi profunda mentre creixia l'independentisme de saló, que apostava per una via menys rupturista. El que resta del moviment més combatiu queda políticament molt debilitat. L'operació del 1992 contra el que quedava del moviment independentista s'emmarca en aquest context.

“Estàvem convençuts que la denúncia a Estrasburg no prosperaria”

Per què?

Un mes abans dels jocs, la Generalitat pagava anuncis d'una pàgina a la premsa internacional amb el lema *Catalunya, un país dins d'Europa* i hi havia campanyes contra el rei i campanyes en contra de les Olimpíades. Se'ls estava escapant de les mans i calia frenar-ho. I nosaltres vam ser uns caps de turc perfectes perquè ningú no donava un duro per nosal-

JAN GRABEX

tres. Els va sortir perfecte. Hi va haver mobilitzacions i corredisses entre passadissos per pactar la famosa pax olímpica. Tot va anar com una seda a partir de llavors. L'amenaça que representàvem nosaltres era totalment desproporcionada amb la repressió que se'ns va aplicar.

Quines campanyes hi havia preparades de cara als jocs?

Als Jocs Olímpics, hi van coincidir diverses campanyes. Des d'aquelles que apuntaven una projecció més internacional, el *Freedom for Catalonia*, fins a gent que qüestionàvem el model social que s'impulsava a partir de l'operació olímpica, sobretot a nivell urbanístic. També es denunciava que allò era una operació per espanyolitzar més el que quedava de país. A més, els Jocs Olímpics portaven una part de repressió incorporada, que ja s'havia viscut a altres països, on els jocs havien significat una certa neteja d'allò *indesitjable*, tant políticament com en tots els nivells.

Com es duen a terme les detencions?

Els jocs van començar el juliol i, a finals de juny, es va iniciar una operació que va durar diversos dies i que va suposar un degoteig continu de detencions de gent que tenia o havia tin-

gut relacions amb l'independentisme. Va durar fins el 15 de juliol. Fins que els primers que van sortir al carrer van començar a denunciar que la gent detinguda havia estat torturada.

De què us acusen?

Ens acusen de pertinença o col·laboració amb banda armada. Creem un organigrama totalment inventat en què hi havia un escamot dirigent, un de finançament, un altre a Osona, un a València... A mi, que llavors militava als Comitès de Solidaritat amb els Patriotes Catalans, m'acusen de pertinença i em posen a l'escamot de captació. Era tot mentida.

Com va acabar el procés judicial?

Després de les detencions, van haver-hi dos processos. El que va iniciar l'Estat en contra nostre i el que nosaltres vam iniciar contra l'Estat. El procés en què l'Estat ens acusava de pertinença a banda armada va tenir lloc el 1995. Vam ser condemnats, però el mateix tribunal que ens va reprimir va demanar l'indult -cosa poc habitual-, conscient -així ho llegim nosaltres- que estava davant d'una operació política. A nivell política, el sumari no s'aguantava per enlloc.

Sortiu tots, però lliures?

Hi ha de tot. L'indult arriba el 1996 i, per tant, hi ha gent que surt al cap de

quatre anys, una altra al cap d'un any i poc i, d'altres, sortim abans. Hi ha un moment del procés de detencions en què el president Pujol diu que s'està detenint gent pel sol fet de ser independentista i que això no es pot tolerar. A partir d'aquell moment, no s'aturen les detencions, però sí les entrades a presó. Jo crec que em vaig beneficiar d'això, ja que vaig començar a sortir davant del jutge Garzón un dia després d'aquestes declaracions. Vaig sortir amb una fiança de mig milió de pessetes.

Respecte al cas de tortures, vaureu portar el cas al Tribunal Europeu de Drets Humans i vaureu guanyar.

L'any 1997, ens vam trobar tots els perjudicats. Com que nosaltres havíem declarat sobre les tortures davant l'Audiència Nacional espanyola, el tribunal es va veure obligat a demanar, a la sentència, que s'iniciés una investigació. Tot i així, passats dos anys, encara no s'havia fet. En aquella trobada, vam decidir demanar l'aplicació de la sentència en aquest punt. I vam contactar amb el Sebastià Salles, un dels advocats que ens va ajudar més. Però la investigació es va arxivar a totes les instàncies i, llavors, vam decidir anar a Estrasburg. Vam anar-hi convençuts que no prosperaria, però va prosperar. La gran sorpresa va ser que l'Estat espanyol fos condemnat el 2004. És cert que no va ser condemnat per haver practicat la tortura, sinó per no haver investigat les denúncies havent-hi indicis d'un possible delicte de tortures. Tot i així, va ser una gran victòria política i moral per totes les persones que han patit tortures abans i després de nosaltres a l'Estat espanyol.

Vau aprofitar la vostra experiència per crear l'Associació Memòria Contra la Tortura.

Sí. Durant el procés, havíem acumulat -sobretot- coneixements i els volíem aprofitar per altres casos similars. Vam muntar Memòria Contra la Tortura amb tres objectius: exercir la memòria, donar suport a les persones que pateixen repressió i tortura a nivell emocional i psicològic i un tercer objectiu molt vinculat a la impunitat. L'experiència ens ensenyava que el nostre cas era molt excepcional, ja que érem dinou persones... Normalment, la persona detinguda, quan surt, en el millor dels casos, intenta oblidar. I al seu entorn també li costa relacionar-se amb ella i ajudar-la. Per això és habitual que, quan la denúncia de tortures s'arxiva, no es continuï. És un tema de temps, de diners, d'acompanyament... El que fem nosaltres és presentar-nos com a acusació popular i fer una tasca d'acompanyament, tant a la persona que ha patit tortures com a l'advocat. Es tracta de fer barricades i força.

. LA COLUMNA

Zona preventiva

Esther Sancho
opinio@setmanaridirecta.info

Llegia que, darrerament, a l'Estat francès, s'ha viscut una gran polèmica per la detenció preventiva d'una menor d'edat. De matinada, mentre dormia a casa seva, la jove va ser conduïda -en pijama- a la comissaria, on va romandre hores engarjolada per acabar essent posada a disposició judicial per la seva presumpta participació en una agressió a la sortida de l'escola. Una actuació perfectament evitable amb una simple citació a declarar directament al jutjat, amb prou antelació i amb totes les garanties de defensa. Aquí no estem pas lluny d'aquest panorama. La circular 1/2010 de la Comissaria d'Estrangeria i Fronteres aprovada recentment també fa una interpretació lliure dels supòsits de la detenció cautelar i convida totes les unitats policials a fer ús d'aquesta mesura. També promou la tramitació d'expedients d'expulsió ràpida per la via preferent, davant la tramitació d'un procediment ordinari, que, d'aquesta manera, quedarà com el procediment excepcional i minoritari, tot i ser el genèric que s'hauria de seguir. L'advocacia ja s'ha expressat totalment en contra de la reforma de la qual penja aquesta circular perquè criminalitza les persones immigrades pel sol fet de no tenir els permisos en regla. Una infracció purament administrativa que no pot donar lloc a aquestes zones grises d'excepcionalitat en les garanties de defensa, els drets fonamentals i les llibertats. I atenció, aquest cop no sols les entitats en defensa dels drets humans, juristes i sindicats alternatius han donat la veu d'alarma, sinó que fins i tot dos sindicats policials han fet manifestos contraris a la famosa circular, perquè no volen assumir responsabilitats derivades de detencions cautelars que podrien ser declarades il·legals si es sotmeten a un zelós control jurisdiccional. Quan s'arriba al punt que són els cossos de seguretat de l'Estat els qui denuncien l'excés de detencions indiscriminades i l'aparell polític d'interior continua immutable i fa girar totes les seves rodes i engranatges, potser és que ha arribat el moment de dir prou. Prou d'aquesta feblesa social a l'hora de rebel·lar-se davant uns controls de seguretat que no es creuen ni els seus operaris; ja sigui a l'aeroport, quan deixes que escanegin els teu fills; ja sigui al carrer, quan veus detenir una persona a qui s'han adreçat pel color de la seva pell; ja sigui a casa teua, a les tantes de la matinada, quan t'hauràs adonat que, aquelles normes que havies anat complint per la teua pròpia seguretat s'han anat fent extensibles a tots els espais i a totes les persones. Literalment, un dels manifestos policials diu això, i s'ha de llegir per creure-ho: “*Queda algún espacio para la libertad en el equilibrio entre ésta y la seguridad?*”. Torna Bertolt Brecht.